

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2025-09-19

Diarienummer:
ALN-2025-00618

Handläggare:
Marie Brinktell, Magnus Bergman-Kyllönen

Yttrande om förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunfullmäktige enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av bilaga X,
3. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag på planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde enligt bilaga Y.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025 beslutat att remittera förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 till samtliga nämnder för kvalitetssäkring samt för berörda nämnder komplettering med planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare.

I yttrandet föreslås vissa ändringar och språkliga justeringar, främst rörande uppdrag och uppdragsbeskrivningar.

Nämnden föreslår justeringar enligt ärendets bilaga X.

Beredning

Ärendet har beretts i vård- och omsorgsförvaltningen och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet om Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027.

Föredragning

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

I yttrandet föreslås vissa ändringar och språkliga justeringar, främst rörande uppdrag och uppdragsbeskrivningar.

Ändringar och språkliga justeringar föreslås i uppdragsbeskrivningen för uppdrag 10 (öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning).

Uppdrag 13 (förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet) bedöms vara färdigt per augusti 2025 och ska inte längre riktas till äldrenämnden.

Nämnden föreslår justeringar enligt ärendets bilaga X.

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller enligt ärendets bilaga Y.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 september 2025
- Bilaga 1, Yttrande om förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028
- Bilaga X, Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026–2028
- Bilaga Y, Planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare 2026
- Bilaga 2, Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028 yttrandeversion

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Äldrenämnden

Yttrande

Kommunfullmäktige

kommunledningskontoret@ uppsala.se

Handläggare:

Marie Brinktell, Magnus Bergman-Kyllönen

Yttrande om förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder och de bolagsstyrelser som så önskar för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egen regi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Ärendet har beretts i äldrenämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028

Uppdragsbeskrivningen för uppdrag 10 föreslås justeras genom vissa ändringar avseende att det i nuläget inte råder brist på vård- och omsorgboenden för äldre, samt förtydligande avseende att det är LSS-bostäder inom socialpsykiatri som avses. Därutöver föreslås ändringar som rör nybyggnation av vård- och omsorgsboenden samt center för korttidsplatser. Utöver detta föreslås även en del språkliga justeringar.

För uppdrag 13 *Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet* bedömer äldrenämnden att detta uppdrag är färdigt per augusti 2025, därmed föreslås att uppdraget inte längre ska riktas till äldrenämnden.

Ändringar och språkliga justeringar redovisas i bilaga X.

Planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och externa utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och externa utförare inklusive en kort beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde, enligt bilaga Y.

Äldrenämnden

Asal Gohari
Ordförande

Peter Jernberg
Nämndsekreterare

Bilaga X: Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 inom nämndens ansvarsområde

Äldrenämnden

Sida	Vad ska justeras	Föreslagen justering	Motivering
15	Uppdrag 10 (uppdragsbeskrivning)	Kommunen tillhandahåller specialbostäder som är särskilt anpassade för äldre personer eller personer med funktionsnedsättning, och som är förenade med service och stöd. Kommunen ska öka takten i arbetet med att få fram mark, planera för nybyggnad och inleda byggande av dessa bostäder, hela processen behöver ses över och förkortas. Befolkningen blir äldre vilket också innebär att efterfrågan behovet av på specialbostäder vård- och omsorgsboenden ökar. I Uppsala finns en brist på vård- och omsorgsboenden för äldre och på bostäder med särskild service enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det behövs även fler LSS-bostäder boenden inom socialpsykiatrin. Det leder till att personer som har behov av stöd i sitt vardagsliv tvingas vänta länge på att flytta hemifrån eller till ett mer anpassat boende.	Förslag på ny uppdragsbeskrivning, se respektive stycke. Stycke flyttat för att förtydliga att detta avser samtliga specialbostäder inom ramen för uppdraget. Ej korrekt att det i dagsläget finns en brist på vård- och omsorgsboenden i Uppsala. Därtill vissa språkliga justeringar. Förtydligande att det är LSS-bostäder inom socialpsykiatrin som avses.

		Till år 2030 ska kommunen ha byggt nya vård- och omsorgsboenden i Storvreta och Ulleråker och, samt på ytterligare två platser för att möta behovet. Även ett center för korttidsplatser korttidsboende samt minst 100 LSS-lägenheter ska stå klara till år 2030.	Revidering för att understryka att det ska möta behovet och inte antal byggplatser. Därtill förtydligande att ett större center för korttidsplatser ska byggas.
24	Uppdrag 13 Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet. Berörda: Alla nämnder och bolag	Uppdraget riktas fortsättningsvis ej till ÄLN. Skriv ut alla berörda nämnder.	Uppdraget har av ÄLN bedömts som färdigt per augusti 2025.

Bilaga Y: Beskrivning av planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egen regi och av privata utförare samt beskrivning av ersättningsmodeller

Nämnd: Äldrenämnden

Beskrivning av verksamhet som utförs av privata utförare

Äldrenämnden tillhandahåller insatser som drivs både i privat regi och egen regi inom vård och omsorg. Upphandling sker både enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem (LOV)¹.

Inom särskilt boende idag utgör platserna i egen regi cirka 50 procent av den totala kapaciteten, och 50 procent av platser inom LOU (från 1 januari 2026). Totalt har nämnden avtal med 8 externa utförare inom området.

Inom hemtjänst och kommunal primärvård bedrivs cirka 30 procent av insatserna av externa utförare och cirka 70 procent av den egna regin. Nämnden har avtal med tre externa utförare inom området.

Beskrivning av nämndens ersättningsmodeller

Verksamhetsområden inom nämnden som ersättningsmodellen avser	Principer för ersättningen	Lagrum och reglementen som ersättningen baseras på	Vem som beslutar om ersättningen och när under året
Särskilt boende	Ersättning per dygn	LOU	Äldrenämndens upphandlingsutskott, fastställs i samband med upphandling
Hemtjänst (t.o.m. 260831)	Ersättning för utförd tid	LOV	Kommunfullmäktige i november/december
Kommunal primärvård (t.o.m. 260831)	Schablonersättning per patient	LOV	Kommunfullmäktige i november/december
Hemtjänst (fr o m 260901)	Ersättning för utförd tid	LOU	Äldrenämndens upphandlingsutskott, fastställs i samband med upphandling
Kommunal primärvård (fr o m 260901)	Schablonersättning per patient	LOU	Äldrenämndens upphandlingsutskott, fastställs i samband med upphandling

¹ Under hösten 2025 genomförs en upphandling av hemtjänst samt kommunal primärvård i hemmet enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Efter avslutad upphandling och etablering av verksamheter, kommer privata utförare från och med den 1 september 2026 med tilldelade kontrakt enligt LOU att bedriva dessa tjänster.

Mål och budget 2026

med plan för 2027–2028

Yttrandeversion

Innehåller klimatbudget

med åtgärder för att nå målen om klimatneutralt Uppsala år 2030 och klimatpositivt Uppsala senast år 2050.

Innehåll

Politisk plattform	4
Sammanfattning av innehållet	5
Fyra gemensamma mål för mandatperioden	9
Fokusmål 1. Ekonomin Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden ..	12
Fokusmål 2. Jobben Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb ..	23
Fokusmål 3. Klimatet Uppsala ska leda klimatomställningen	33
<i>Klimatbudget</i>	37
Fokusmål 4. Tryggheten Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	45
Omvärldsanalys	56
Ekonomiska förutsättningar	60
Globala och nationella förutsättningar	60
Uppsala kommuns ekonomiska resultat	62
Finansiella mål	63
Kommunkoncernens investeringar	65
Så här styrs Uppsala kommun	69
Nämnder	77
Nämndernas budgetramar	77
Kommunfullmäktige	81
Valnämnden	82
Kommunrevisionen	84
Kommunstyrelsen	85
Arbetsmarknadsnämnden	89
Gatu- och samhällsmiljönämnden	91
Idrotts- och fritidsnämnden	93
Kulturnämnden	95
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	98
Namngivningsnämnden	100
Omsorgsnämnden	101
Plan- och byggnadsnämnden	103
Räddningsnämnden	105
Socialnämnden	107
Utbildningsnämnden	109
Äldrenämnden	111
Överförmyndarnämnden	114
Helägda bolag	115
Bolagens ekonomiska resultat	116
Gemensamma ägardirektiv för Uppsala kommuns helägda bolag	117

Uppsala stadshus AB	118
Destination Uppsala AB	119
Uppsalahem AB.....	120
Uppsala bostadsförmedling AB	122
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	123
Uppsala kommun skolfastigheter AB.....	125
Uppsala konsert och kongress AB	126
Uppsala parkering och mobilitet AB.....	127
Uppsala stadshus holding AB.....	128
Uppsala stadshus holding 2 AB	128
Uppsala stadsteater AB.....	129
Uppsala vatten och avfall AB.....	130
Uppsala kommun exploatering AB.....	132
Uppsala stadsnodsutveckling södra AB.....	133
Kontroll och uppföljning av privata utförare och ersättningsmodeller	134
Bilagor	135
Bilaga 1 Resultaträkning budget 2026 samt plan för 2027–2028	135
Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2026 samt plan för 2027–2028	136
Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde.....	137
Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2026–2027 samt plan för 2028–2030	138
Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2026 samt plan 2027–2028	140
Bilaga 6 Kommunbidrag, pedagogisk verksamhet.....	141
Bilaga 7 Kommunbidrag, vård- och omsorgsverksamhet	142
Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 per nämnd	143
Bilaga 9 Investeringar 2026–2030	163
Bilaga 10 Kassaflöde exploateringsprojekt	165
Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030	166
Bilaga 12 Uppföljningsplan 2026	184
Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen	186
Bilaga 14 Förkortningar för nämnder och bolagsstyrelser	189

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare: Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig: Kvalitets- och planeringschef

Datum

2025-09-10

Diarienummer

KSN-2024-03004

Politisk plattform

Tillkommer till slutversionen.

Erik Pelling (S)

Linda Eskilsson (MP)

Tobias Smedberg (V)

Sammanfattning av innehållet

Fyra gemensamma mål för mandatperioden

Kommunfullmäktiges politiska inriktning för planperioden är formulerad i fyra gemensamma fokusmål. Fokusmålen kraftsamlar hela kommunkoncernen för att göra de förflyttningar som pekas ut och säkerställer det politiska genomslaget. Målen i Agenda 2030 är integrerade i de fyra fokusmålen. Varje fokusmål inleds med en text som beskriver den övergripande politiska ambitionen med fokusmålet. Fokusmålen förstärks med tidsbegränsade uppdrag. De kan gälla hela koncernen eller specifika nämnder eller styrelser. För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till fokusmålen. [Läs mer på sidan 9.](#)

Fokusmål 1. Ekonomin - Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska ge de som bor, verkar i och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att kommunen ska öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande, fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom all utbildning samt öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. [Läs mer på sidan 12.](#)

Fokusmål 2. Jobben - Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar, utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer samt utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad. [Läs mer på sidan 23.](#)

Fokusmål 3. Klimatet - Uppsala ska leda klimatomställningen

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat samt främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur. [Läs mer på sidan 33.](#)

Klimatbudget

För att säkerställa att Uppsala minskar klimatutsläppen i tillräcklig takt för att nå klimatmålen innehåller fokusmålet en klimatbudget med åtgärder inom områdena transporter, energi, bygg och anläggning, jord- och skogsbruk samt konsumtion. Klimatbudgeten innehåller även åtgärder som påverkar klimatomställningen på en övergripande nivå. [Läs mer på sid 37.](#)

Fokusmål 4. Tryggheten - Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro över att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att förebygga segregation och stärka den sociala sammanhållningen, utöka det uppsökande arbetet för att motverka akut hemlöshet samt utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft. [Läs mer på sidan 45.](#)

Omvärldsanalys

Det är osäkert hur samhället kommer att påverkas av hårdare geopolitiska konflikter, alltmer genomgripande klimatkris, snabb teknikutveckling och en åldrande befolkning i många stater. Det är rimligt att förvänta en omfattande strukturomvandling, åtminstone på längre sikt. Skeenden i omvärlden har stor påverkan även på Uppsalas långsiktiga utveckling och skapar förändringstryck som kommunens verksamheter behöver hantera. I kommunens årliga omvärldsanalys sammanfattas skeenden och trender som kan få konsekvenser för kommunens förutsättningar, verksamheter och ekonomi. [Läs mer på sidan 56.](#)

Ekonomiska förutsättningar

Globala och nationella förutsättningar

Osäkerheten i handelspolitiken och de pågående geopolitiska spänningarna försvagar de globala ekonomiska utsikterna. BNP-tillväxten och sysselsättningsökningen väntas vara fortsatt svaga 2025 med en återhämtning 2026. Med stigande BNP-tillväxt 2026 förväntas en förstärkning av konjunkturen, en utveckling som förväntas fortgå 2027 och 2028. Skatteunderlagets ökningstakt väntas vara dämpad 2025 och stärkas 2026. Prisutvecklingen har successivt uppreviderats under 2025 och sammantaget förväntas prisnivån bli högre 2028 jämfört med tidigare prognos. Det reala skatteunderlaget beräknas därmed försvagas med närmare 1 procentenhet över perioden 2024–2028 jämfört med tidigare prognos. [Läs mer på sidan 60.](#)

Uppsala kommuns ekonomiska resultat

År 2026 är kommunens budgeterade resultat 26 miljoner kronor vilket motsvarar 0,2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. 2027 budgeteras kommunens resultat till 304 miljoner kronor (1,7 procent) och 2028 till 800 miljoner kronor (4,2 procent). Perioden åren 2024–2028 påverkas kommunens resultat av betydande engångskostnader kopplade till spårvägen. De fastställda resultatkraven för helägda bolagen uppgår sammantaget till 808 miljoner kronor före finansiella poster, medan resultatet efter finansiella poster beräknas till 257 miljoner kronor 2026. [Läs mer på sidan 62.](#)

Finansiella mål

De finansiella målen på lång sikt (enligt Uppsala kommuns *riktlinjer för god ekonomisk hushållning*) innebär att soliditeten ska vara stabil och öka över tid samt att resultaten över tid ska vara ett överskott om minst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. De senaste tio årens starka resultat har möjliggjort uppbyggnad av en resultatutjämningsreserv och stärkt soliditeten. Detta ger Uppsala kommun ett gott utgångsläge. Lågkonjunkturen har gett kommunen tillfälligt försämrade ekonomiska

förutsättningar samtidigt som kommunen har stora tillfälliga åtaganden avseende investeringar i infrastruktur samt spårväg. De tidigare årens starka resultat möjliggör och tillåter under denna period ett tillfälligt lägre resultat som inte når upp till de långsiktiga finansiella målen. Den finansiella styrningen riktas mot att från 2028 åter nå resultat som är minst i nivå med de långsiktiga målen. [Läs mer på sidan 63.](#)

Kommunkoncernens investeringar

Under femårsperioden planeras investeringar om 5–7 miljarder kronor per år. Investeringsplanerna anpassas till nya demografiska förutsättningar i form av lägre behov av investeringar för de pedagogiska verksamheterna och högre behov kopplat till vård och omsorg om äldre. Ett arbete pågår med att identifiera investeringsbehov för att nå målen för klimatomställningen. För att tillvarata potentialerna som statens investering i fyra spår ger, genomför kommunen tillfälliga större investeringar i infrastruktur som möjliggör bostadsbyggande och en kapacitetsstark kollektivtrafik i form av spårväg. [Läs mer på sidan 65.](#)

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommunkoncern innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder samt de två kommunägda moderbolagen Uppsala stadshus AB och Uppsala kommun exploatering AB med tillhörande dotterbolag. Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda invånarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. [Läs mer på sidan 69.](#)

Nämnder

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetram i form av fördelning av kommunbidrag. Kommunbidraget till nämnderna finansieras med kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som nämnderna själva inte kan finansiera med hjälp av sina externa intäkter. Nämndernas kommunbidrag fördelas enligt fastställd resursfördelningsmodell. I detta kapitel beskrivs inledningsvis resursfördelningsmodellen samt därefter respektive nämnds ansvar- och verksamhetsområde samt budget 2026 samt plan för åren 2027–2028. [Läs mer på sidan 77.](#)

Helägda bolag

De kommunala helägda bolagens styrelser och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och ägardirektiv. Ägardirektiven är ägarens idé med bolaget och tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling. Bolagens finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt ett resultatkrav före finansiella poster. I detta kapitel beskrivs respektive helägda bolags ägardirektiv samt finansiella ägardirektiv för budget 2026 samt plan för åren 2027–2028. [Läs mer på sidan 115.](#)

Kontroll och uppföljning av privata utförare

Uppsala kommun är ansvarig för verksamhet som genom avtal överlämnas till privata utförare och bestämmer verksamhetens mål, inriktning och omfattning samt sätter

upp krav för dess kvalitet. Här beskriver nämnderna sina mål för den kommunalt finansierade verksamheten och tydliggör relationen och fördelningen mellan verksamhet som bedrivs i egen regi och av privata utförare inklusive ersättningsmodeller. Även avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten framgår. Kapitlet tillkommer till slutversionen.

Fyra gemensamma mål för mandatperioden

Kommunfullmäktiges politiska inriktning för planperioden är formulerad i fyra gemensamma fokusmål. Fokusmålen kraftsamlar hela kommunkoncernen för att göra de förflyttningar som pekas ut och säkerställer det politiska genomslaget.

De fyra fokusmålen är:

Ekonomi

Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppgifter. Kommunen ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet.

Jobben

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen.

Klimatet

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Tryggheten

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro över att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen.

Varje fokusmål inleds med en text som beskriver den övergripande politiska ambitionen med fokusmålet. Fokusmålen förstärks med tidsbegränsade uppdrag. De kan gälla hela koncernen eller specifika nämnder eller styrelser. Vilka nämnder och bolagsstyrelser som är berörda anges med förkortning i anslutning till respektive uppdrag, lista över förkortningar finns i [bilaga 14](#). För de gemensamma nämnderna (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) gäller de uppdrag som överenskommit vid ägarsamråd med de kommuner som ingår.

För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje fokusmål.

Uppsala kommun arbetar från globalt till lokalt med Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål

En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. Ett hållbart samhälle behåller och attraherar såväl talanger som investeringar.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges fyra fokusmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Genom att integrera kulturell hållbarhet i de sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsstrategierna stärks kommunens förmåga att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Kultur blir en drivkraft för delaktighet, lärande och förändring – och skapar en varaktig kulturell inverkan som gynnar både kommunen, regionen, nationen och Europa som helhet.

Figur 1. FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har tagit fram särskilda nyckeltal som stöd för kommuner och regioner i deras arbete med att genomföra Agenda 2030. Under fokusmålen återfinns några av dessa nyckeltal i form av indikatorer. Dessa är markerade med (A2030). Genom att följa upp de nationella nyckeltalen för Agenda 2030 tillförsäkras att kommunen är på väg mot en hållbar utveckling.

Tabell 1. Övergripande indikator vid uppföljning av de nationella nyckeltalen för Agenda 2030.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Uppsala kommun ska vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer av nyckeltalen som Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) föreslår som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030.	Andel (%) av nyckeltal till Agenda 2030 där kommunen når sin målsättning	Utfall 2024: 78 %

De stora utmaningarna som beskrivs i EU:s politiska riktlinjer (EU political guidelines) är omhändertagna inom fokusmålen för att säkerställa att Uppsala kommuns utveckling går i linje med övriga Europa. Särskilt fokus läggs på klimaträttvisa, stärkt utveckling med hjälp av AI och digitalisering, utvecklad samverkan med universiteten för att ta del av ny forskning, stärkt medborgarengagemang särskilt bland barn och unga samt skydd av demokratin mot påverkanskampanjer och desinformation.

Fokusmålen bidrar även till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin som pekar ut den strategiska riktningen för regionen.

Fokusmål 1. **Ekonomin**

Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet.

Genom en hållbar ekonomisk utveckling skapas förutsättningar för en stark välfärd. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Den förutsätter även ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar idag som skapar nytta över lång tid framåt. Kommunens resurser ska fördelas jämnt. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar.

Alla barn ska nå skolans kunskapskrav och klara gymnasieexamen. För att lyckas med det ska eleverna få rätt stöd och stimulans i en trygg miljö under hela skoltiden, från förskola till gymnasium. Oavsett ålder ska alla få möjlighet till livslångt lärande, personlig utveckling och god livskvalitet.

Stöd, vård och omsorg ska ha god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Kvaliteten och tryggheten inom äldreomsorgen och inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun.

Kommunen ska kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån nyskapande, innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Erfarenheter och förslag från invånare, brukare och medarbetare om kommunens utveckling är en resurs som ska tas till vara.

För att stärka demokratin verkar kommunen för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande.

För att engagera, motivera och utveckla medarbetare ska Uppsala kommunkoncern vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Det kräver ett strukturerat och systematiskt arbete med kompetensplanering. Kommunkoncernen ska ta hand om den kompetens som redan finns i verksamheten och säkerställa en stabil grundbemanning. För att kunna erbjuda service av god kvalitet behövs fler som arbetar heltid, lägre sjuktal, fler som får förutsättningar att förlänga arbetslivet och en träffsäker nyrekrytering.

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

För att klara av välfärdsuppgiften behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv och samordnad verksamhet. Kommunkoncernens styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi för helheten. Genom systematisk verksamhetsutveckling och innovation såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom gemensam administration ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Ökad samverkan och samfinansiering med universiteten för att dra nytta av forskningsresultat och spetskompetens kan stärka utvecklingen. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas.

Uppdrag 2. Öka takten i digitaliseringen för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Kommunen ska öka takten i digitaliseringen av verksamheternas processer och utvecklingen av digitala tjänster för att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Det kräver ett långsiktigt och strategiskt arbete med att driva digitaliseringsinitiativ som en del i verksamhetsutvecklingen. Utvecklingen av processer och nya tjänster med stöd av AI och automatisering ska öka och genom datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. En förutsättning är hela kommunens ansvarstagande för sin datakvalitet, en effektiv och rättssäker informationsförvaltning och god informationssäkerhet. Kommunens verksamheter behöver även säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför.

Uppdrag 3. Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning.

Berörda: KS, UBN, OSN, ÄLN, SCN, KTN och AMN

Kommunen ska ha en robust grundbemanning. Behovet av visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Den kommunala vuxenutbildningen har en viktig roll för kompetensförsörjningen och ska utveckla möjligheterna till kompetensutveckling, studieplanering, validering och skräddarsydda utbildningar inom berörda verksamhetsområden.

Uppdrag 4. Säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg samt service.

Berörda: ÄLN, OSN, AMN, UBN och KS

Personer som får stöd ska vara trygga i att förstå och kunna prata svenska med kommunens medarbetare. Genom att säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg förbättras brukarbemötandet och patientsäkerheten ökar. Goda språkkunskaper hos personalen

är en förutsättning för hög kvalitet i förskolan, att barnens språkutveckling fungerar bra och för en bättre och tryggare övergång till förskoleklass. Systematik ska implementeras för att säkerställa tillräckliga språkkunskaper i svenska språket bland medarbetare inom förskola, vård och omsorg samt service. Det kan till exempel handla om riktade språkutbildningar genom komvux och språkmentorer.

Uppdrag 5. Fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom all utbildningsverksamhet.

Berörda: UBN, KTN och AMN

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet, enligt skollagen. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Likvärdigheten och kunskapsresultaten ska stärkas i förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, gymnasieskola och vuxenutbildning. En viktig förutsättning för det är en ökad andel behöriga lärare samt en ökad andel behöriga förskollärare i förskolan. För att stärka likvärdigheten och för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet riktas resurser utifrån lokala förutsättningar och identifierade behov. Likvärdigheten ska stärkas både inom och mellan skolor samt inom och mellan fritidshem och fritidsklubbar.

Uppdrag 6. Stärka samverkan för att säkerställa att alla elever har tillgång till bemannade skolbibliotek i syfte att främja elevernas läsande.

Berörda: UBN och KTN

Att ha en god läsförmåga är avgörande för att lyckas väl i skolan, för att klara vidare studier och för att kunna delta i samhället som en aktiv samhällsmedborgare. För att främja läsintresset och läsförmågan ska alla elever ha tillgång till bemannade skolbibliotek, i huvudregel på den egna skolan. En utredning ska göras om organisering och ansvarsfördelning inom kommunen för att ge mest nytta för barn och unga. En gemensam biblioteksplan ska arbetas fram.

Uppdrag 7. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Berörda: OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN

Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden Effektiv och nära vård 2030. Förebyggande och hälsofrämjande insatser behövs för att stärka eller bibehålla alla människors fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående. Samverkan ska framförallt stärkas i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser riktat till äldre, personer med funktionsnedsättning, barn och unga med komplexa behov samt personer som är sjukskrivna och som saknar sjukpenninggrundande inkomst och uppbär ekonomiskt stöd. Ökat fokus på tidiga insatser för äldre ska stärka den enskildes livskvalitet och egenmakt samtidigt som det leder till minskat behov av vård- och omsorgstunga insatser. Det är en förutsättning för att kommunen ska klara ekonomin och kompetensförsörjningen.

Uppdrag 8. Skärpa de trygghetsskapande åtgärderna inom kommunens vård- och omsorgsverksamhet.

Berörda: ÄLN och OSN

Alla brukare inom kommunens vård- och omsorgsverksamheter ska känna sig trygga med såväl personalen som de insatser som utförs. Detta gäller oavsett om den enskilde är i behov av vardagligt stöd eller mer omfattande vård- och omsorgsinsatser. Flera

händelser visar att tryggheten för brukarna måste stärkas. Samtidigt behöver även tryggheten för medarbetarna förbättras. Åtgärder ska därför vidtas för att stärka tryggheten för såväl brukare som medarbetare inom kommunens vård- och omsorgsverksamheter. Personalkontinuiteten ska öka och insatser genomföras för att säkerställa ett nära ledarskap. Detta bland annat för att säkra kvalitet och motverka tystnadskultur.

Uppdrag 9. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering.

Berörda: ÄLN, OSN, KTN, IFN och GSN

Välbefinnande och hälsa är två viktiga faktorer som påverkar vår livskvalitet. Försämrad syn, hörsel eller rörlighet kan medföra minskad möjlighet till sociala aktiviteter och annat som tidigare skapat mening i livet. Offentliga miljöer ska utformas för tillgänglighet, trygghet och för att främja delaktighet och fysisk aktivitet. Den snabba digitala utvecklingen har medfört ett utanförskap för många äldre, där sociala gemenskaper går förlorade. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre. Uppsala ska genomföra en bred satsning för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. Fler äldre ska få ta del av den digitala utvecklingen.

Uppdrag 10. Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Berörda: KS, UHEM, SFAB, ÄLN och OSN

Kommunen tillhandahåller specialbostäder som är särskilt anpassade för äldre personer eller personer med funktionsnedsättning, och som är förenade med service och stöd. Befolkningen blir äldre vilket också innebär att efterfrågan på specialbostäder ökar. I Uppsala finns en brist på vård- och omsorgsboenden för äldre och på bostäder med särskild service enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det behövs även fler boenden inom socialpsykiatrin. Det leder till att personer som har behov av stöd i sitt vardagsliv tvingas vänta länge på att flytta hemifrån eller till ett mer anpassat boende. Kommunen ska öka takten i arbetet med att få fram mark, planera för nybyggnad och inleda byggande av dessa bostäder, hela processen behöver ses över och förkortas. Till år 2030 ska kommunen ha byggt nya vård- och omsorgsboenden i Storvreta, Ulleråker och på ytterligare två platser. Även ett korttidsboende samt minst 100 LSS-lägenheter ska stå klara till år 2030.

Uppdrag 11. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Berörda: KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, SFAB, UKAF och UHEM

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet och civilsamhället. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används. Kommunens verksamheter ska alltid planera för att samnyttja lokaler. Incitamenten för ett effektivt lokalutnyttjande ska stärkas för att undvika att lokaler står tomma. Vid ny- och ombyggnation ska lokaler utformas så att de fungerar att samnyttjas av flera verksamheter. Genom att utveckla och digitalisera lås, larm och passagesystem i

kommunens lokaler kan tillgängligheten för invånare öka och hanteringen effektiviseras.

Uppdrag 12. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Berörda: KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SFAB och UKK

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. För att de allmänna valen 2026 ska kunna genomföras på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt behöver samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser stärkas. En mer robust valorganisation behöver byggas upp i såväl mellanvalsperiod som vid valår. Arbetet omfattar bland annat bemanning, lokalförsörjning och logistik.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Tydlig ekonomistyrning

Genom ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en hållbar utveckling. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning. Det är ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet.

Upphandling är ett strategiskt verktyg som ska bidra till att kommunens mål uppfylls och att kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Genom att ställa sociala och miljömässiga krav i upphandling bidrar Uppsala kommunkoncern till hållbar samhällsutveckling. Uppsala kommun är diplomerad som en Fairtrade City, med stort engagemang för att tillsammans med övriga aktörer öka andelen rättvis handel och etisk konsumtion. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras. Detta för att säkerställa att kommunens upphandlingar främjar företag som står för schyssta villkor och bidrar till att bekämpa arbetslivskriminalitet.

En likvärdig skola med goda kunskapsresultat

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. Stabila hemförhållanden och en meningsfull fritid har stor påverkan på elevers möjlighet att lyckas i skolan. Det kräver en tät samverkan och nära samarbete. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som invånare i ett demokratiskt samhälle.

Det påbörjade strategiska arbetet för ökad likvärdighet och förbättrade studieresultat ska fortsätta. Att prioritera resurser för att höja skolresultaten och att lyfta de förskolor och skolor som har sämre resultat är den kraftfullaste åtgärd som kan vidtas för en likvärdig skola. I arbetet identifieras hur resurser kan fördelas mellan förskolor och skolor, strategisk kompetensförsörjning och åtgärder för att minska skolsegregationen.

Kunskapsresultaten ska förbättras när det gäller andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag. Fler elever behöver även få tillgång till undervisning i en resursenhet som är anpassad för att hantera olika elevers behov, till exempel

autismspektrumtillstånd, språkstörning eller psykosocial problematik. Alla barn ska, oavsett bakgrund, ges lika förutsättningar att lyckas i skolan.

Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Det arbetet påbörjas redan i förskolan. Därför måste fler barn gå i förskola. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. Barn- och elevhälsan är en första viktig instans för att kunna fånga upp elever som inte mår bra. En fortsatt utveckling av elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete är prioriterat. En hälsosatsning görs genom att stödja och samordna grundskolans arbete för fysisk aktivitet under skoldagen och i fritidshem.

En kraftsamling görs även med att arbeta samordnat och riktat för att öka elevnärvaren. För att nå elever som har eller riskerar en problematisk skolfrånvaro har Uppsala som en av de första huvudmännen i Sverige fått tillstånd att bedriva distansundervisning som särskilt stöd. Undervisningen ska syfta till att eleven på sikt återgår till ordinarie undervisning för att undvika utanförskap och stigmatiserande effekter.

Skolan har ansvar för att elever lär sig simma på undervisningstid. Simkunskap räddar liv. Alla elever ska kunna lära sig simma, oavsett hemförhållanden. Det är också ett krav för att fler ska klara undervisningsmålen. Simkunnigheten ska följas upp redan i lågstadiet.

Skolan ska vara en trygg och säker plats för alla. Den 1 juli 2025 infördes ny lagstiftning med skärpta krav på skolornas beredskapsarbete för att kunna hantera allvarliga våldssituationer och krav på att alla skolor ska ha en beredskapsplan. Insatser genomförs nu i kommunens utbildningsverksamheter och andra verksamheter där barn och unga vistas för att utveckla säkerhetsarbetet utifrån de nya kraven.

I Uppsala ska det finnas en bra förskola och skola nära där man bor. Skolor på landsbygden har olika merkostnader som följer av det geografiska läget vilket kompenseras genom en högre ersättning. Kommunens lokalförsörjning, hyressättningsmodell och samarbetet med andra aktörer förbättras för att säkerställa att de hyresnivåer som tas ut är rimliga i relation till rådande förutsättningar.

Vård och omsorg med god kvalitet

För att åstadkomma en god och jämlik hälsa behöver kommunens arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser förstärkas. Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft 1 juli 2025, innebär bland annat att socialtjänsten ska bli mer förebyggande och lättillgänglig samt öppnar upp för insatser utan behovsprövning. Även målbilden för Effektiv och nära vård 2030 ställer krav på kommunen vad gäller förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Hälsoekonomiska modeller ska användas för att analysera och bedöma kostnader och effekter av förebyggande insatser inom vård och omsorg.

Vård- och omsorgstagare inom Uppsala kommun ska kunna känna sig trygga och säkra med den vård och omsorg som ges, oavsett insats, driftsform eller utförare. En kraftsamling genomförs för att trygga tilliten till välfärden och säkerställa trygghet och säkerhet för brukare och medarbetare inom kommunens omsorgsverksamheter. Åtgärder genomförs även för att motverka tystnadskultur och säkerställa att avvikelser

i verksamheten uppmärksammas och hanteras enligt gällande rutiner. Otillåten påverkan såsom hot om våld ska alltid polisanmälas.

Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd och service för att klara sin vardag. Ett ökat antal äldre, också inom målgrupperna LSS och socialpsykiatri, ställer även krav på förändrade och nya insatser för att möta förändrade och mer komplexa behov.

Bostad med särskild service LSS 9:9 omfattar personer från 18 år och uppåt och behovet av dessa bostäder bedöms fortsatt öka under den kommande tioårsperioden. Konkreta åtgärder och utredningar pågår inom ramen för Bostads- och lokalförsörjningsplan för personer med funktionsnedsättning för att möta upp det framtida behovet av platser. Det behövs även fler boenden inom socialpsykiatri.

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, delaktighet och tillgänglighet. Vård- och omsorgsinsatser och arbetsmarknadsinsatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar.

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och ska i samverkan med det omgivande samhället förstärka äldre kommuninvånarens möjligheter att leva ett självständigt och rikt liv utan särskilda stödinsatser från samhället. Aktiviteter för att synliggöra olika möjligheter till engagemang och social samvaro stärks, bland annat inom ramen för genomförandet av reviderat program och handlingsplan för äldrevänlig kommun.

Genom ett bättre anpassat bostadsutbud för äldre, rehabiliterande insatser, hemtjänst och hemsjukvård ges äldre möjlighet att bo kvar längre i den egna bostaden. Trygg hemgång är en biståndsbedömd insats som innebär att ett team av omsorgspersonal formeras runt en brukare i samband med hemgång från en sjukhusvistelse. Intensiv hemrehabilitering är ett forskningsbaserat arbetssätt som visat sig ge stor effekt vad gäller äldres möjlighet att bibehålla och stärka sin självständighet, samt minska behovet av hemtjänst.

Arbetet med att skapa en stark och stabil verksamhet inom omsorgen där personalen har goda arbetsvillkor fortsätter. Grundbemanningen ska stärkas för att säkra kvaliteten. Andelen timanställda ska minska till förmån för tillsvidareanställningar och användningen av inhyrd personal ska kraftigt minska. Delade arbetsturer och det som kallas för minutstyrning ersätts med tillsvidarebaserad styrning, sammanhållna arbetspass och rätt till heltid. Ett nytt arbetssätt med ramtid i stället för minutstyrning ska införas inom hemtjänsten. Det innebär ett mer flexibelt och behovscentrerat arbetssätt där individens önskemål om utförandet ska tillmötesgå så långt det går.

En ny arbetsmodell med differentierade yrkesroller inom äldreomsorgen stärker förutsättningarna att möta den långsiktiga kompetensförsörjningen. Modellen innefattar rollerna servicebiträde, vårdbiträde, undersköterska och särskilt yrkesskicklig undersköterska. Med den nya rollen servicebiträde, som är en roll som inte kräver specifik vårdutbildning, kan tid frigöras för utbildade medarbetare att ägna sig åt mer kvalificerad vård och omsorg. Införande av digitala stöd och trygghetsskapande teknik kan även avlasta och innebära förändrade arbetssätt i verksamheten samtidigt som det skapar nytta och trygghet för den enskilde.

Uppsala kommun har beslutat att upphandla äldreomsorg enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) i stället för lagen om valfrihetssystem (LOV). Valfriheten för den enskilde ska fortsatt värnas. Förändringen skapar en större rådgivning för Uppsala kommun var, när och i vilken omfattning särskilda boenden uppförs. Vad gäller

hemtjänst och hemsjukvård kommer kommunen kunna bestämma hur många utförare som ska finnas i varje hemtjänstområde, vilket ger ökad förutsägbarhet för aktörerna och bättre möjligheter till planering. Andelen idéburna icke vinstdrivande verksamheter bland kommunens utförare ska öka. Ersättningarna till utförare inom särskilda boenden för äldre och hemtjänst ska höjas för att värna kvaliteten inom äldreomsorgen.

De nationella målen för jämställdhetspolitiken innefattar ett delmål om att kvinnor och män, flickor och pojkar ska erbjudas vård och omsorg på lika villkor. Jämställdhetsanalyser behöver därmed integreras i uppföljningen av kommunens vård och omsorg.

Förmåga till innovation och verksamhetsutveckling

Uppsala kommun ska hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda en effektiv och innovativ välfärd. Med kvalitetssäkring av kärnuppdraget säkerställer kommunen verksamheternas kvalitet. Ett aktivt arbete med intern kontroll ökar förutsättningarna att målen nås och lagstiftning efterlevs.

Genom ständiga förbättringar optimeras kärnverksamheten löpande för att bibehålla eller förbättra kvaliteten. Kommunen ska utveckla sina verksamheter och sin service tillsammans med invånare, företag, intressenter och medarbetare. Synpunkter och idéer från invånare samlas in och används för att förbättra arbetssätt och skapa större värde för de kommunen finns till för. Uppföljning av verksamheternas processer och resultat utgör underlag för verksamhetsutveckling och för att förbättra kvalitet och effektivitet. Medarbetares och chefers tillit till att alla gör sitt jobb och gör sitt bästa, samarbetsvilja samt respekt för varandras arbetsområden, kompetens, kunskap och erfarenheter bidrar till ständig utveckling av verksamheten.

Verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling och som leder till en ökad nytta genom effektivisering eller förbättrad kvalitet ska prioriteras. Robotisering och AI-teknik används för att öka effektiviteten, minska arbetsbelastningen och förbättra kvaliteten på beslutsunderlag.

Innovation handlar om att lösa uppdraget på ett transformerande och nyskapande sätt, att labba, testa och experimentera och på så sätt skapa nya lösningar och värden i nära samarbete med den verksamheten och tjänsten är till för. Förmågan att ställa om, hitta nya lösningar och använda tekniska lösningar är helt avgörande för att nå målen om välfärd och god livsmiljö för invånarna såväl på kort som lång sikt. Det kan handla om nya tjänster eller nya sätt att erbjuda tjänster, förändrade förhållnings- och arbetssätt, hitta andra organisatoriska lösningar och samarbetsformer som effektiviserar hur kommunen löser uppdraget. Digitalisering och innovationer ska även utvecklas och nyttjas för att avlasta medarbetare i välfärden.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp och utgå från målgruppens behov. Information och kommunikation ska vara lätt att ta del av och förstå samt leva upp till krav på tillgänglighet.

Demokrati och delaktighet

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för demokrati. Invånare i olika delar av kommunen nyttjar sina demokratiska rättigheter i olika grad utifrån ojämlika förutsättningar. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande och när kommunen utvecklar sin verksamhet ska dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv vara centralt.

Kommunen verkar på flera sätt för att stärka medborgarengagemanget och involverar invånare, näringsliv och civilsamhälle i beslut och utveckling inom olika områden. Barn och unga har en viktig röst, många idéer och perspektiv på hur lokalsamhället kan utvecklas. Dialogen med barn och unga ska utvecklas inom fler frågor. Genom att på olika sätt bjuda in och ge unga möjlighet att delta ökar vi också deras tillit för vårt demokratiska system.

Kommunen fortsätter att utveckla och synliggöra den formaliserade dialogen och samverkan med civilsamhället. För att stärka dialogen med invånare, näringsliv och organisationer har kommunen utsett stadsdels- och bygderåd som involveras tidigt för att förankra de lokala perspektiven i frågor som rör samhällsutveckling.

Kommunen främjar digital delaktighet för alla samhällsgrupper och för dialog och samverkan med invånare, föreningsliv, näringsliv och besökare utifrån principen om digitalt först. De ska även på ett enkelt sätt kunna följa sina ärenden digitalt. En samlingssida för e-tjänster ska tas fram där Uppsala kommuns invånare och företag kan se och hantera sina pågående ärenden med kommunen. Samtidigt skapas alternativ för de som inte kan ta del av digitalisering och ny teknik.

Kommunen ska arbeta för att ligga i framkant i Sverige när det gäller det minoritetspolitiska arbetet och säkerställa att de fem nationella minoriteternas; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingars, rättigheter främjas och uppfylls i enlighet med Sveriges internationella åtaganden och gällande lagstiftning.

För att stärka demokratin ska invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna som den kommunala verksamheten. Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ges goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag.

För att skydda vår demokrati och tilliten till samhället behöver mer göras för att upptäcka och motverka påverkanskampanjer och desinformation. Ett sätt att förhindra att desinformation sprids är att utbilda och rusta allmänheten med verktyg för att känna igen och avfärda desinformation, så kallad prebunking.

Under 2026 ska val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige genomföras. Underrepresenterade grupper förutsättningar till deltagande och inflytande i valen ska stärkas, bland annat genom demokratiambassadörer som bidrar till att öka kunskapen om hur demokratin fungerar. Ett aktivt demokratiarbete medför ökad förståelse bland invånarna om hur de kan påverka och hur beslut fattas.

Attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning

Uppsala kommunkoncern ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en hållbar arbetsmiljö, goda utvecklingsmöjligheter och ett arbetsliv som håller över tid. Genom ett systematiskt arbete med kompetensförsörjning och planering ska befintlig kompetens tas tillvara och en stabil grundbemanning säkerställas. För att kunna erbjuda service av hög kvalitet krävs fler som arbetar heltid, lägre sjukfrånvaro, längre arbetsliv och god kvalitet i rekryteringar. Särskilt fokus läggs på kompetensutveckling, kontinuerligt lärande och hälsofrämjande arbetssätt.

Utbildningar som möter arbetsmarknadens behov och ökad flexibilitet i arbetslivet ska bidra till ett hållbart arbetsliv för fler. Praktisk arbetslivsorientering (prao), praktik, verksamhetsförlagd utbildning och studentmedarbetarskap ska användas för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare på kort och lång sikt. Ökad tillgång till platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL) behöver säkerställas med fler utbildade handledare för att ge rätt stöd under utbildningen på en arbetsplats.

Uppsala kommun ska vara en förebild när det gäller att skapa en inkluderande arbetsmarknad som tar vara på den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska utmärka sig när det gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. För att nå potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden behöver kommunen öppna upp fler vägar in till olika yrkesområden. Bland nyanlända och bland personer med olika funktionsnedsättningar finns betydande resurser om de ges rätt förutsättningar, stöd och anpassning i arbetslivet.

Kommunen ska erbjuda en rättvis och jämställd arbetsplats där frisknärvaron ska öka. Att arbeta aktivt för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till att behålla rätt kompetenser över tid. För att säkerställa en hållbar arbetsmiljö för chefer finns ett riktmärke om som mest 30 medarbetare per chef som är under införande i kommunens verksamheter.

Möjligheterna till utveckling i arbetslivet blir alltmer intressant för framtidens medarbetare och chefer. Med värderingsförskjutningar förändras vad som är attraktivt ur ett yrkes- och karriärperspektiv. Samtidigt har samhället förändrats, och det blir allt viktigare för Uppsala kommun att vara tydlig med att ett medarbetarskap inte bara innebär rättigheter och möjligheter. Alla medarbetare har skyldighet och ansvar att bidra till att verksamheten bedrivs rättssäkert, håller god kvalitet och att offentlig sektor utvecklas löpande.

Uppsalaregionen är en tillväxtregion vilket ger ett stabilt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Den demografiska utvecklingen påverkar behoven inom offentlig sektor, vilket innebär en utmaning. En förändrad efterfrågan på välfärdstjänster innebär ett förändrat rekryterings- och kompetensutvecklingsbehov för kommunens verksamheter. Det kräver också en ökad förmåga att ställa om kompetens och verksamhet när kompetensbehoven förändras.

Indikatorer

Tabell 2. Indikatorer till fokusmål 1. Ekonomin – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Långsiktigt mål för ekonomiskt resultat är 2 procent.	1. Ekonomiskt resultat:	
Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%) ska uppgå till 0,2 procent 2026 och 4,2 procent 2028.	Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	Utfall 2024: 1,2 (2023: 1,4)
Målsättning för kommunkoncernens ekonomiska resultat tillkommer till slutversionen.	Kommunkoncernens ekonomiska resultat som andel av verksamhetens intäkter inklusive skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	Utfall 2024: 1,7 (2023: 1,9)
Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%) ska uppgå till 28 procent 2026 och 27 procent 2028. Det långsiktiga målet är 27 procent.	2. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%)	Utfall 2024: 29 (2023: 30)
Uppsalas nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS) ska vara bland de 15 procent av kommunerna med mest fördelaktiga nettokostnadsavvikelse.	3. Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	Utfall 2024: -5,5 (2023: -5,5), kommunen är bland 11 % av kommunerna med mest fördelaktiga nettokostnadsavvikelse
Andelen gymnasieelever med examen inom tre år ska öka till 74	4. Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Utfall 2024: 73,8 (2023: 71,5)

Målsättning	Indikator	Nuläge
procent 2026 och till 74,2 procent senast 2028.		
Kvalitetsindex för LSS boenden och daglig verksamhet ska höjas till 70 2026 och till 74 senast 2028.	5. Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet (skala 0–100)	Utfall 2024: 68 (2023: 64)
Kvalitetsindex för äldreomsorgen ska höjas till 53 2026 och till 70 senast 2028.	6. Kvalitetsindex äldreomsorg (skala 0–100)	Utfall 2024: 47 (2023: 38)
Andelen medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande ska öka till 84 procent 2026 och till 86 procent senast 2028.	7. Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	Utfall 2023: 83 (2021: 84,4)
Index för hållbart medarbetarengagemang ska höjas till 81 2026 och till 83 senast 2028.	8. Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0–100)	Utfall 2025: 80 (2024: 80)
Sjukfrånvaron totalt bland kommunens anställda ska minska till 6,9 procent 2026 och till 6,7 procent senast 2028.	9. Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	Utfall 2024: 7,1 (2023: 8,1)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Biblioteksplan (KF 2018)

Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2025–2027 med utblick till 2034 (2024)

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2020)

Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016 och KS 2024)

Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun (KF 2020 och KS 2020)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Fokusmål 2. Jobben

Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen.

Uppsala ska vara ett nav för företagande och jobb. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för expansionsinvesteringar, nyetableringar och företagande. De konkreta åtgärderna för ett bättre näringslivsklimat ska förverkligas. Samarbeten med Uppsalas två universitet och de två universitetssjukhusen gör Uppsala till en stark kunskapsstad. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna. Att nå klimatmålen är en gemensam utmaning men utgör även en betydande möjlighet för näringslivet.

Vårt mål är att alla som kan arbeta ska arbeta. Utbildning och aktiva arbetsmarknadsinsatser spelar en viktig roll för att komma till rätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. En hållbar stads- och landsbygdsutveckling säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Spårvägen binder ihop Uppsalas större bostadsområden med större arbetsplatser, ger en kortare restid och en attraktiv stadsbild. Uppsala ska vara en cykelkommun i världsklass och i staden ska tung trafik och genomfartstrafik minska. Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet. Befintliga bostads-områden ska renoveras och förtätas varsamt med respekt för boende och befintliga miljöer.

Kommunen har beslutat om en vision om att Uppsala ska vara bäst på evenemang. Det ska vara smidigt och enkelt att genomföra och utveckla evenemang som får långsiktigt positiva effekter och som förenar människor i magiska ögonblick av stolthet och glädje. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation samtidigt som det bidrar till omsättning och arbetstillfällen. Kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Uppsalas stadskärna utvecklas i mänsklig skala för ökad trivsel för boende och besökare. Uppsalas attraktivitet ökar genom evenemang, idrott och kultur. Kommunen eftersträvar att använda kultur som en drivkraft för hållbar utveckling och samhällsförändring. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhället.

I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den globala utvecklingen. Det blir därför allt viktigare att som kommun förstå och analysera omvärlden, dess skeenden och konsekvenser. Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner, näringsliv, akademi, statliga myndigheter och Region Uppsala för att hitta smarta och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar. Det är även centralt att Uppsala kommun samverkar och samarbetar internationellt, med särskilt fokus på samarbeten inom Uppsalas närområde och inom EU.

Uppdrag 13. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Upphandling är ett strategiskt verktyg för att främja näringslivsklimatet i Uppsala. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud.

Uppdrag 14. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Berörda: KS, GSN, PBN, KTN, IFN, MHN, RÄN, DUAB, UKK, UST, UKAF och UPAB

Evenemangen bidrar till att Uppsala upplevs som en levande och trygg plats. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen. En långsiktig platsplan med utveckling av befintliga och nya platser för evenemang och upplevelser ska tas fram med utgångspunkten i att se Uppsala som en arena. Processer, samarbeten och infrastruktur för evenemang och upplevelser ska utvecklas. Det ska upplevas lätt för föreningar, det fria kulturlivet och evenemangsarrangörer att boka platser genom förenklad tillståndsgivning och minskad administration.

Uppdrag 15. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Berörda: AMN och KS

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, samtidigt som näringslivets kompetensförsörjning ska underlättas. För att möta kompetensbehoven spelar arbetsgivare en viktig roll genom att möjliggöra praktik och anställning. Arbetsgivare behöver se och ta tillvara all kompetens. Fler personer ska erbjudas arbetsmarknadsanställningar och andra insatser för att få en första arbetslivserfarenhet. Kommunen ska möjliggöra för personer med försörjningsstöd att transportera sig till utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Arbetet med utbildnings- och jobbcenter i olika stadsdelar i Uppsala ska fortsätta att utvecklas.

Uppdrag 16. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Berörda: UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser genomföras för att bidra till bättre utbildningar och matchning. Kommunen ska bland annat möjliggöra mötet mellan arbetsgivare och arbetssökande genom samordning av ett årligen återkommande jobb- och utbildningsevenemang. Arbetet ska genomföras i nära samverkan mellan näringslivet, skolan, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar.

Insatser ska även göras för att främja att fler väljer en gymnasieutbildning med yrkesinriktning.

Uppdrag 17. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter bidrar till att verksamheten kan utvecklas för att skapa mer nytta för våra invånare och samtidigt stärka Uppsalas förutsättningar nationellt och internationellt. Uppsala ska positionera sig som en aktiv och trovärdig samverkanspart i frågor som är avgörande för kommunens utveckling och attraktivitet. Visat ledarskap och nya nätverk stärker Uppsalas möjligheter att påverka och bidra samtidigt som det ökar attraktiviteten för investeringar och gemensamma satsningar. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom nationella och europeiska fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver externt finansierade projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål och planerad verksamhetsutveckling.

Uppdrag 18. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Berörda: GSN, UKK, UKAF, KTN, IFN, DUAB och KS

Uppsalas torg och andra offentliga rum ska vara attraktiva, tillgängliga och trygga. Här sätts människan i centrum för att skapa levande mötesplatser. En levande innerstad är även viktig för att utveckla cityhandeln. Stora torget, Vaksala torg, S:t Eriks torg, Fyrstorg och Dragarbrunns torg ska utvecklas för att främja liv och rörelse. Torgens rumslighet, möblering och grönska ska förstärkas, och särskild vikt ska läggas vid gestaltning med vatten såsom fontäner. Fler aktiviteter och evenemang ska anordnas för att bjuda in till vistelse och bidra till ett ökat folkliv. Berörda fastighetsägare och näringsidkare är viktiga samarbetspartners i arbetet. Arbetet med att skapa trivsamma sommar- och vinterplatser genom att begränsa trafiken och placera ut möbler och växter ska fortsätta att utvecklas. Renhållningen ska öka så att de platser som prioriteras för vistelse alltid ska vara välskötta.

Uppdrag 19. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Berörda: KS

För att stärka Uppsalabornas delaktighet och inflytande över sitt närområdes utveckling och bättre tillvarata boendes kunskap och önskemål ska kommunen utreda hur arbetet med medborgarbudget kan utvecklas. Medborgarbudgetar kompletterar den representativa demokratin och formella former för dialog och delaktighet genom att låta invånarna i ett område föreslå och rösta om hur en avsatt budget ska användas för att förbättra området. Erfarenheter av arbetet med medborgarbudget på landsbygden och andra goda exempel ska ligga till grund för att utveckla hur medborgarbudget kan tillämpas i staden och bli ett permanent arbete på landsbygden.

Uppdrag 20. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Berörda: KS och PBN

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Det är också viktigt att utveckla formerna för medborgardialoger så att fler röster fångas upp och fler kommer till tals. Kommunen behöver därför synliggöra medborgardialogerna och stärka förutsättningarna för dialoger och delaktighet kring kontinuerlig översiktsplanering och andra tidiga skeden av samhällsbyggandet som ett led i att bygga ett hållbart samhälle. Stadsdels- och bygderåd ska involveras i tidiga skeden av samhällsbyggandet.

Uppdrag 21. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Berörda: PBN och KS

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet, med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunen ska verka för att minska ledtiderna i den del av processerna som sker hos kommunen. Arbetet ska ske i dialog med kommunens egna fastighetsbolag. Vidare behöver god samverkan med aktörer som branschen, remissinstanser med flera upprättas för att skapa förutsättningar att korta ledtiderna på helhet.

Uppdrag 22. Utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen samt utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer.

Berörda: GSN och KS

Uppsala växer vilket medför en ökad trafikbelastning. Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. Trafikmiljön behöver utformas för att säkerställa trafiksäkerhet, trygghet och tillgänglighet till det offentliga rummet. I innerstaden ska trafiken regleras för att minimera onödig genomfartstrafik och transporter med tunga fordon. Möjligheten att anlägga parkeringsplatser vid kommunikationsknutpunkter i utkanten av staden där bilister kan lämna bilen och fortsätta resan in mot centrum med kollektivtrafik (så kallad Park and Ride) ska utredas tillsammans med Region Uppsala. För att förbättra framkomligheten och korta ner kötider används sensorer för att styra trafiksignaler och optimera trafikflöden. Det bidrar även till att minska utsläpp och buller. Trafikövervakning med hjälp av kameror skulle kunna bidra till att ytterligare förbättra trafiksäkerheten och effektivisera trafikflödet. Kommunen ska undersöka möjligheten att bli pilotkommun för användning av trafikövervakningskameror i syfte att skapa trygga trafikmiljöer, förbättra luftkvaliteten och få ner bullernivåerna.

Uppdrag 23. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.

Berörda: KS och UPAB

Tillgängligheten till innerstaden är central för att ha ett levande och attraktivt centrum för alla Uppsalabor. I samband med att Uppsala växer behövs nya lösningar för markeffektiv parkering. Utbygganden av fyra spår till Uppsala kommer att öka möjligheterna för ett hållbart resande. En mobilitetslösning i främre Boländerna utgör en central funktion för att tillgängliggöra och utveckla både innerstaden och det kollektiva resandet. Främre Boländerna och Uppsala C kommer utvecklas ytterligare under de närmaste åren med fler arbetsplatser, bostäder och fler resande med tåg och spårväg. Genom att bygga mobilitetshus eller motsvarande lösning i nordvästra delen av främre Boländerna kan ett betydande antal parkeringsplatser som kan tjäna de tillkommande arbetsplatserna och det kollektiva resandet tillgängliggöras på en relativt begränsad yta. Arbetet är beroende av att marktillgången säkras på lämplig plats.

Uppdrag 24. Utreda samordnings- och effektiviseringsmöjligheter i driften av kommunkoncernens parkeringsplatser.

Berörda: UPAB och UHEM

Kommunens parkeringsbolag förvaltar all parkering på allmänna gator och kommunal kvartersmark i Uppsala samt flera parkeringsgarage. Även kommunens bostadsbolag förvaltar parkeringsplatser i anslutning till sina fastigheter. En utredning ska genomföras för att identifiera möjlig samordning och effektivisering av driften av kommunkoncernens parkeringsplatser för att bidra till lägre kostnader för att underhålla och övervaka parkeringarna.

Uppdrag 25. Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Berörda: UVA, KS och MHN

För utbudet av prisåtkomliga bostäder är det av vikt att kommunen och dess bolag bidrar på de sätt de kan till att minska bostadsprojektens totalkostnader och sänka de trösklar som marknadens förutsättningar ger. Det gäller särskilt inom de prioriterade tätorterna på landsbygden med dess typiskt sett lägre intäktsnivåer. Ett effektivt och samordnat genomförande av detaljplaner bidrar även till att begränsa VA-taxans utveckling. Möjliga modeller ska tas fram och tillämpas för att få en effektiv utbyggnad av allmänt VA i detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark, med bibehållen anläggningskvalitet samtidigt som det skapas goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Uppdrag 26. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden samt planera firanden av Vaksalaskolan 100 år och UKK 20 år under 2027.

Berörda: KS, KTN, GSN, UBN och UKK

Uppsala kommun ska delta i Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets förberedelser för sina respektive jubileum år 2027, Uppsala universitet 550 år samt Sveriges lantbruksuniversitet 50 år. I förberedelserna inför jubileumsåret ska åtgärder och aktiviteter för att uppmärksamma jubileumsfirandena planeras. Under 2027 firar även Vaksalaskolan 100 år och Uppsala konsert och kongress (UKK) 20 år vilket ska

uppmärksammas genom olika aktiviteter och evenemang med fokus på framtidstro och lokalt engagemang.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Starkt näringsliv och god företagsservice

För att svara mot den förväntade befolkningsökningen och tillvarata Uppsalas potential är målet att skapa minst 2 000 nya arbetstillfällen per år, varav minst 70 procent i det privata näringslivet. Nästan hälften av jobbtillväxten inom näringslivet förväntas ske inom exportindustri och affärstjänster. De befintliga stora och mellanstora företagen är draglok för tillväxten av kommunens totala arbetsmarknad och en viktig förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenäringsar.

I samarbete med övriga parter förstärks näringslivsutvecklingen. Kommunen bidrar till jobbtillväxt och utveckling genom att erbjuda kvalitativa yrkesutbildningar som möter individens och arbetsmarknadens behov. För att främja nästa generations entreprenörer och jobbskapare är Uppsala kommun en partner till Ung företagsamhet (UF) som tillsammans med skolan stärker entreprenörskap i utbildningssystemet. UF inspirerar och tränar unga att i skolan utveckla sitt entreprenörskap och sina företagsamma förmågor och ska verka för att nå alla unga, oavsett bakgrund och utbildningsinriktning.

Uppsala har ett brett näringsliv, med styrkor inom kunskapsintensiva näringar såsom life science och tech. Potentialen som finns inom näringslivet ska omhändertas och utvecklas. Uppsalas fyra fokusbranscher – life science, grön utveckling, digital utveckling och besöksnäring, inklusive kulturella och kreativa branscher är viktiga för den samlade näringslivsutvecklingen. Uppsala har också en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Kommunen söker värdskap för nationella och internationella möten och evenemang som stärker kunskapen, attraktiviteten samt bidrar till näringslivet i form av omsättning och arbetstillfällen. Uppsala konsert och kongress bidrar till att skapa en levande stadskärna och att stärka besöksnäringen året runt med ett aktivt program även under sommaren. Genom att främja hållbara resor till Uppsala stärks konkurrenskraften. Klimatomställning och tillgång till förnybar el är en förutsättning för Uppsalas framtida konkurrenskraft. Attraktionskraften ska stärkas för att locka boende, besökare, kompetens, expansionsinvesteringar och nya företagsetableringar till Uppsala.

Fler Uppsalabor i arbete

Långtidsarbetslösheten har fortsatt att öka och bedöms kvarstå på hög nivå. Inträdet för personer med svag förankring på arbetsmarknaden har försvårats.

Stödet för personer som står långt från arbetsmarknaden utvecklas och långtidsarbetslösheten motverkas genom till exempel kommungemensamt arbete med arbetsmarknadsanställningar och sommarjobb, förebyggande arbete mot ungdomsarbetslöshet och utvecklat samarbete med branscher i behov av arbetskraft. Kommunens insatser ska möta den enskildes behov, förutsättningar och möjligheter. Bland annat ska antalet möjliga insatser och aktiviteter som kommunen erbjuder unga som varken studerar eller arbetar inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) utökas och kompletteras med en fysisk mötesplats.

Utbildning och aktiva arbetsmarknadsinsatser spelar en viktig roll för att komma till rätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen. Kommunen ska utveckla arbetet med att ställa sociala krav i

upphandlingar för att ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Sociala företag är betydelsefulla aktörer för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet.

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapsklyftor. Den ska även tillgodose arbetsmarknadens och samhällets krav på efterfrågad kompetens. Genom att erbjuda en attraktiv vuxenutbildning med hög kvalitet bidrar kommunen till att fler väljer att vidareutbilda sig och säkerställer att rätt kompetens kommer ut på arbetsmarknaden. Det breda utbudet av kurser och yrkesutbildningar, för både unga och vuxna, behövs för att säkra kompetensförsörjningen inom bristyrken. Kommunen ska erbjuda Prao-platser inom yrken och yrkesförberedande gymnasieprogram som är kopplade till arbetsmarknadens behov samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar. Med integrerade språk- och yrkesutbildningar där yrkeskurser och svenska språket kombineras kan nyanlända genom vuxenutbildningen ges bra förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

Stödet för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna ta steget ut på arbetsmarknaden ska utvecklas i samverkan med Region Uppsala, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och näringslivet. Genom individanpassat stöd och skräddarsydda utbildningar kan övergången från skolan till ett inkluderande arbetsliv underlättas.

Hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Uppsala har en hög utvecklingstakt, snabb befolkningsökning och en expanderande arbetsmarknad. Vid byggandet av fyrspår och spårväg används Uppsalaregionens fulla potential med fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling.

Den höga utvecklingstakten ger goda möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar. Målet är ett robust samhälle med en god gestaltad livsmiljö för alla. Planeringen av nya bostadsområden i staden och på landsbygderna ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering, trygghet, social infrastruktur och tillgång till kultur.

Vid ny- och ombyggnation ska hög energi- och materialeffektivitet, återbruk, klimatsmarta material och kretsloppsanpassning alltid eftersträvas. För att möta behovet vid ett ökat byggande i trä ska brandskyddet utvecklas. Redan i tidiga skeden av samhällsplaneringen görs klimatberäkningar som underlag för att ta fram krav och åtgärder för att minska klimatpåverkan. Klimatanalyserna fokuserar bland annat på transporter och mobilitet, grönstruktur och kolinlagring, energianvändning, masshantering, cirkulära materialflöden samt bevarande och utveckling av befintlig bebyggelse. Återvinningscentraler och tillgänglighet för kommunens invånare för ett cirkulärt Uppsala säkerställs också.

Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter med närhet till såväl daglig service som en storregional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. När Uppsala växer ska framkomligheten för yteffektiva trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras i stadsplaneringen. Arbetet ska ske i nära samverkan med Region Uppsala och andra berörda externa parter. Andelen resor med cykel som färdmedel ska öka för att säkerställa en fortsatt hög cykelandel vid utbyggnaden av spårväg.

Uppsala ska möjliggöra för ett bostadsbyggande om 2 000–3 000 nya bostäder per år. För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst hälften av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunkoncernens mark. En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling. I rådande konjunkturläge genereras inget samlat överskott från exploateringsverksamheten men över tid kan överskott från försäljning av kommunal mark bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som kultur- och idrottsanläggningar. Mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer planeras för ett breddat näringsliv.

En kritisk fråga i Uppsalas expansion är möjligheten att säkerställa kapacitet i elnätet och i vatten- och avloppssystemen. I utbyggnaden av de sydöstra stadsdelarna ställs krav på ny kapacitet för el, värme, vatten, avlopp, avfall och digital infrastruktur. Genom innovativa, klimatsmarta och resurseffektiva tekniska försörjningssystem läggs här grunden för framtida hållbara stadsdelar.

Attraktiv stad och landsbygd

Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald. Kommunen stärker ett aktivt arbete med att ta tillvara och utveckla kulturmiljö och kulturliv. Kulturarvsarbete och offentlig gestaltning bidrar också till kommunens attraktivitet liksom ett utvecklat och tillgängligt konstmuseum.

Det pågår byggnation av arenor, lokaler och anläggningar för idrott och evenemang, men inom några områden finns fortfarande en återstående brist. Därför finns frågor som rör kultur, idrott, fritid och evenemang med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen där både stadens och landsbygdens förutsättningar och behov uppmärksammas. Evenemang och evenemangsplatser är ett strategiskt verktyg för att skapa samhällsnytta, profilering av Uppsala samt i stads- och landsbygdsutveckling.

Kulturens roll för att bidra till hållbar utveckling och samhällsförändring ska aktivt främjas. Uppsala kommun eftersträvar att höja medvetenheten om Uppsalas vitala kulturarv och samtidigt främja innovation, inkludering och jämlika livsvillkor. Ett Kulturlyft genomförs därför med konkreta satsningar på kulturdriven stadsutveckling, internationella samarbeten och innovation inom kultursektorn. Dessa insatser stärker kulturens roll i Uppsala över tid och skapar goda förutsättningar för att attrahera extern finansiering från nationella och europeiska program, där kultur kopplas till klimat, hållbar stadsutveckling, forskning och innovation.

Arbetet för att främja ett mer hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik ska intensifieras. Ett mer hållbart resande ger mindre trängsel, minskade utsläpp, bättre luft och lägre bullernivåer, vilket skapar hälsosammare och mer attraktiva stads- och tätortsmiljöer. Fler mobilitets- och delningstjänster ska tillhandahållas för att främja omställningen. Aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå med gång, cykel och kollektivtrafik.

Uppsalas innerstad ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och stimulerande plats. Genom att prioritera centrala staden för gående och vistelse skapas en levande och attraktiv stadsmiljö. Arkitekturen ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Fler gator på centrala platser ska kunna omvandlas till gång- och cykelgator där vistelse prioriteras.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden. Förutsättningar för mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser

och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Insatser för att skapa goda villkor för boende och ökat företagande på landsbygden är viktiga. Kommunen ska verka för ökad produktion av biogas, i samverkan med lantbruket. Arbete pågår med att skapa nya samverkansformer mellan offentliga, ideella och privata aktörer kring service på landsbygden inom ramen för en servicepunktssatsning. Kommunen ska även verka för levande centrubildningar på landsbygden. Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och tillgång till service skapar förutsättningar för att Uppsala kan vara en av landets bästa landsbygdskommuner.

Regional, nationell och internationell samverkan

I den regionala utvecklingsstrategin har Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål omsatts till regional nivå för Uppsala län. Den gemensamma visionen är *Ett gott liv i en nyskapande och hållbar kunskapsregion med internationell lyskraft*. Uppsala kommun bidrar till strategins genomförande med fokus på bland annat regional infrastruktur och tillgänglighet, kultur, hälso- och sjukvård och insatser för stärkt innovationsförmåga. I det internationella utbytet fångar Uppsala upp nya idéer kring storstäders utveckling. Tillsammans med andra europeiska städer ska kommunen arbeta för att påverka agendan i EU.

Indikatorer

Tabell 3. Indikatorer till fokusmål 2. Jobben – Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen ska förbättras till 77 2026 och till 80 senast 2028.	10. Företagsklimat Insikt – Totalt, Index (skala 0-100) (A2030)	Utfall 2024: 76 (2023: 75)
Minst 2 000 nya jobb per år.	11. Nya jobb per år i Uppsala kommun	Utfall 2024: preliminärt 689 (2023: 982)
Andelen arbetslösa ska minska till 4,8 procent 2026 och till 4,5 procent senast 2028.	12. Arbetslösa i befolkningen, 18-65 år, andel (%)	Utfall 2024: 4,9 (2023: 4,8)
Unga som varken arbetar eller studerar ska minska till 3,7 procent 2026 och till 3,5 procent senast 2028.	13. Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (A2030)	Utfall 2023: 3,8 (2022: 3,9)
Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska uppgå till högst 1,15 procent 2026 och till 1,09 procent senast 2028.	14. Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen (A2030)	Utfall 2024: 1,15 (2023: 1,24)
Andelen som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på ska öka till 94 procent 2026 och till 95 procent senast 2028.	15. Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	Utfall 2023: 93 (2021: 94,3)
Andelen som anser att det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra ska öka till 82 procent 2026 och till 83 procent senast 2028.	16. Medborgarundersökningen – Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	Utfall 2023: 81,3 (2021: 81,2)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna (KF 2021)

Handlingsplan för trafikbuller 2024–2028 (KS 2024)

Uppsalas innerstadsstrategi (KF 2016)

Landsbygdsprogram och handlingsplan (KF 2025 och KS 2025)

Näringslivsprogram och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Program och handlingsplan för elitidrott (KF 2020 och KS 2021)

Översiktsplan (KF 2016)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Fokusmål 3. Klimatet

Uppsala ska leda klimatomställningen

Det är nu klimatomställningen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för effekterna av ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatiförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Effekterna av klimatiförändringarna i världen blir allt tydligare. Uppsala har i dag en klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv och mer behöver göras för att nå klimatomställningen. Utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen för att ligga i linje med Parisavtalet. Kommunen inför nu en klimatbudget för att löpande följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan. Samtidigt ska kommunen arbeta strukturerat och fokuserat tillsammans med andra aktörer som behöver bidra till att ställa om Uppsala till ett robust samhälle som är anpassat till de klimatiförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. Klimatomställningen ska inkludera alla grupper i samhället, bidra till jämlikhet och möjliggöra delaktighet i omställningsarbetet.

Klimatomställningen ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och jord- och skogsbruk. Stora satsningar ska göras på en energiförsörjning som bidrar till ett klimatpositivt samhälle, på att ställa klimatkrav vid upphandling och inköp, fortsatt utbyggnad av solenergi, kretsloppslösningar, att bygga spårväg, utfasning av fossila plaster, ekologiskt hållbart jordbruk och att säkra ett hållbart och klimatanpassat byggande. Kommunen ska fullfölja arbetet med att montera solceller på alla kommunala fastigheter där så är möjligt senast 2027.

Mer ska göras för att skydda värdefull natur, skydda grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Livsmiljöer för olika arter ska utvecklas och nyskapas i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. Fler naturreservat ska bildas och kompensatoriska naturvårdsåtgärder utföras vid markexploatering.

Kommunen ska skapa förutsättningar för alla invånares, verksamheters och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. Återvinning och återbruk ska öka liksom cirkulära materialflöden som binder ihop landsbygd och stad. Gång- och cykelvägar ska byggas ut liksom fler laddstationer för elfordon. Stadsmiljö och livskvalitet ska förbättras för att värna verksamheter och boende i city, bland annat genom att genomfartstrafiken minskar i syfte att nå en bättre luftkvalitet, ökad tillgänglighet och lägre klimatutsläpp. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är att minska klimatpåverkan av konsumtion och långväga resande.

Det behövs samhällsförändringar som kräver nya sätt att leda och arbeta för att möta klimatutmaningarna. Därför är innovation centralt i klimatarbetet. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll.

Uppdrag 27. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA och UHEM

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen. Arbetet ska ta höjd för att klara av konsekvenserna som bedöms sannolika där världen klarar Parisavtalets 2 graders-mål. Även andra scenarier ska beaktas. I arbetet ska olika modeller för att säkerställa möjligheterna till finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder utvecklas och belysas.

Uppdrag 28. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Berörda: KS, PBN, GSN, UVA och UHEM

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Genom att underlätta för kommunens invånare, föreningar och näringsliv att odla lokalt och genom att främja innovativa och cirkulära lösningar kan kommunen bidra till att utveckla ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem och samtidigt till en stärkt försörjningsberedskap. Kommunen ska främja och underlätta mer lokal och stadsnära odling i form av fritids- och småskalig kommersiell odling som bidrar till ökad livskvalitet, sociala mötesplatser och utvecklad grönstruktur. Kommunens bolag ska involveras i arbetet och uppmuntras att testa olika lösningar. En utredning ska göras av hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen som bättre tar vara på material och näringsämnen och som minskar påverkan på miljö, ekosystem och klimat. Kommunen ska även öka användningen av lokalt producerat biokol.

Uppdrag 29. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Berörda: KS, GSN, MHN, PBN och UHEM

I takt med att Uppsala växer ökar belastningen på ekosystemen. Att svara mot utmaningarna kräver ett långsiktigt hållbart bruk av kommunens naturmiljöer och grönytor, bland annat genom ökad betesdrift. Det kräver även ett aktivt arbete för att stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald i tätorter och i staden. Uppsala kommun ska satsa på att etablera systematiska former för att kontinuerligt säkerställa ekosystem och utveckla livsmiljöer som bidrar till den biologiska mångfalden och skyddar hotade arter. Kommunen ska bland annat skapa en sammanhängande blå struktur med vattendrag och vattensamlingar i kommunens

grönområden. Ängsliknande miljöer ska etableras för att främja biologisk mångfald, bin och andra pollinerande insekter. Arbetet ska utgå från aktuell forskning om pollinering och biologisk mångfald i samverkan med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Fler naturreservat ska bildas och efterlevnaden av strandskyddet stärkas med fokus vid Flottsund och Ekoln. Uppsala kommun ska samverka med andra markägare för att uppnå hållbart hyggesfritt skogsbruk.

Uppdrag 30. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Berörda: KS, GSN och PBN

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden. Träd och grönområden i staden skapar bättre luftkvalitet, svalka när det är varmt och hjälper till att ta hand om dagvattnet när det regnar. Grönskan ger även skydd vid extrema väderhändelser som torka och översvämningar. Tillgången till natur och grönska ska ges större vikt i stadsplaneringen. Bland annat ska en ny stadsträdgård anläggas i norra staden och åtgärder genomföras för att tillgången till natur- och friluftsreservat respektive andra grönområden kan stärkas i de östra stadsdelarna. Indikatorer ska tas fram för att mäta tillgången till och utvecklingen av grön infrastruktur, till exempel avståndet till närmaste park och skog.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Klimatanpassning

Kommunen fortsätter att fokusera på ett aktivt och systematiskt arbete med klimatanpassning av samhället, bland annat genom kontinuerlig analys av kommunens risker, vidta och följa upp åtgärder i fysisk planering, tillståndsgivning och skyfallsplanering som syftar till att minska översvämningsrisken och lindra effekter av skyfall, höga flöden, samt motverka värmeöar och torka.

För att säkerställa att Uppsala är ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden, där liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenserna av ett förändrat klimat i linje med Parisavtalets 2 graders-mål behöver klimatanpassningsarbetet utvecklas vidare.

Uppsala kommun ska ha grönskande träd som bidrar till en attraktiv stad och tätort med bra lokalklimat. Krontäckning är ett viktigt mått som anger andelen av stadens yta som täcks av trädkronor och ger lövskugga. Krontäckningen ska vara god i hela kommunen. I staden ska den genomsnittliga krontäckningen vara 30 procent. Varje år ska fler stadsträd planteras än de som tas ner.

Ren luft och giftfri miljö

Uppsala ska vara en kommun med rent vatten, hälsosam luft och med mark som är fri från föroreningar.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. För att säkerställa hälsosam luft som är fri från skadliga nivåer av partikelutsläpp följs luftkvaliteten i Uppsala upp utifrån världshälsoorganisationens (WHO) riktvärden. I Uppsala kommun är biltrafiken den dominerande källan till utsläpp av kvävedioxid och partiklar. Arbetet behöver intensifieras för att ytterligare sänka nivåerna av luftföroreningar och förbättra luftkvaliteten på särskilt utsatta gator.

I Uppsala ska ämnen som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Arbetet med att minska förbrukningen av plast och helt få bort nyutvunnen fossil plastråvara ska fortsätta samtidigt som återanvändning, återvinning och fastighetsnära insamling av avfall förbättras. Genom fastighetsnära insamling av förpackningar med flerfackskärl från villor från och med 2025 blir det enklare att källsortera förpackningar i Uppsala kommun.

Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och motsvara den nivå som nås i kommunens egna verksamheter. Målet är att alla livsmedel i verksamheter finansierade av Uppsala kommun ska vara ekologiskt producerade.

Samhället i stort behöver ställa om för att minska vattenförbrukningen och spridningen av miljögifter. Samtidigt måste återvinning, återbruk och cirkulation av näringsämnen öka.

Skydd av natur och ekosystem och säkrad vattenförsörjning

Biologisk mångfald gör det möjligt för pollinering, frisk jord och växter, rening av luft och vatten. Uppsala kommun främjar biologisk mångfald genom att ta tillvara de värden som finns och genom att skapa variation när nya parker byggs. När, var och hur kommunen utför skötsel påverkar också mångfalden, till exempel genom att ersätta dagens gräsklippning till annan typ av slätter.

Ett effektivt system för ekologisk kompensation ska införas som bidrar till biologisk mångfald och ekosystemtjänster vid nyexploatering. Fler tätortsnära natur- och friluftsområden ska skyddas som naturreservat, till exempel Blodstensskogen.

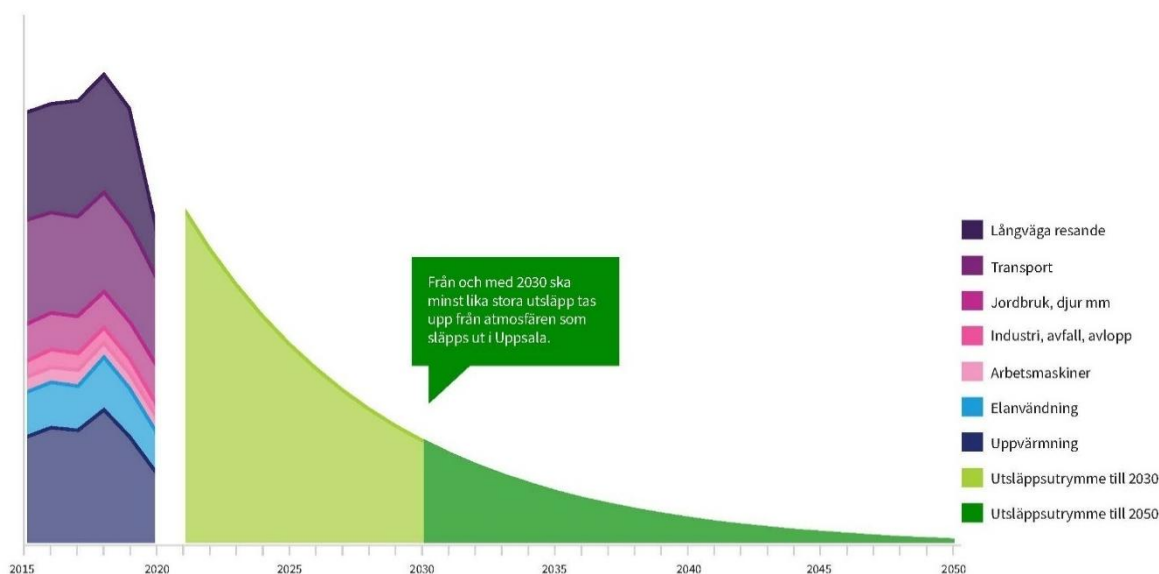
Idag ställs allt högre krav på vattenåtgärder i nya stadsbyggnadsprojekt. Behov finns även av utökade åtgärder på landsbygden och i befintliga bebyggda miljöer för att klara miljökvalitetsnormerna. Vattenkvaliteten i Fyrisån är en högt prioriterad fråga. Kommunen ska göra en fördjupad analys och föreslå åtgärder för att ytterligare minska fosforhalten och förbättra vattenkvaliteten i Fyrisån. Åtgärderna ska också bidra till att möjliggöra bad i Fyrisån, med målsättningen att det ska vara möjligt från år 2030.

Att säkerställa Uppsalas dricksvattenförsörjning är avgörande och handlar i första hand om att säkra Uppsalaåsens och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter. Befintliga föroreningar hanteras bäst nära källan och tillkommande föroreningar behöver förebyggas. En förutsättning för leverans av dricksvatten är att få bort föroreningar av framför allt PFAS från mark- och grundvattnet. Det är en fortsatt prioriterad fråga. Under 2026 inför Livsmedelsverket nya och lägre gränsvärden för PFAS i dricksvattnet. Där kommunen idag har överskridande halter kommer en utökad rening av PFAS färdigställas inom planperioden.

Uppsala Kommun utreder kontinuerligt hur dricksvattenförsörjningen kan taktas med kommunens utveckling. Det befintliga försörjningssystemet byggs ut och behov kvarstår om att säkerställa råvatten av god kvalitet och tillräcklig kvantitet på lång sikt. Parallellt pågår arbete med att utveckla kommunens nödvatten- och reservvattenförsörjning för att kunna försörja befolkningen med dricksvatten vid ett eventuellt bortfall. Flera omfattande investeringsprojekt kommer att genomföras under planperioden i syfte att trygga dricksvattenförsörjningen i Uppsala stad fram till och med år 2050.

Klimatbudget

Uppsala ska vara klimatneutralt år 2030 och klimatpositivt senast år 2050. För att minska utsläppen i linje med Parisavtalet kan Uppsala endast släppa ut en begränsad mängd växthusgaser fram till år 2100. Utsläppsutrymmet får inte överskridas. Om utsläppen är för höga ett år måste utsläppsminskningen kompenseras genom att vara större följande år. För att nå målen behöver växthusgasutsläppen inom Uppsalas kommungeografi minska med 10–14 procent per år, räknat från 2020. Senast år 2030 ska nettoutsläppen vara noll. Det betyder att upptag av växthusgaser ska uppgå till minst samma mängd som kvarvarande utsläpp. Uppsalas utsläppsutrymme illustreras i grafen nedan.

Figur 2. Växthusgaser, tusen ton koldioxidekvivalenter från Uppsalas kommungeografi. Grafen visar historiska utsläpp 2015–2020 och mål för utsläppen 2021–2050.

Uppsalas klimatbudget är ett verktyg för att underlätta och påskynda omställningen så att klimatmålen kan nås. Klimatbudgeten omfattar fem områden som tillsammans bedöms stå för majoriteten av utsläppen inom Uppsala kommun. Därtill finns åtgärder av mer övergripande karaktär som samlas under rubriken Övriga områden:

- Transport
- Energi
- Bygg och anläggning
- Jord- och skogsbruk
- Konsumtion
- Övriga områden

Utsläppen inom områdena transport, energi och jordbruk framgår av ovanstående graf. Utsläpp från skogsbruk samt bygg- och anläggning illustreras inte i grafen, då statistik för dessa områden inte finns tillgängligt. Detsamma gäller för området konsumtion, där endast utsläpp från långväga resande ingår i nuvarande uppföljning.

Inom klimatbudgetens områden listas prioriterade åtgärder för planperioden som ska leda till att utsläppen minskar i sådan omfattning att kommunens klimatmål kan nås. I takt med att kunskap tillkommer och att möjlighet att beräkna och följa upp utsläpp

ökar kommer klimatbudgeten att kompletteras med nya åtgärder och utsläppsområden för att hålla i och öka takten i arbetet med klimatomställningen.

De åtgärder som behöver vidtas inom respektive område är både sådana där kommunen har egen rådighet och sådana där kommunen behöver verka genom andra; som möjliggörare, samarbetspartner eller kravställare. Uppsala kommun samverkar med externa aktörer för att mobilisera alla som bor, verkar och vistas i Uppsala kommun i klimatomställningen. Kommunen arbetar både med att minska utsläppen från den egna verksamheten och med att skapa förutsättningar för hållbara val för alla som bor och verkar i Uppsala.

Transport

Transporter står för en betydande del av utsläppen inom Uppsalas kommungeografi. För att minska utsläppen behöver tekniska lösningar gå hand i hand med förändrade resvanor och en hållbar samhällsplanering. Utsläppen från transporter och arbetsmaskiner i Uppsala ska minska genom att minska behovet av transporter samt genom en övergång till fossilfria drivmedel.

Avgörande för att minska utsläppen från transporter är:

- Målstyrning mot ett mer aktivt resande och mer hållbara resmönster
- Utveckling av ekonomiska styrmedel
- Främjande av gång-, cykel- och kollektivtrafik
- Elektrifiering och förnybara drivmedel

Att göra det enkelt och attraktivt att välja hållbara färdssätt är en grundförutsättning för en lyckad transportomställning. El kommer att ersätta en allt större del av dagens fossila bränslen. Även andra fossilfria drivmedel kommer att behövas. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för och tillgång till el-laddning och andra fossilfria drivmedel.

Tabell 4. Klimatåtgärder inom området transport.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
1.01	Utveckla ett attraktivt kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem genom anläggning av spårväg mellan Uppsala C och Sydöstra stadsdelarna via Gottsunda respektive Ultuna.	KS
1.02	Utreda effekterna av och införa olika trafikreglerande styrmedel.	GSN, KS, UPAB
1.03	Genomföra omvärldsbevakning kring innovativa tekniska lösningar för trafikstyrning och förbered för implementering när det är aktuellt.	GSN, KS, UPAB
1.04	Utveckla kommunens styrning mot mer hållbara resmönster och minskad biltrafik.	KS, GSN
1.05	Utveckla och fördjupa samverkan med arbetsgivare inom näringslivet, föreningslivet, universiteten och offentlig verksamhet för att uppnå större andel hållbara tjänste- och arbetsresor.	GSN
1.06	Utreda och ta fram en plan för hur kommunen ska främja samåkning och delade mobilitetstjänster.	GSN, KS, UHEM, UPAB
1.07	Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.	Alla nämnder och bolag
1.08	Utveckla samarbete kring förutsättningar för att cykla utanför kommunens väghållningsområde.	GSN, KS
1.09	Anpassa gång- och cykelbanor och parkeringar till olika typer av cyklar.	GSN, PBN, UKAF, SFAB, UHEM, UPAB
1.10	Utveckla och bibehåll ett prioriterat och trafiksäkert cykelvägnät, i såväl stad som på landsbygd.	GSN
1.11	Samverka med Region Uppsala för att ta fram en samlad lösning för ökad framkomlighet längs de gator som är viktiga för kollektivtrafiken.	GSN
1.12	Samverka med Region Uppsala för att förenkla resande med kollektivtrafik och byten mellan olika transportmedel.	GSN

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
1.13	Fortsätta bygga ut infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.	KS, UPAB, UVA, UHEM, UKAF, SFAB
1.14	Skapa förutsättningar och utrymme för infrastruktur till el-laddning och andra hållbara drivmedel i den byggda miljön.	KS, GSN, PBN, UPAB, UVA, SFAB, UHEM, UKAF
1.15	Främja övergången till elmobilitet genom att verka för utbyggd laddinfrastruktur genom markanvisningar och arrenden.	KS
1.16	Främja övergången till elmobilitet genom att verka för en helt elektrisk taxiflotta, till exempel genom regleringar och dedikerade laddplatser för taxibilar.	GSN, KS
1.17	Verka för utbyggnad av infrastruktur för laddning och förnybara drivmedel hos bostadsrättsföreningar, privata fastighetsägare och företag.	KS, GSN, PBN
1.18	Utveckla testbäddar, piloter och innovativa arbetssätt som möjliggör snabb elektrifiering av transporter.	KS, GSN
1.19	Utvärdera och utveckla kommunens styrning av parkeringstal baserat på erfarenheter från bland annat Rosendal.	PBN, KS, GSN, UPAB
1.20	Utveckla kommunens uppföljning av klimatpåverkan från trafik och effekterna av trafikrelaterade klimatåtgärder.	KS, GSN
1.21	Säkerställa att kommunens egna och upphandlade arbetsmaskiner drivs med förnybara drivmedel (med prioritering för el, vätgas och biogas) och övergå till användning av eldrivna handhållna arbetsmaskiner i upphandlad och egen regi.	GSN, KS, UHEM, UKAF, UVA, SFAB
1.22	Minska energianvändningen och fasa ut fossila bränslen för transporter inom vård och omsorg.	ÄLN, OSN
1.23	Verka för ökad efterlevnad av hastighetsbegränsningar på utvalda vägar.	GSN

Energi

Energisystemet är en grundpelare i samhällets funktion – från bostäder och offentlig service till näringsliv och transporter. Samtidigt förändras energiproduktion, distribution och användning i snabb takt, vilket skapar både utmaningar och möjligheter i klimatomställningen. Avgörande för att minska utsläppen från energiområdet är:

- Minskad energianvändning genom energieffektivisering
- Ökad andel förnybar energi
- Minskad förbränning av fossil plast i fjärrvärmeproduktion

Uppsala kommun har sedan länge ett aktivt arbete med energieffektivisering för att minska energianvändningen i egna fastigheter och verksamheter, och detta arbete behöver fortgå. Kommunens lokaler ska drivas resurseffektivt genom behovsanpassad energianvändning och minskade energiförluster. Detta, precis som energiomställningen i stort, kräver nära samverkan med andra aktörer.

För att bidra till en ökad andel förnybar energi behöver kommunen även fortsättningsvis installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter, som tak, anläggningsytor och andra hårdgjorda ytor.

Elektrifiering är en central lösning för att minska utsläppen inom industri och transporter. För att möjliggöra detta krävs ett effektivt och kapacitetsanpassat elnät, och därför behöver också elnätsanvändningen optimeras.

Tabell 5. Klimatåtgärder inom området energi.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
2.01	Arbeta för att minska effekttoppar mot elnätet genom att öka effektflexibiliteten i kommunens egna verksamheter.	KS, IFN, UHEM, RÄN, UKK, VLN, UST, GSN, UBAB, UKAF, NGN, SCN, DUAB, ÖFN, UBN, KTN, UVA, UPAB, ÄLN, OSN, SFAB, AMN

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
2.02	Verka för förstärkt elnät i Uppsala där utbyggnadsbehov finns och samordna planering mellan elnätsbolag och kommun.	KS, GSN, PBN
2.03	Minska mängden spillvärme och -kyla och öka återanvändningen, antingen inom kommunens verksamheter eller i samverkan med andra aktörer.	KS, GSN, UHEM, UKAF, UVA
2.04	Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att: - arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen. - ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp. - säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.	Alla nämnder och bolag
2.05	Arbeta för att minska energianvändningen i fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende. Säkerställ att berörd personal har kunskap om energibesparingsåtgärder i sin verksamhet genom att ta fram relevanta energisparutbildningar.	Alla nämnder och bolag
2.06	Utreda hur hyresavtal kan ge incitament till energieffektiviseringar för kommunkoncernens fastighetsägare och hyresgäster.	KS, SFAB, UHEM, UKAF
2.07	Minimera energianvändning för kyla genom att, vid behov av kylning i en byggnad, i första hand använda solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.	KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA
2.08	Minska användningen av vatten och särskilt tappvarmvatten i kommunens fastigheter och verksamheter.	KS, UHEM, UBAB, UKK, PBN, SFAB, UVA, UKAF, UBN, ÄLN, RÄN, IFN, OSN, KTN, UST, NGN, GSN, AMN, ÖFN, UPAB, SCN, VLN, DUAB
2.09	Kartlägga användning av fossil energi för uppvärmning i företagsverksamheter som är föremål för tillsyn enligt miljöbalken, och för dialog om alternativa uppvärmningsmöjligheter.	MHN
2.10	Ge förutsättningar för att förebygga ökad energianvändning för kylning genom att stötta val av i första hand solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.	PBN, KS
2.11	Minska varmfackling av biogas.	UVA
2.12	Minska utsläpp av lustgas från spillvatten.	UVA
2.13	Utreda förutsättningar för produktion av flytande koldioxid från gasrening på biogasanläggningen, för att kunna återanvända eller lagra koldioxiden (bio-CCU/bio-CCS).	UVA
2.14	Utveckla kravställning på energianvändning och energieffektivitet i datalagring och serverhallar för kommunens verksamheter.	KS
2.15	Utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde i syfte att främja klimatomställningen.	MHN
2.16	Installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter och mark där det är möjligt.	KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA, UPAB
2.17	Minska metanutsläpp från slamlagring.	UVA
2.18	Verka för att värmeverket i Uppsala inför teknik för infångning och lagring av koldioxid eller användning av koldioxid som råvara (CCS/CCU).	KS
2.19	Utveckla åtgärder och styrmedel för minskad vattenförbrukning i kommunen som helhet.	UVA, KS
2.20	Ta fram sifferfatta mål för energieffektivisering, kommungemensamt samt bolagsspecifikt.	KS, UKAF, SFAB, UHEM, UVA

Bygg och anläggning

Uppsala är en av Sveriges snabbast växande kommuner och fortsätter växa i hög takt. Stora utsläpp uppstår inom ramen för renoveringar samt ny-, om- och tillbyggnation. Till det kommer utsläpp från anläggning av infrastruktur såsom vägar och ledningar. Bygg och anläggning har även en betydande inverkan på kommunens förmåga att ställa om andra sektorer – från transport till energi och jord- och skogsbruk. Avgörande för att minska utsläppen från bygg och anläggning är:

- Klimatsmarta material och resurseffektivitet
- Klimatsmart stadsutveckling

Omställningen av bygg- och anläggningssektorn kräver ett nära samarbete med näringslivet och tillgång till forskning samt utveckling och innovation. Kommunen ska bidra till utvecklingen genom att prioritera återbruk och återvinning och säkerställa ett effektivt nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet. Genom planering och utveckling av både nya och befintliga områden skapas förutsättningar för att Uppsalas invånare och verksamheter ska kunna leva och verka med lågt klimatavtryck. Klimatperspektivet ska integreras i hela plan- och exploateringsprocessen – från översiktsplanering och markanvisningar till detaljplanering, projektering samt vidare till byggnation och drift.

Tabell 6. Klimatåtgärder inom området bygg och anläggning.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
3.01	Utveckla och implementera arbetssätt för hållbar masshantering med målet att minska uppkomna massvolymen och transporter av massor.	GSN, KS, UHEM, UKAF, SFAB, UVA
3.02	Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser inom översiktsplaneringen för att visa hur olika planeringsinriktningar kan bidra till minskad klimatpåverkan.	KS, PBN
3.03	Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser för detaljplaner på privatägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan.	PBN, KS
3.04	Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser vid exploatering av kommunägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan och användas som underlag för beslut i ett projekts olika faser.	KS, GSN, PBN
3.05	Utveckla kommunens områdesplanering för att åtgärda faktorer som leder till ökad klimatpåverkan i befintliga områden och tätorter, särskilt bristande service eller otillräcklig tillgång till kollektivtrafik.	KS, PBN
3.06	Utveckla och implementera arbetssätt som underlättar för byggaktörer att anpassa befintliga byggnader framför rivning och nyproduktion, i syfte att uppnå en mer resurseffektiv användning av den byggda miljön.	PBN, KS, SFAB, UHEM, UKAF
3.07	Minska behovet av nybyggnation genom att verka för bättre nyttjande av befintligt bostads- och fastighetsbestånd.	KS, UHEM
3.08	Utveckla och implementera modeller för balansering av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt så att projekt som bidrar till snabbare klimatomställning i befintliga områden prioriteras.	KS, GSN, UHEM, UPAB, UVA
3.09	Införa livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt, med hänsyn till klimatutsläpp, energianvändning och kostnadseffektivitet i både bygg- och användningsfas.	GSN, KS, SFAB, UHEM, UKAF
3.10	Implementera arbetssätt för renovering och underhåll av kommunens fastigheter och anläggningar som bidrar till att förlänga livslängd och undvika förtida utbyten av material.	KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF, UVA
3.11	Ställa krav på inventering av byggprodukter som kan återanvändas samt återanvändning vid upphandling av rivningsentreprenader.	KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF
3.12	Utveckla arbetet för att minska mängden byggavfall genom systematisk uppföljning och krav på minskade avfallsmängder i upphandlingar.	KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF
3.13	Prioritera och ställ krav på bevarande och återbruk av material samt minimering av spillmaterial i projektering och upphandling av byggnation, ombyggnation och anläggning.	KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF
3.14	Stötta föreningars miljö- och klimatarbete på föreningsägda anläggningar.	IFN, KTN, KS

Jord- och skogsbruk

Uppsala har Sveriges tredje största åkermarkareal och Sveriges största landsbygdsbefolkning, med en fjärdedel av alla invånare boende utanför staden. Utöver åkermarksareal och bebyggda områden består kommunens geografi även till en stor del av skogsmark.

De största bidragande källorna till utsläpp från jordbruket kommer från djurens matsmältning, gödselmedel, odling av torv- och gyttjejordar samt utsläpp av lustgas från brukad mark. Samtidigt erbjuder jordbruks- och skogsmark stor potential för kolinlagring och negativa utsläpp av koldioxid, vilket är nödvändigt för att nå klimatmålen.

Kommunens direkta rådighet inom jord- och skogsbruksområdet är begränsad men genom dialog och samverkan kan gemensamma verktyg för omställning arbetas fram. Kommunen behöver höja kunskapen om förutsättningarna för både jordbrukssektorns lokala omställning och en ökad kolinlagring i skog och mark, samt utveckla samarbets- och dialogformer med lokala nyckelaktörer inom sektorn.

Tabell 7. Klimatåtgärder inom området jord- och skogsbruk.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
4.01	Tillsammans med relevanta aktörer kartlägga hur kommunen inom sin rådighet kan arbeta för att minska klimatpåverkan från den lokala jord- och skogsbrukssektorn, inklusive livsmedelsförsörjning.	KS
4.02	Undersöka möjligheten att ändra skrivelser i Uppsala kommuns arrendeavtal för att främja biologisk mångfald, öka kolinlagring och minska utsläpp av växthusgaser.	KS
4.03	Verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.	KS, PBN, GSN

Konsumtion

Varor och tjänster som konsumeras i Uppsala orsakar betydande utsläpp, både lokalt och i andra delar av världen. Konsumtionsbaserade utsläpp är svåra att bryta ner per kommun, men genomsnittssvenskens utsläpp från konsumtion bedöms åtta gånger större än vad som krävs för att hålla den globala temperaturökningen under 1,5 grader. Det omfattar klimatpåverkan från privatpersoners inköp och resor, såväl som näringslivets och offentlig sektors konsumtion, oavsett var i världen dessa utsläpp sker. Bygg- och anläggningssektorn står för en väsentlig del av de konsumtionsbaserade utsläpp som Uppsala orsakar utanför kommunens gränser, vilket adresseras i ett eget område i klimatbudgeten.

Klimatbudgetens åtgärder under konsumtion omfattar i nuläget kommunorganisationens egna inköp. Området kommer att utvecklas i takt med att möjligheten att beräkna och följa upp konsumtionsbaserade utsläpp ökar.

Uppsala kommun köper i genomsnitt in varor och tjänster för cirka 5–6 miljarder kronor per år, vilket innebär att Uppsala är en av Sveriges största marknadsaktörer. Krav och incitament i kommunens upphandlingar kan driva utvecklingen mot mer klimatvänliga lösningar och skapa efterfrågan på innovativa och resurseffektiva alternativ. Detta gäller samtliga utsläppsområden och alla delar av kommunens verksamhet. Upphandling är ett nyckelverktyg för att nå klimatmålen och kommunen har sedan länge arbetat aktivt med att integrera hållbarhetskrav i sina upphandlingar.

Avgörande för att minska kommunorganisationens utsläpp från konsumtion under de kommande åren är:

- Ökad livslängd och ökat återbruk
- Förenkla hållbara val vid inköp och upphandling

Genom att ställa krav på cirkulära lösningar, såsom återbrukade produkter och reparerbarhet, ska kommunen bidra till utvecklingen av en cirkulär ekonomi och en

förbättrad resurshushållning. Stödet till kommunens verksamheter ska utvecklas så att det blir lättare att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.

Utöver upphandling vidareutvecklar kommunen andra verktyg för att minska de egna utsläppen och bidra till ett mer hållbart samhälle. Särskilt stort fokus läggs på att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.

Tabell 8. Klimatåtgärder inom området konsumtion.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
5.01	Utveckla och skärp kommunens arbete med att ställa krav på minskad klimatpåverkan från livsmedel och måltider i upphandlingar av externa leverantörer.	KS, DUAB, GSN, IFN, KTN, UKAF, UKK, UST, OSN, ÄLN
5.02	Utveckla kravställningar som bidrar till ökad livslängd, reparationer och återbruk av upphandlade varor, ökat återbruk av förpackningar, samt minskad mängd plastförpackningar.	KS
5.03	Utveckla upphandlingskrav för redovisning av klimatdata från leverantörer.	KS
5.04	Utveckla och implementera arbetssätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.	Alla nämnder och bolag
5.05	Utveckla kommunens inköpssystem för att ge kommunens verksamheter ett tydligare stöd att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.	KS
5.06	Vidareutveckla stödet till föreningsverksamhet som bidrar till reparationer och återbruk.	IFN, KTN, KS
5.07	Integrera klimatperspektivet i produktionsstrategier för grundläggande IT-infrastruktur och programvaruanskaffning och/ eller utveckling.	KS

Övriga områden

I tillägg till satsningar inom de utpekade fem stora utsläppsområdena behöver åtgärder som påverkar klimatomställningen mer övergripande genomföras. Kraftfull och målinriktad styrning av den egna verksamheten är avgörande för att lyckas med omställningen. Kommunen ska även använda sin position som möjliggörare för samhällets omställning genom sina många kontaktvägar till andra offentliga aktörer, näringslivet, föreningslivet och Uppsalas invånare.

Tabell 9. Klimatåtgärder inom övriga områden.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga
6.01	Utveckla kommunens övergripande styrning i klimatfrågor för att säkerställa en ändamålsenlig hantering och undvika dubbelstyrning.	KS
6.02	Utveckla det systematiska arbetet för att minska klimatpåverkan från arrangemang och evenemang inom exempelvis idrott, kultur, besöksnäring och näringsliv.	DUAB, IFN, KTN, UKAF, UKK, UST
6.03	Undersöka på vilka sätt klimatomställningen påverkar kompetensförsörjningsbehovet i kommunen samt utveckla arbetssätt för att matcha kompetensförsörjning mot näringslivets roll i klimatomställningen.	KS, AMN
6.04	Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatiförändringar och klimatomställning.	KTN
6.05	Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom kommunikation, kunskapsspridning och dialog.	Alla nämnder och bolag

Indikatorer

Tabell 10. Indikatorer till fokusmål 3. Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Utsläppen av växthusgaser kommungeografiskt ska minska med 10-14 procent per år, räknat från år 2020.	17. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, kiloton	Utfall 2023: 819 (2022: 807)
Utsläppen av växthusgaser från kommunkoncernen ska minska med 10-14 procent per år, räknat från år 2020.	18. Utsläpp av växthusgaser, kommunkoncernen, CO2ekvivalenter, kiloton	Utfall 2023: prelimärt 32 (2022: 34,6)
Andel resor med gång, cykel eller kollektivtrafik ska öka till 76 procent 2026 och till 77 procent senast 2028.	19. Andel (%) resor med gång, cykel och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun	Utfall 2024: 59 (2023: 56)
Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall ska uppgå till 56 procent 2026 och 58 procent senast 2028.	20. Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall, andel (%)	Utfall 2024: 34
Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare ska öka genomsnittligen med 100 hektar per år.	21. Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare, hektar/år	Utfall 2024: 0 (2023: 0)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Avfallsplan – program och handlingsplan för ett cirkulärt Uppsala utan avfall och (KF 2022 och KS 2022)

Energiprogram 2050 (KF 2018)

Miljö- och klimatprogram och handlingsplan (KF 2025 och KS 2025)

Program för mobilitet och trafik och handlingsplan (KF 2022 och KS 2022)

Vattenprogram och handlingsplan (KF 2021 och KS 2024)

Vattentjänstplan och handlingsplan 2024 (KF 2024)

Åtgärdsprogram för kvävedioxid, Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet (KF 2022)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Fokusmål 4. Tryggheten

Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen.

Uppsala kommuns arbete med trygghet, säkerhet och att förebygga brott är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Kommunen ska fortsätta att utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet.

Kommunens verksamhet har jämlikhet, mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen stärker förutsättningarna för alla människor i alla delar av samhället. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter och kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. All utveckling ska ske med särskild hänsyn till människor och områden som har sämst socioekonomiska förutsättningar. De som står längst utanför idag ska prioriteras.

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Kultur, idrott och fritid utgör en starkt bidragande faktor för trygghet, folkhälsa och livskvalitet.

En lyckad integration leder till att fler arbetar. Alla barn ska kunna se sina föräldrar gå till jobbet. Livsvillkoren ska vara lika goda oavsett var i kommunen man växer upp och lever. Kompensatoriska insatser krävs för att uppnå det. Klyftorna mellan människor och områden ska minska och där är jämställdhetsarbetet särskilt viktigt. Kommunen ska satsa på att säkerställa att fler som idag står långt från arbetsmarknaden kommer in i arbete.

I Uppsala ska barn och unga ha en god och trygg uppväxt som präglas av framtidstro och samhörighet. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Barnperspektivet ska genomsyra stadsplaneringen.

Boendesegregationen måste brytas. Kommunen kommer svara mot de utmaningar som finns på bostadsmarknaden. Behoven av bostäder med lägre boendekostnad är stora och kommunen behöver stärka arbetet för att säkra boendevillkoren.

Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civilt försvar ska stärkas.

Uppdrag 31. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA, UHEM, UKK, UST och DUAB

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Kommunen ska vara en samlande aktör för att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Kommunen ska arbeta systematiskt med att kartlägga brottslighet tillsammans med andra myndigheter och vidta riktade och beprövade åtgärder för att förebygga och förhindra kriminalitet. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras. Arbeta med den fysiska platsens betydelse, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet.

Uppdrag 32. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel, oegentligheter och infiltration samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. En kommungemensam kontrollfunktion ska inrättas för att stödja organisationen i arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen.

Uppdrag 33. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UHEM, SFAB, UKAF, UST och UBAB

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet stärks. Kommunens verksamheter ska vara tillgängliga för alla och motverka segregation. Områdesarbetet ska fördjupas med stärkt lokal närvaro, invånarinflytande och ett tydligare områdesansvar för att hålla samman insatser i områden med störst sociala utmaningar. Samhällsbyggandet ska bidra till socialt värde och användas som ett verktyg för ökad sammanhållning. Sociala hänsyn ska stärkas genom utveckling av geografiska lägesbeskrivningar och sociala konsekvensanalyser. Bostadsutbudet ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av kommunen för att öka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela Uppsala.

Uppdrag 34. Utöka det uppsökande arbetet för att motverka akut hemlöshet och utreda möjligheten att öppna ett nytt härbärge i centrala Uppsala.

Berörda: SCN och KS

Hemlöshet och osäkra boendeförhållanden skapar otrygghet, sociala problem och ohälsa för grupper och individer. Kommunen erbjuder härbärgen och bedriver uppsökande arbete för att motverka hemlöshet. Den uppsökande verksamheten ska utökas till att vara aktiv både morgon och kväll alla vardagar. Syftet är att skapa kontakt med människor som lever i hemlöshet och motivera dem till att ta emot hjälp som möjliggör en bättre livssituation. En utredning ska göras av möjligheten att öppna ett nytt härbärge i centrala Uppsala där personer i akut hemlöshet och som har en missbruksproblematik kan få stöd. Det kan även bidra till att minska ordningsstörningar och otrygghet i staden.

Uppdrag 35. Skapa förutsättningar för prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Berörda: KS, PBN, UHEM, och UBAB

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar deras livssituation. För att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende behöver andelen hyresrätter med relativt låg hyra vännas. Vid renovering av bostäder ska eftersträvas att hyresgäster ska ha ekonomisk möjlighet att bo kvar efter renoveringen.

Uppdrag 36. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Berörda: KS, SCN, UBN och AMN

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del om råd och stöd kring föräldraskapet, men idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga placeringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala. För att öka tillgängligheten till offentliga tjänster för invånarna och minska risken att barn i behov av stöd faller mellan stolarna ska samordningen och samlokaliseringen av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst stärkas. Sfi för föräldralediga ska nå fler och erbjudas på fler familjecentraler.

Uppdrag 37. Utveckla uppföljningen av HVB-placeringar och verka för gemensamma lösningar med andra kommuner i syfte att säkerställa kvalitet och kostnadskontroll.

Berörda: KS och SCN

För att säkerställa att barn och unga i högre grad får rätt vård på rätt plats i rätt tid krävs fler platser i privata och offentliga HVB-hem för barn och unga med de största behoven. Idag medför upphandlade HVB-placeringar höga kostnader för kommunen och det förekommer att HVB-hem har problematik med otrygga miljöer eller kopplingar till organiserad brottslighet. Kommande lagstiftning förväntas även skärpa kraven på att HVB-hem ska vara anpassade efter specifika målgrupper och åldersgrupper, vilket ökar behovet av olika lösningar. Kommunen ska utveckla samverkan med Region Uppsala och andra kommuner i landet och utreda möjligheten att starta ett gemensamt kommunalt HVB-hem som alternativ till privata leverantörer

för att garantera kvalitet och kostnadskontroll. Uppföljningen av kvalitet, avtal och utbetalningar till upphandlade HVB-verksamheter ska även utvecklas för att säkerställa en trygg miljö för de som är placerade samt för att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsbrott och infiltration.

Uppdrag 38. Införa likvärdiga modeller för hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Berörda: KS, KTN, IFN, UBN, ÄLN, OSN och UKAF

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Likvärdiga modeller för hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler ska införas för att säkerställa rättvisa villkor mellan utövare av i-kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter.

Uppdrag 39. Utreda stöd till föreningar som möjliggör för äldre barn som inte tidigare varit aktiva att börja med en idrott.

Berörda: IFN

Det kan vara svårt för barn och unga i en något senare ålder att börja med en idrott. Ofta finns både kunskapsmässiga och sociala hinder för att inkluderas i en grupp som har varit aktiva tillsammans en längre tid. En översyn ska göras av hur kommunen kan stärka möjligheterna för att äldre nybörjare ska kunna hitta en idrott. Kriterierna för kommunens stöd till föreningar behöver utformas för att främja initiativ som riktar sig till denna målgrupp. Föreningar som erbjuder verksamheter för äldre nybörjare ska erbjudas stöd och utbildning. Arbetet ska ske i nära samverkan med RF-SISU Uppland och specialidrottsförbund för att säkerställa kvalitet, inkludering och långsiktig utveckling.

Uppdrag 40. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Berörda: KS, KTN, AMN, IFN, SCN, ÄLN och OSN

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningslivet förstärker och kompletterar den verksamhet som kommunen bedriver och bidrar till ökad delaktighet och samhällsnytta. Uppsala kommuns olika nämnder beviljar årligen stora belopp i föreningsbidrag. För att säkra en rättssäker och ändamålsenlig hantering ska en genomlysning av de olika bidrag som kommunen ger föreningslivet genomföras, och styrning och grundprinciper ses över. Behov finns av att stärka arbetet för att säkra att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Uppdrag 41. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Den grundar sig i både yttre faktorer och inre faktorer som påverkar människors mående. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer, meningsfyllda aktiviteter och gemenskap skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Alla verksamheter ska bidra i arbetet med att stärka samhällets skyddsfaktorer för psykisk hälsa. Med innovativa arbetssätt och i bred samverkan ska kommunen skapa jämlika förutsättningar för social gemenskap. Skolan

har ett särskilt ansvar för att främja hälsa och arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa bland barn och unga.

Uppdrag 42. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas.

Berörda: SCN, UBN, KTN, IFN, KS, GSN, UHEM, SFAB och UKAF

Skola och fritidsverksamhet ska vara en trygg arbetsplats för både elever och personal. Verksamheterna ska vara en plats fri från droger som exempelvis alkohol, narkotika, dopingpreparat och tobak. Unga personer som uppvisar normbrytande beteende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Kommunen ska fortsätta samarbeta med polisen med riktade insatser till unga för att motverka användande och förekomst av droger i barns och ungas offentliga miljö. Det behövs ett bra förebyggande arbete och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om barns och ungas droganvändning. Kommunen ska använda effektiva och beprövade metoder, till exempel narkotikahundsök, för att stävja förekomst av droger bland barn och unga.

Uppdrag 43. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera fredstida samhällsstörningar behöver fortsätta. Planeringen för civilt försvar ska fortsätta stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Trygghetspunkter i staden och landsbygderna ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter. Samverkan och samordning med relevanta aktörer är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar. En förutsättning för detta arbete är att kommunen fortsätter öka sin förmåga att hantera uppgifter inom området säkerhetsskydd.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Trygg och säker kommun

Antalet anmälda brott i Uppsala visar generellt en stadigt sjunkande trend, enligt tillgänglig statistik över området. Trygghets- och säkerhetsområdet har dock fortfarande stora utmaningar. Uppsala har varit hårt drabbad av pågående våldsvåg i Sverige.

Kommunens trygghets-, säkerhets- och brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat, nytänkande och områdesbaserat. Det ska ske samordnat och i samverkan mellan kommunens verksamheter och med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Kommunen deltar bland annat i myndighetsgemensam tillsyn för att motverka olika former av illegal verksamhet.

Otrygghet i det offentliga rummet kan innebära att människor aktivt undviker vissa områden eller platser. Denna typ av otrygghet kan leda till ändrade beteenden och riskerar att begränsa människors liv. Den fysiska miljön ska bidra till att förebygga otrygghet och brott. Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och

fritidsaktiviteter. Bland annat införs successivt bilfria zoner för att förbättra trafikmiljön vid förskolor, skolor och platser för idrotts, kultur- och fritidsverksamhet.

För att minska otryggheten ska kommunen bland annat utöka det uppsökande arbetet för att motverka hemlöshet. Många lokala aktörer har viktiga uppdrag och både kan och vill bidra till ökad trygghet. Fastighetsägare, föreningsliv, näringsliv och olika nätverk som nattvandrare spelar alla en väsentlig roll i att engagera människor, skapa liv och rörelse, ge strukturer till ungdomars tillvaro och verka för integration. Dialoger och delaktighet, för att utbyta information och utvecklingsidéer, ska vara en naturlig del av arbetet.

Genom det strukturerade arbetet inom ramen för konceptet Effektivare Samverkan för Trygghet, EST, identifieras löpande behov av insatser för olika områden. Det ligger också till grund för fortsatt utveckling av områdesarbetet. Säkerhet och trygghet i skolmiljön är ett utvecklingsområde som kommit alltmer i fokus.

Samhället har idag stora utmaningar med att tillhandahålla hållbara placeringar och insatser för ungdomar som omhändertas enligt lagen om vård av unga (LVU) på grund av normbrytande beteende med kriminalitet. Det innebär att många återfaller i ny kriminalitet efter avslutad placering. För att vända utvecklingen kommer kommunen att arbeta mer med individuellt utformade insatser såsom förstärkta familjehem och ett mer långsiktigt krisstöd till familjer med barn som misstänks för brott. Även inom skolan riktas insatser för att samhällsplacerade elever ska lyckas bättre i sin skolgång, vilket kommer att utökas från grundskolan till att även omfatta gymnasieskolan.

Välfärdsbrott är ett hot mot demokratin. Kommunen ska därför arbeta aktivt för att stärka det förebyggande arbetet och säkerställa att det finns en tydlig process för att hantera problem när de upptäckts.

Våld i nära relationer är ett problem för hela samhället. Det medför stora kostnader i pengar och mänskligt lidande, och är ett konkret hinder för demokratin eftersom det hindrar människor från att åtnjuta sina grundläggande rättigheter. Våld kan drabba alla, men vissa grupper är långt mer utsatta än andra. Våld i nära relationer är ytterst ett uttryck för bristande jämställdhet. Uppsala kommun har en nollvision mot våld i nära relationer. Målet är att våld i nära relationer ska upptäckas, synliggöras, förebyggas och åtgärdas. Åtgärderna ska vidtas inom kommunens alla områden.

Jämlika livsvillkor och folkhälsa

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst, kön, funktionsförmåga och bostadsområde eller bostadsort. Ojämligheten mellan Uppsalaborna ska minska. Kunskap om förekomst av ojämlikhet i hälsa och livsvillkor och dess påverkansfaktorer ska ligga till grund för beslut om insatser. För att stärka och öka träffsäkerheten i kommunens bidrag till socialt hållbar samhällsutveckling ska gemensam systematik för att följa upp och analysera effekter av genomfört arbete utvecklas.

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. Genom satsningar på bland annat Uppsala summer zone och Uppsala sportdagar ges Uppsalabor i alla åldrar möjlighet att inspireras till rörelse och prova på olika aktiviteter.

Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud. Uppsalas unika tillgångar inom områden som rör mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och fred tas tillvara. Kommunen har ett bra samspel med civilsamhället som står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet. Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningar ska få stöd att arbeta med jämställdhet och inkludering av hbtqi-personer i sin verksamhet. Via kommunens fritidsbank kan fler få möjlighet att utöva sport- och fritidsaktiviteter genom att låna sport- och friluftsutrustning utan kostnad. Möjligheten att utöka fritidsbanken med en kulturbank där det går att låna gratis utrustning för musik, kreativitet och andra kulturella uttryck ska utredas.

Behovet av lokaler för bibliotek, allaktivitetshus, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. Investeringar görs i platser för organiserad spontanidrott och fritid, bland annat Gränby Vinterpark och Kvarngärdet activity zone. Genom främjande perspektiv och tidiga insatser skapas förutsättningar för socialt hållbar samhällsutveckling. Barn och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter, ska fortsätta. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet. För att garantera alla barn likvärdig tillgång till kultur under sin grundskoletid har en modell med basutbud för kulturupplevelser införts i skolan.

Unga personer i riskzon ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Kommunen ska fortsätta samarbeta med polisen med riktade insatser till unga för att motverka användande och förekomst av narkotika i offentlig miljö. Det förebygger droghandel, kriminalitet och en framtida marginalisering. Det bidrar också till ökad trygghet.

Kommunens vård- och boendestöd för vuxna ska utformas utifrån den enskildes behov. Bland annat har kommunens öppenvårdsbehandling utökats så att fler människor kan få hjälp och stöd i hemmaplanslösningar.

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: fysiska hälsa, skola, arbete, fritid, familj och sociala relationer. Det gäller oavsett ålder. Psykisk ohälsa är dock ett utbredd folkhälsoproblem. Det finns många olika förklaringar som kan härledas till bland annat levnadsvanor, arbetsmiljö och samhällsutveckling. Det finns tydliga skillnader i psykisk ohälsa kopplade till socioekonomiska faktorer och kön. Det finns en ökad risk för psykisk ohälsa bland Hbtqi-personer, personer med funktionsnedsättning och personer ur andra grupper som upplever minoritetsstress.

Allt färre barn och unga uppger att de mår bra. Orsakerna bakom psykisk ohälsa är komplext vilket kräver nya lösningar som barn och unga är en del av. Många äldre, unga och unga vuxna lider av ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa vilket kan misstas för andra sjukdomstillstånd och personer riskerar därför att inte erbjudas rätt hjälp. Kommunens insatser för meningsfull fritid för alla åldersgrupper är ett led i arbetet med psykisk hälsa.

Kommunen ska arbeta för att främja psykisk hälsa samt förebygga psykisk ohälsa och suicid bland invånarna. Detta behöver ske genom intern och extern samverkan så som med Region Uppsala, intresseorganisationer och akademien. Samverkan mellan kommunen inklusive barn- och elevhälsan samt regionens första linjen för barn och unga med psykisk ohälsa (Barn- och ungdomshälsan, vårdcentraler) och specialistpsykiatri (Barn- och ungdomspsykiatri) ska underlättas. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med psykisk ohälsa för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle.

Snabb och jämställd integration

Kommunen ska utveckla ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Det görs genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända och erbjuda arbetstillfällen för alla.

Etableringstiden ska minskas steg för steg för både kvinnor och män. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Många av kommunens nyanlända är i behov av utbildning. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och annat stöd och bli självförsörjande är en trygg boendesituation. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring, arbete eller att delta i aktiviteter som leder till arbete eller studier ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre.

Integrationen måste börja tidigt i livet, kommunen ska arbeta aktivt med att öka andelen barn som går i förskola. Arbetet fortsätter med att sprida information om rätten till förskola och med att ge fler barn möjligheten genom öppna förskolor i familjecentraler.

En bra start i livet

Kommunen ska stärka fokus på insatser riktade till barn i tidiga åldrar. Genom att aktivt och medvetet arbeta med och stimulera barn och unga att omfatta samhällets gemensamma värderingar, kring bland annat mänskliga rättigheter och respekt för och omsorg om såväl individer, närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv, är skolan ett viktigt verktyg för att öka tryggheten i samhället.

Samarbetet mellan alla verksamheter som arbetar för barn och unga ska stärkas för att möta barns och ungas behov utanför skoltid samt vara ett skyddsnät för barn och unga som riskerar att fara illa. Utvecklingen innebär ett ökat områdesorienterat arbete. Bland annat ska samverkan mellan socialtjänsten och förskolan inom det tidiga, förbyggande arbetet utvecklas för att redan i förskolan upptäcka och stödja barn och familjer som löper risk för utanförskap eller andra negativa konsekvenser.

Genom den nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten bli mer lättillgänglig och det ska vara lättare för barn och deras familjer att ta del av vissa insatser utan att först behöva ansöka om stöd. Arbetet med att tidigt upptäcka och ge stöd till familjer genom till exempel Barnsäkert, där nyblivna föräldrar kan få hjälp av socialtjänsten och regionen, ska fortsätta. Socialtjänsten ska även utöka möjligheterna till olika former av familjestöd via familjecentralerna och genom områdesarbete.

Genom en barnrättssamordnare verkar kommunen för att barn i hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd får ta del av aktiviteter som främjar deras hälsa och utveckling. Unga mellan 17 och 19 år som ingår i familjer med försörjningsstöd erbjuds även information och vägledning för att motivera till egen försörjning och bryta bidragstagandet.

Antalet orosanmälningar är fortsatt högt och efterfrågan på barn- och ungdomsvård är hög. Genom en effektivare vårdkedja och aktiva biståndsbedömningar ska varje individ erbjudas rätt insatser. Åtgärder genomförs även för att fler barn och ungdomar ska få sina behov tillgodosedda på hemmaplan i stället för att placeras utanför sin familj.

Bostäder för alla

På senare år har utbudet av bostäder i Uppsala ökat men många har fortfarande svårt att hitta en lämplig bostad. Uppsala ska växa på ett socialt hållbart sätt med blandade

boendeformer och en ökad variation av bostäder i olika delar av Uppsala för att motverka bostadssegregation. Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader och som gör att fler ska kunna finna en bostad som passar deras livssituation. Kommunens bostadsförsörjning ska utvecklas i enlighet med Bostad för alla – program för bostadsförsörjningen för att säkerställa tillgång till hyresrätter, bostäder med relativt lägre hyra samt småhus och andra marknära boendeformer. Renoveringsmodeller ska utvecklas som svarar mot de boendes ekonomiska möjligheter.

Ungas etablering på bostadsmarknaden underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler. Även det ökande behovet av LSS-bostäder ska tillgodoses. Kommunens bostadssociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt.

Uppsala kommun ansvarar för att förse de personer som blir beviljade boendeinsatser till följd av olika lagrum med bostad. Det behövs fler boendelösningar och boendeformer för alla grupper inom vård och omsorgsområdet och bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning. Det finns samtidigt ett behov av att stärka möjligheterna för individen att kunna ställa om till ett mer tillgänglighetsanpassat boende på den ordinarie bostadsmarknaden.

Samverkan när det gäller boende för äldre och personer med funktionsnedsättning på den ordinarie bostadsmarknaden är särskilt viktigt för att på sikt kunna minska behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Krisberedskap och civilt försvar

Kommunens förmåga att upprätthålla samhällets funktionalitet under kris och höjd beredskap innefattar civilt försvar, kontinuitetshantering och arbete med krisberedskap inom kommunens samhällsviktiga verksamheter. Under planperioden bedöms utökade planeringsuppgifter, inom framför allt civilt försvar, ställas till kommuner. Upprustningen av krisberedskapen och det civila försvaret medför nya uppgifter för Sveriges kommuner, både vad gäller att planera för att värna befolkningen, upprätthålla verksamhet och bidra till Försvarmaktens förmåga under höjd beredskap och krig. Kommunens verksamheter behöver säkerställa sin planeringskapacitet och samordningsförmåga. Den enskildes förmåga att kunna ta hand om sig själv och sina nära vid kriser bidrar mycket till att skapa trygghet.

Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete som inkluderar perspektiven dataskydd och cybersäkerhet ska bidra till att kommunkoncernen kan genomföra samtliga uppdrag utan störningar. Det ska även skapa en motståndskraft och förmåga till återhämtning i de fall störningar ändå inträffar.

Klimatförändringarna ställer ökade krav på kommunens beredskap för värmeböljor, torka och översvämningar. Det finns även ett behov av beredskap för olyckor och utsläpp till luft och vatten samt pandemier och smittspridning som hotar människors hälsa inom kommunen. Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Räddningstjänsten fortsätter att utvecklas genom ökat nationellt och regionalt samarbete. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor är avgörande för att skapa trygghet.

Indikatorer

Tabell 11. Indikatorer till fokusmål 4. Tryggheten – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Andel av befolkningen som avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott ska minska till 10 procent 2026 och till 9 procent senast 2028.	22. Andel (%) av befolkningen (16-84 år) som ganska/mycket ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott.	Utfall 2024: 11 (2023: 10)
Andel som känner sig trygg utomhus i området där de bor ska öka till 84 procent 2026 och till 84,5 procent senast 2028.	23. Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor, andel (%) (medelvärde för frågorna som gäller när det är mörkt ute samt ljus ute)	Utfall 2023: 83,8 (2021: 84,3)
Den genomsnittliga andelen (%) av befolkningen (16–84 år) som självrapporterat utsatthet för misshandel, rån, sexualbrott, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri eller cykelstöld ska minska till 5,5 procent år 2026 och till 5,0 procent senast år 2028.	24. Genomsnittlig andel (%) av befolkningen (16-84 år) som självrapporterad utsatthet för misshandel, rån, sexualbrott, försäljningsbedrägeri, kort/kreditbedrägeri eller cykelstöld.	Utfall 2024: 5,8 (2023: 5,3)
Andel barn och unga med psykisk ohälsa ska minska till 9,1 procent 2026 och till 8,6 procent senast 2028.	25. Psykisk ohälsa bland barn och unga, andel (%)	Utfall 2023: 9,6 (2022: 9,2)
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7-20 år ska öka till 33 procent 2026 och till 35 procent senast 2028.	26. Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (A2030)	Utfall 2023: 31,2 (2022: 29,6)
Andel barn inskrivna i förskola ska öka till 84,4 procent 2026 och till 84,6 procent senast 2028.	27. Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) (A2030)	Utfall 2024: 80,1 (2023: 84,2)
Antal barn och unga per 1000 invånare som varit placerade på HVB eller familjehem ska minska till 10,8 2026 och till 10,6 senast 2028.	28. Barn och unga 0–20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare	Utfall 2023: 10,9 (2022: 8,8)
Andel trångbodda hushåll med barn ska minska till 24 procent 2026 och till 22,5 procent senast 2028.	29. Andel (%) trångbodda hushåll med barn av totalt antal hushåll med barn	Utfall 2023: 24,6 (2022: 24,8)
Andelen av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) ska minska till 16 procent 2026 och till 15 procent senast 2028.	30. Andel (%) av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2)	Utfall 2023: 16,1 (2022: 13)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Bostad för alla - program och handlingsplan för bostadsförsörjningen (KF 2025)

Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (KF 2024)

Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)

Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024–2030 (KS 2024)

Handlingsplan mot välfärdsbrott (KS 2023)

Idrottspolitiskt program och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Kulturpolitiskt program och handlingsplan (KF 2020 och KS 2025)

Ledningsplan inför och vid allvarig störning (KF 2024)

Lokal överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023 (KF 2018)

Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KF 2023)

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)

Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (KF 2022)

Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet 2024–2027 (KS 2023)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Omvärldsanalys

Det är osäkert hur samhället kommer att påverkas av hårdare geopolitiska konflikter, alltmer genomgripande klimatkris, snabb teknikutveckling och en åldrande befolkning i många stater. Det är rimligt att förvänta en omfattande strukturomvandling, åtminstone på längre sikt. Skeenden i omvärlden har stor påverkan även på Uppsalas långsiktiga utveckling och skapar förändringstryck som kommunens verksamheter behöver hantera. Varje år gör Uppsala kommun en omvärldsanalys för att upptäcka händelser och värderingsförändringar som påverkar kommunens verksamhet. I den sammanfattas skeenden och trender som kan få konsekvenser för kommunens förutsättningar, verksamheter och ekonomi.

Figur 3. De sex övergripande trenderna i omvärldsanalysen.

Avtagande folkökningstakt och förändrad befolkningsstruktur

De senaste åren har folkökningen avtagit i Sverige, efter några decennier med snabb folkökningstakt. Barnafödandet har minskat, antalet invandringar är lägre och antalet utvandringar högre. Uppsala kommuns folkmängd förväntas ändå fortsätta öka, om än i en lägre takt än under de senaste åren. Fram till år 2050 förväntas Uppsalas befolkning öka till nära 310 000. Befolkningsökningen förväntas ske i alla åldrar, men ålderssammansättningen väntas till år 2050 ändras mot en högre andel 80 år och äldre samt en lägre andel barn 0–18 år.

Befolkningsutvecklingen ställer krav på anpassning av den kommunala verksamheten, den byggda miljön och infrastrukturen. En långsiktigt hållbar samhällsbyggnad för Uppsala förutsätter god ekonomisk hushållning, miljömässigt hållbara val och säkrad vatten- och elförsörjning. Försörjningskvoten, det vill säga antalet barn, unga och äldre som det finns i kommunen i relation till befolkningen i arbetsför ålder, förväntas vara ganska stabil för Uppsala kommun de närmaste 10 åren. För att samtidigt öka utbudet av arbetskraft behöver fler komma i arbete, fler arbeta i högre åldrar, och deltidsarbetande arbeta fler timmar. Kommunen behöver erbjuda goda arbetsvillkor samt utveckla nya metoder och arbetssätt för att attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Teknikutveckling, inte minst digitalisering, behöver utnyttjas för att arbeta resurseffektivt och underlätta bemanningen i välfärdstjänster.

Miljö- och klimatförändringar

Klimatförändringar, ohållbar resursanvändning och användning av kemikalier med mera utsätter ekosystemen för stort tryck och har negativa hälsoeffekter på människor, djur och natur. Mer extremväder med skyfall, stormar, värmeböljor och torka kan förväntas påverka samhället och enskildas liv i allt större utsträckning. I Sverige stiger temperaturen mer än det globala genomsnittet. Ett stabilt klimat,

odlingsbar mark, tjänligt vatten och fungerande ekosystemtjänster är förutsättningar för vår livsmedelsproduktion.

En övergång till en mer resurseffektiv och cirkulär ekonomi är en nödvändighet för att minska påverkan på miljö och klimat. Teknologier som minskar utsläppen av växthusgaser, stödjer mer resurseffektiv produktion och underlättar utvecklingen av en cirkulär ekonomi ses som en avgörande del för att hantera klimatkrisen. För att åstadkomma beteendeförändringar och förändrade produktions- och konsumtionsmönster behövs även omfattande regleringar och incitament. Allt fler intressekonflikter och krav på rättvisa och kompensation uppkommer när klimatomställningen går in i det som kallas ett genomförandeskede.

Som samhällsutvecklare, myndighet och verksamhetsutövare har Uppsala kommun stora möjligheter att ställa om till hållbara och cirkulära arbetssätt och att underlätta omställningen hos invånare och näringsliv. För Uppsala kommun gäller de övergripande målen om giftfri miljö 2050 och hållbara resursflöden, klimatneutralt Uppsala 2030 för klimatpositivt Uppsala senast 2050 och klimatanpassat Uppsala senast 2040.

Globalisering, konkurrens och teknikutveckling

Stormaktskonkurrensen mellan USA, Kina och Ryssland hårdnar och det säkerhetspolitiska läget har försämrats. Många mellanstatliga samarbeten, internationella avtal och globala institutioner som understött globaliseringen har försvagats. OECD pekar på att ökade handelsspänningar och protektionistiska tendenser riskerar att störa leveranskedjor och begränsa den ekonomiska tillväxten. Den ökande geopolitiska maktkampen gör det svårare att hantera gränsöverskridande hot.

Det finns stora förväntningar på att teknikutvecklingen ska ge möjlighet att hantera många av de utmaningar samhället står inför. Inom områden som digitalisering och automatisering, AI, bioteknik, materialutveckling och energiteknik är förändringstakten mycket hög och påverkar samhällen, företag, organisationer och individer världen över. Teknikutveckling och klimatomställning/-anpassning kommer att påverka sysselsättning och utbildningsbehov. Strukturuomvandlingen ställer krav på utbildningssektorn och arbetsgivare att utbilda och vidareutbilda för morgondagens arbetsmarknad.

En förutsättning för digitalisering är att användardata delas i stor utsträckning. Såväl offentlig som privat sektor strävar efter att underlätta datadelning och öka mängden data som kan användas. Samtidigt ställer utvecklingen nya krav på hur ansvarsskyldighet, öppenhet och säkerhet kan garanteras. Den tekniska sårbarheten har ökat genom risker för driftstörningar, förlust av information, dataintrång och andra virtuella angrepp. Digitalisering kan också medföra bristande tillgänglighet för vissa grupper. Alternativa tjänster och kontaktvägar behöver finnas tillgängliga för de invånare som inte lätt tar del av digitalisering och ny teknik.

Ojämlighet, levnadsförhållanden och hälsa

Sverige är fortfarande ett av västvärldens ekonomiskt mest jämlika länder, men inkomst- och förmögenhetsskillnaderna ökar. Den försämrade ekonomiska konjunkturen har påverkat hushållens ekonomier med högre kostnader och lägre realinkomster. Arbetslösheten i Sverige har ökat, och hög arbetslöshet kan leda till

ökad långtidsarbetslöshet. Arbetsförmedlingen konstaterar att det bland de långtidsarbetslösa finns arbetssökande som har mycket små chanser till varaktig etablering på arbetsmarknaden. Samtidigt förväntas bristen på utbildad arbetskraft med de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar kvarstå. Till exempel visar SCB:s arbetsmarknadsprognos för Uppsala län ett underskott på gymnasialt yrkesutbildade inom 9 av 12 utbildningsgrupper år 2035.

Redan innan nuvarande lågkonjunktur rådde en tydlig obalans mellan hushållens ekonomiska förutsättningar och kostnadsbilden i bostadsutbudet. Få bostäder är tillgängliga för grupper med låga inkomster och litet eget kapital. Många hushåll har en osäker boendesituation och är trångbodda. Uppsala har, likt andra städer i Sverige, en tydlig socioekonomisk boendesegregation.

Hälsan i den svenska befolkningen är generellt god, men det finns fortsatt stora skillnader mellan olika grupper. Det handlar både om olika risk för ohälsa, samt olika tillgång till eller förmåga att ta del av samhällets utbud av vård och stöd. Psykisk ohälsa är ett allvarligt folkhälsoproblem som orsakar stort lidande för enskilda och stora kostnader för samhället. Den stressrelaterade psykiska ohälsan har ökat över tid i Sverige och fler barn och vuxna vårdas inom psykiatri. Intresset för existentiell hälsa som del av folkhälsan har ökat, utifrån frågan om hur existentiella perspektiv kan bidra till att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och ett gott psykiskt välbefinnande.

Det dödliga våldet har ökat i Sverige, även om nivån fortfarande är lägre än under början av 1990-talet. Ökningen är främst relaterad till olika konflikter inom kriminella miljöer men våldet har blivit hänsynslösare, utövas med mindre precision och drabbar även utomstående personer. Kommuner har sedan tidigare getts större ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och den nya socialtjänstlagen sätter ökat fokus bland annat på det förebyggande arbetet, på barn- och ungdomsvård och på att verksamheten ska vara mer lättillgänglig och följas upp och utvecklas.

Samhällsklimat, hot och demokratins förutsättningar

Sverige ligger internationellt sett mycket högt vad gäller befolkningens tillit till medmänniskor och förtroende för samhällets institutioner, även om vissa grupper tenderar att ha lägre och minskande tillit. Skillnader i värderingar och åsikter är en självklar del av ett öppet, demokratiskt samhälle. Men de strukturomvandlingar som pågår i samhället, som klimatförändringar och klimatanpassningar, teknologisk utveckling och digitalisering, skapar målkonflikter och kan bidra till otrygghet och ett växande missnöje med nuläget. Den snabba spridningen av nyheter och desinformation bidrar till upplevelsen av att konfliktlinjerna blivit fler och allvarigare nu. Missnöje och låg tillit kan leda till att populism växer fram, vilket kan påverka demokratin negativt på flera sätt. En försvagad demokrati är något som många även i Sverige uppger sig vara oroad över.

Rysslands anfall och de västliga demokratiernas bristande stöd till Ukraina har förstärkt hotbilden mot Sverige och är ett konkret hot för svensk ekonomi och demokrati. Sverige har gått med i Nato och år 2028 kommer Sveriges militära försvarsutgifter att uppgå till 2,6 procent av BNP. Enligt det nya försvarsbeslutet får det militära försvaret tillskott på över 170 miljarder och det civila försvaret en dryg femtedel av detta, uppåt 38 miljarder, till 2030. Sverige behöver ställa om för att stärka totalförsvaret genom exempelvis bättre livsmedelsberedskap, ökad tillgång till reservkraft och elektronisk kommunikation samt stärkt cybersäkerhet.

Dagens försvårade säkerhetspolitiska läge sammanfaller med att det blivit tydligt att det finns olika aktörer som önskar exploatera sårbarheter i det öppna svenska samhället och att det sker påverkanskampanjer samt sprids desinformation mot Sverige och svenska myndigheter. Den förhöjda terrorhotnivån är en följd av bland annat desinformation och påverkanskampanjer. Det främsta attentatshotet bedöms i nuläget komma från individer motiverade av en våldsbejakande högerextremistisk ideologi eller en våldsbejakande islamistisk ideologi.

Otillåten påverkan från nätverksbaserad brottslighet genom hot och utpressning, korruption och infiltration är en risk för medarbetare inom offentlig förvaltning, politiska organ och det privata näringslivet. Den nätverksbaserade brottslighetens avancerade och multikriminella brottsupplägg möjliggörs även av luckor i lagstiftningen och sårbarheter i samhället. Arbetslivskriminalitet påverkar arbetsmarknader och konkurrensen mellan företag, arbetstagare utnyttjas och utsätts för arbetsmiljörisker. Behovet av att öka kontroll och informationsutbyte inom det offentliga är tydligt.

Nya krav på beredskap och beslutsfattande

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, Covid-19-pandemin och klimatförändringarna är alla skeenden som ger upphov till andra kriser som hakar i varandra och får konsekvenser på systemnivå. Sådana händelseförlopp är ofta svåra att hantera för traditionella förhållningssätt inom riskanalys, beredskapsplanering och styrning.

Samhällets kapacitet att förebygga och hantera hot, risker och kriser bygger på att det offentliga, näringslivet, civilsamhället och privatpersoner har nödvändiga förmågor och kunskaper. Tidigare granskningar och utvärderingar av kriser och samhällsstörningar som har drabbat Sverige i modern tid har visat att såväl förberedelsearbetet som krishantering har flera brister. Bland förberedelsearbetets brister nämns att risk- och sårbarhetsanalyser i alltför hög utsträckning genomförs utan att integreras i den ordinarie styrningen och planeringen, samt att gemensamma övningar genomförs alltför sällan och med för få aktörer. Inom krishantering beskrivs bristerna bland annat som att krisens omfattning och allvar ofta underskattas, senfärdiga och otillräckliga åtgärder samt att aktörer ofta ensidigt fokuserar på sin egen kärnverksamhet på bekostnad av den samverkan som krävs för att uppnå nödvändig effekt på systemnivå.

Många av de utmaningar som samhället står inför är symptom på djupgående förändringar i de ekonomiska och samhällsliga strukturerna, snarare än oförutsedda kriser. Detta kräver en bred ansats: förmågan att tänka långsiktigt och strategiskt för att försöka påverka och forma framtiden. Flera stater och organisationer arbetar med strategisk framsyn för att stärka sin beredskap och sitt beslutsfattande inför framtida förändringar.

Ekonomiska förutsättningar

Globala och nationella förutsättningar

Stor ihållande global osäkerhet

Osäkerheten kring handelspolitiken och de pågående geopolitiska spänningarna försvagar de globala ekonomiska utsikterna. En fortsatt nedgång i global inflation syns vid sidan om trenden av sänkta styrräntor i omvärlden, vilket pekar mot sjunkande korta marknadsräntor. Samtidigt har de långa räntorna stigit i flertalet länder jämfört med 2024, vilket väntas motverka den penningpolitiska stimulans som centralbankernas räntesänkningar syftar till. En delförklaring till stigande långräntor är de stora budgetunderskott och därmed stigande statsskulder som syns inom exempelvis EU och i USA.¹

Under de kommande åren sker stora offentliga satsningar i euroområdet, bland annat planerar många europeiska länder att rusta upp sina försvar. Dessa offentliga satsningar väntas tillsammans med ett lägre ränteläge resultera i att euroområdets ekonomi växer snabbare nästkommande år.

Den globala ekonomin bedöms fortsatt vara stabil. Global tillväxt om 3,0 procent prognostiseras för 2025 och 3,1 procent för 2026. Prognoserna understiger utfallet för 2024 på 3,3 procent och det historiska genomsnittet före pandemin på 3,7 procent.²

Merparten av riskerna är fortsatt på nedsidan vad gäller den ekonomiska tillväxten. Ökad osäkerhet kring tullsatser kan ytterligare sänka den ekonomiska aktiviteten medan geopolitiska spänningar kan störa globala leveranskedjor och driva upp råvarupriserna. På uppsidan kan den globala tillväxten tillta om handelsförhandlingarna leder till ett förutsägbart ramverk och till sänkta tullar samt till att marknadsräntorna fortsätter att sjunka.

En fördröjd konjunkturåterhämtning

BNP-tillväxten och sysselsättningsökningen väntas vara fortsatt svaga 2025 med en återhämtning först 2026. Världskonjunkturen antas fortsatt vara dämpad av handelskrig och geopolitisk oro varför exporten inte förväntas ge ett betydande bidrag till BNP-tillväxt de närmaste åren. Även den stärkta kronkursen kan få en negativ inverkan på exporten. I stället väntas den inhemska efterfrågan, det vill säga hushållens konsumtion och bruttoinvesteringarna, vara motorn som får ekonomin att komma i gång. Konsumtionsbenägenheten hos svenska hushåll har dock inte återhämtat sig lika snabbt som prognosmakare hade hoppats på, vilket förklaras av en svag framtidstro men även ett behov att stärka sparandet efter år av rejält försvagad köpkraft och minskade tillgångar.

¹ Sveriges kommuner och regioner (SKR), MakroNytt 2/2025

² IMF, World Economic Outlook Update, Juli 2025

Tabell 12. Ekonomiska nyckeltal, procentuell förändring.

	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	1,0	1,0	2,6	2,5	2,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,3	-0,2	0,8	1,2	1,0
Arbetslöshet som andel av arbetskraft	8,4	8,8	8,4	7,9	7,7
Timlön, Konjunkturstatistiken	4,1	3,6	3,5	3,5	3,5
Inflation, KPIF	1,9	2,7	2,0	1,9	2,0
Inflation, KPI	2,8	0,8	1,5	2,2	2,4

Med stigande BNP-tillväxt 2026 förväntas en förstärkning av både antal sysselsatta och antalet arbetade timmar. Och i takt med att konjunkturen stärks kommer den höga arbetslösheten att sjunka, en utveckling som förväntas fortgå 2027 och 2028. Inflationen förväntas förbli relativt låg, vilket bidrar till en stadig ökning av de reala hushållsinkomsterna.

Skatteunderlagets ökningstakt som beräknas vara dämpad 2025 väntas stärkas 2026, bland annat till följd av en förväntad tillväxt i lönesumman. En tillväxt i det reala skatteunderlaget 2026–2028 till trots beräknas den kommunala köpkraften ännu vid slutet av 2028 att vara varaktigt svagare än den historiska trenden.³

Skatteunderlagets köpkraft stärks ytterligare

Tabell 13. Skatteunderlag kommuner, nominellt och realt, procentuell förändring.

	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

*Bidrag till förändringar av faktiskt skatteunderlag, procentenheter

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Prisutvecklingen har uppreviderats successivt under 2025 och sammantaget förväntas prisnivån bli högre 2028 jämfört med tidigare prognoser. Det reala skatteunderlaget beräknas därmed försvagas med närmare 1 procentenhet över prognosperioden 2024–2028.

Enligt prognosen från Sveriges kommuner och regioner (SKR) från augusti 2025 och med Uppsalas egen befolkningsprognos samt med en skattesats om 21:14 kronor per intjänad hundralapp beräknas intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning till 17 280 miljoner kronor för 2026. De utgörs av 15 111 miljoner kronor i skatteintäkter, 1 724 miljoner kronor i generella statsbidrag och utjämning och 445 miljoner kronor i kommunal fastighetsavgift.

Jämfört med budget 2025 beräknas skatteintäkterna under 2026 öka med 570 miljoner kronor, motsvarande 3,9 procent. Åren 2027–2028 beräknas skatteintäkterna öka i genomsnitt med 5,1 procent. I reala termer stärks skatteintäkterna med 1,6 procent 2026 och med 1,2 respektive 1,1 procent 2027 och 2028.

³ Sveriges kommuner och regioner (SKR), MakroNytt 2/2025

År 2025 beräknas skatteintäkterna öka med 4,3 procent i reala termer, en rekyl efter minskningen 2023 och 2024 med 1,8 respektive 0,9 procent. Den stora reala ökningen 2025 beror framför allt på en lägre inflationstakt jämfört med åren innan, vilket medför en minskning av pensionskostnaderna och stärker därmed skatteintäkternas köpkraft.

Inkomstutjämningsbidraget beräknas till 2 414 miljoner kronor för 2026. Hur mycket inkomstutjämningsbidraget Uppsala tilldelas är beroende av hur folkmängden och den beskattningsbara förvärvsinkomsten förväntas utvecklas i förhållande till riket. Under planperioden 2026–2028 beräknas inkomstutjämningsbidraget öka med 6,0 procent årligen, en blygsam ökning som förklaras av att det för perioden prognostiseras en relativt låg befolkningsökning och en normal skatteunderlagstillväxt för både riket och Uppsala.

Regleringsbidraget prognostiseras till 593 miljoner kronor. Regeringsbidraget för 2026 fastställs i budgetpropositionen 2026 och kommer att omfatta tillkommande generella statsbidrag samt differensen mellan omslutningen i den kommunalekonomiska utjämnningen och anslagsramen.

Den samlade avgiften till kostnadsutjämnningen beräknas till 1 208 miljoner kronor för 2026. Detta är en preliminär beräkning och den slutliga utjämnningen fastställs i december 2025.

Internränta

Kommunfullmäktige fastställer kommunens internränta i samband med budget. Kommunen eftersträvar en internränta som är förhållandevis stabil, varför internräntan justeras i steg om 0,25 procentenheter. Internräntan baseras på kommunkoncernens aktuella räntekostnad samt genom en simulering av lånekostnaden för nästkommande år.

På grund av högre genomsnittlig räntenivå vid omsättning av lån och nyupplåning beräknas internräntan för 2026 till 2,75 procent, vilket är 0,25 procentenheter högre än för 2025.

Uppsala kommuns ekonomiska resultat

Kommunkoncernens verksamhet bedrivs dels i nämnder som verksamhet i förvaltningsform, dels av bolagsstyrelser i helägda bolag. Budgeten innehåller en fördelning av nämndernas kommunbidrag och bolagens resultatkrav från kommunfullmäktige.

Kommunens resultat för verksamhet i förvaltningsform

För 2026 budgeteras kommunens resultat för verksamhet i förvaltningsform till 26 miljoner kronor vilket motsvarar 0,2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

För planperioden år 2027–2028 uppgår resultatet till 304 miljoner kronor år 2027 motsvarande 1,7 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag respektive 800 miljoner kronor motsvarande 4,2 procent år 2028.

Perioden åren 2024–2028 påverkas kommunens resultat av projektkostnader och betydande engångskostnader för ledningsflyttar med mera kopplade till spårväg/kollektivtrafik vilka väsentligt belastar kommunens resultat de aktuella åren. Kommunens resultat exklusive engångskostnader för spårväg/kollektivtrafik budgeteras 2026 till 684 miljoner kronor motsvarande 4,0 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

statsbidrag och utjämning. För planperioden 2027–2028 uppgår resultatet år 2027 exklusive engångskostnader för spårväg/kollektivtrafik till 772 miljoner kronor motsvarande 4,3 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning, respektive 999 miljoner kronor motsvarande 5,3 procent år 2028.

Kommunbidraget till nämnderna finansieras med intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som nämnderna själva inte kan finansiera med hjälp av sina externa intäkter i form av taxor, avgifter, statsbidrag med mera. Kommunbidraget ökar (efter att tekniska justeringar exkluderats) med 831 miljoner kronor 2026 jämfört med 2025, vilket motsvarar en ökning med 5,1 procent. Totala kommunbidraget till nämnderna motsvarar 17 304 miljoner kronor 2026, samt för planperioden år 2027–2028 till 17 761 respektive 18 006 miljoner kronor.

Läs mer om nämndernas budgetramar i kapitlet [Nämnder](#).

Resultatkrav för helägda bolag

Bolagskoncernernas budget styrs av kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav för de helägda bolagen. Kravet på bolagens resultatnivåer är före finansiella intäkter och finansiella kostnader. För 2026 uppgår kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav för de helägda bolagen sammanlagt till 808 miljoner kronor före finansiella poster, motsvarande 19 procent av den samlade nettoomsättningen. Resultatet efter finansiella poster år 2026 beräknas i Mål och budget till 232 miljoner kronor.

För planperioden 2027–2028 uppgår resultatkravet för de helägda bolagen till 823 respektive 819 miljoner kronor före finansiella poster, vilket motsvarar 19 respektive 18 procent av nettoomsättningen. Resultatet efter finansiella poster beräknas i Mål och budget till 140 miljoner kronor år 2027 och 42 miljoner kronor år 2028.

Läs mer om bolagens ekonomiska resultat i kapitlet [Helägda bolag](#).

Finansiella mål

Genom en uthållig ekonomistyrning med fokus på budgetdisciplin, kostnadskontroll, prioriteringar och stabila resultat samt strategiska avyttringar har soliditeten stärkts över tid och uppgick till 29 procent i 2024 års bokslut. Under de senaste tio åren har kommunen gått från svaga resultat och nettokostnader som översteg referenskostnader till att kunna bygga upp en resultatutjämningsreserv som vid utgången av 2024 uppgick till 739 miljoner kronor. Detta ger Uppsala kommun ett gott utgångsläge inför kommande år.

Kommunens *riktlinjer för god ekonomisk hushållning* (beslutade 2024) beskriver kommunens styrande principer och förutsättningar för god ekonomisk hushållning samt de finansiella målen på lång sikt. Över tid ska resultaten ligga på överskotts nivåer som säkrar kassaflöden för tillräcklig självfinansiering av reinvesteringar och del av nyinvesteringar för att begränsa behov av nyupplåning. Soliditeten ska vara stabil och öka över tid för att stärka kommunkoncernens betalningsförmåga på lång sikt. Utöver dessa centrala finansiella mål följs den finansiella utvecklingen via finansiella indikatorer. Effektivitet följs bland annat genom analys av nettokostnader och avvikelser mot referenskostnad samt analys av kvaliteten i verksamheterna. Låneskuldens utveckling analyseras och risker bedöms sett till räntekänslighet och utifrån vad som lånefinansieras.

Uppsala kommuns långsiktiga finansiella mål:

1. Ekonomiskt resultat, kommun
 - Minst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning
2. Ekonomiskt resultat, kommunkoncern
 - Minst 2 procent av verksamhetens intäkter inklusive skatter, generella statsbidrag och utjämning
3. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern
 - Soliditeten ska vara stabil på omkring 27 procent eller ökande sett över kommande 10 år

En framåtblick visar ekonomiska förutsättningar som utmanar resultatnivåer och kassaflöden de närmaste åren. Utdragen lågkonjunktur och kvarstående höga kostnadslågen påverkar såväl den löpande verksamheten som investeringsnivåer. En lägre befolkningstillväxt än de senaste åren innebär också en svagare utveckling av skatteintäkterna.

Investeringsbehoven kvarstår på höga och ökande nivåer de närmaste åren. Det innebär utmaningar både för resultatnivåer och för VA-kollektivets taxenivåer, såväl på kortare sikt under den tid som investeringarna uppförs som på längre sikt under den tid som de brukas. Under spårvägens uppförande påverkas resultatet av betydande projektkostnader såsom utredningar och ledningsomläggningar. Uppsala kommun har beviljats statlig finansiering för uppförandet av spårväg, vilken i huvudsak kommer att användas till att minska resultateffekten av avskrivningar när anläggningen tagits i bruk.

Kopplat till det så kallade fyrspårsavtalet, medfinansierar Uppsala kommun investeringar i statlig infrastruktur utmed järnvägen. Utifrån försiktighetsprincipen belastar medfinansieringen kommunens resultat redan i samband med att avtal om medfinansiering tecknas med staten. Kassaflödeseffekten av tecknade avtal måste dock beaktas i den finansiella planeringen eftersom kommunens likviditet påverkas i ett senare skede. För vissa investeringar kan det ligga långt fram i tiden utifrån motpartens genomförandeplan.

De senaste årens starka resultat och stärkta soliditet tillåter tillfälligt resultat som inte når upp till de långsiktiga finansiella målen, under åren med såväl försämrade ekonomiska förutsättningar som stora åtaganden avseende investeringar i infrastruktur för kollektivtrafik. Det möjliggör att verksamheterna kan arbeta långsiktigt utan att tvingas göra kortsiktiga neddragningar, samtidigt som kvaliteten i verksamheten för såväl nuvarande som framtida generationer säkras.

Under de närmaste två åren 2026–2027 bedöms resultatet inte nå de långsiktiga resultatmålen. När de tillfälliga projektkostnaderna för spårvägen exkluderas når resultaten emellertid en nivå som med god marginal överstiger de långsiktiga resultatmålen. Den finansiella styrningen riktas mot att åter nå resultat minst i nivå med de långsiktiga målen från 2028.

Soliditeten minskar under planperioden på grund av höga investeringsnivåer, men håller sig omkring det långsiktiga målet om 27 procent. Med nu kända planeringsförutsättningar, förväntas soliditeten minska ytterligare och som lägst landa på omkring 25 procent 2030 för att därefter vända uppåt och åter nå det långsiktiga målet om 27 procent omkring år 2034. Utifrån skärpta krav på regelverket för finansiell leasing, genomför kommunen ett kartläggningsarbete. En förändrad bedömning av vissa inhyrningskontrakt kommer sannolikt att påverka soliditeten. Sådana antaganden finns dock inte med i nu satta målnivåer.

Nyckeltalen i tabellen nedan redovisar effekten på kommunens finansiella mål utifrån budgeterade resultatnivåer och investeringsramar (kommunkoncernens resultat kompletteras till slutversion).

Tabell 14. Uppsala kommuns finansiella mål.

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget* 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunens resultat i procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	8,3	4,8	1,4	1,2	0,8	0,2	1,7	4,2
Kommunkoncernens resultat i förhållande till verksamhetens intäkter inkl. skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	6,6	3,9	1,9	1,7	0,5			
Soliditet inklusive pensionsåtaganden, kommunkoncernen (%)	27	28	30	29	27	28	27	27

Kommunkoncernens investeringar

Investeringar möjliggör för Uppsala att växa, men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur. Det är av största vikt att kommunkoncernen arbetar strategiskt med den planerade utvecklingen. I det strategiska arbetet ingår att säkerställa investeringsbehovet samt identifiera vilka investeringar som kommunkoncernen ska genomföra och vilka investeringar som andra aktörer på marknaden kan göra.

För den kommande femårsperioden planeras för investeringar på 5 till 7 miljarder kronor per år. Investeringarna omfattar såväl underhåll av befintlig infrastruktur för att bibehålla kapacitet och kvalitet i verksamheterna som nyinvesteringar i bostäder samt i infrastruktur för stadsutveckling, ett nytt kollektivtrafiksystem i form av spårväg och betydande investeringar för att säkerställa fortsatt god vattenkvalitet.

Omfattningen av nybyggnation av framför allt verksamhetslokaler måste anpassas till de demografiska behoven för att inte riskera vare sig överkapacitet eller platsbrist. I investeringsplanerna är anpassningar gjorda utifrån lägre behov av nyinvesteringar för de pedagogiska verksamheterna och högre behov kopplat till vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning.

Ett pågående arbete är att identifiera behov av investeringar för att nå mål för klimatomställning, klara högre och nya miljökrav samt för att göra anpassningar till ett förändrat klimat. I kommande planeringsperiod görs exempelvis investeringar i hållbara mobilitetslösningar, solenergi, energianpassning av byggnader och reinvesteringar samt utveckling av reningsanläggningen Kungsängsverket. Investeringar för miljö- och klimatomställning är en prioriteringsprincip i beslutad riktlinje för koncerngemensam prioritering och beredning av investeringar. De investeringar som genomförs ska följa målen i miljö- och klimatprogrammet om att säkerställa klimatneutrala bygg- och anläggningsprojekt senast 2030.

Finansiering av investeringar

Kommunen finansierar investeringarna genom kassaflöde från positiva resultat eller genom extern upplåning. Finansiering kan också ske genom kassaflöde från avyttringar och från exploateringsverksamheten eller genom externa investeringsbidrag. I investeringsprocessen ingår att söka samfinansieringslösningar och möjlig statlig medfinansiering, exempelvis för åtgärder kopplade till klimatomställning och -

anpassning. För 2026 beräknas självfinansieringsgraden uppgå till 43 procent vilket är lägre än tidigare år, som följd av lägre resultat och högre investeringsnivåer.

Investeringarnas påverkan på driftsbudgeten

Den ökande investeringsvolymen tar allt större utrymme av kommunens driftsbudget och utmanar såväl resultatnivåer som kassaflöden. Räntekostnaderna ökar i och med behov av lånefinansiering. När investeringarna tagits i bruk ökar även kostnaderna för avskrivningar och driftskostnaderna för till exempel underhåll, el, värme, vatten och personal. Den driftskostnad som investeringarna genererar behöver bäras under användningstiden, oavsett om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling.

Driftskostnaden från investeringarna faller på olika kollektiv. Kollektiven består av olika användare (exempelvis hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten-, avfall- och renhållningskunder) samt av skattebetalarna.

För de investeringar som genererar kostnader som faller på användarkollektiven behöver kostnaderna kunna bäras inom hyres- och taxenivåerna.

Driftskostnader som genereras av investeringar som ska bäras av skattekollektivet ska täckas av de ökade skatteintäkterna, inklusive kommunalekonomisk utjämning, som följer av en ökad befolkning.

Investeringar i stadsutveckling

Utbyggnaden av järnvägen till fyra spår mellan Stockholm och Uppsala påverkar stadsutvecklingen. För att tillvarata de möjligheter som statens investering i fyra spår ger, behöver kommunen genomföra investeringar i infrastruktur för att möjliggöra bostadsbyggande och säkra en kapacitetsstark kollektivtrafik i form av spårväg. Under kommande planperiod pågår utbyggnad i flera stora utvecklingsområden och i området kring resecentrum och utmed kommande fyrspår. Kommunen gör även strategiska markförvärv för långsiktig utveckling.

Investeringar kopplade till stadsutvecklingen är ofta likviditetsmässigt framtunga. Utveckling av marken kräver tidiga investeringar i teknisk infrastruktur såsom gator, parker, vatten- och avloppssystem medan intäkterna från markförsäljning och anslutningsavgifter kommer längre fram i tiden.

Även driftsbudgeten påverkas redan under projektiden då stora infrastrukturprojekt får en påverkan på resultatet genom projektkostnader såsom utredningar och planavgifter innan utbyggnaden startar samt av finansieringskostnader. Under utbyggnadstiden påverkas resultatet med projektkostnader för exempelvis utrangering, ledningsomläggning och marksaneringar. Under kommande treårsperiod påverkas resultatet i stor utsträckning av denna typ av projektkostnader kopplade till investering i spårväg.

Exploateringsverksamheten

Principen för finansiering av exploateringsverksamheten är att den ska bära sina löpande driftskostnader och kostnader för utbyggnad och över tid generera ett kassaflödesmässigt överskott. Vid försäljning av mark matchas markförsäljningsintäkten med anskaffningskostnader och ska ge ett positivt netto. Försäljningspris och tidpunkt är beroende av externa faktorer, såsom planprocessen och marknadsläget. I rådande konjunkturläge genereras inget samlat överskott från exploateringsverksamheten men över tid är målsättningen att överskott från

försäljning av kommunal mark ska bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet såsom skolor, kultur- och idrottsanläggningar.

I de pågående projekten inom exploateringsverksamheten finansieras investeringar i nya gatunät, parker och annan allmän plats av byggaktörer genom exploateringsavtal eller markförsäljning. Dessa investeringar beräknas uppgå till omkring 300–500 miljoner kronor per år under planperioden. De bedömda kassaflödena från exploateringsverksamhetens största projekt för år 2026–2028 framgår i bilaga som tillkommer till slutversionen.

Planerade investeringar

I tabellen nedan redovisas de planerade investeringarna i Uppsala kommunkoncern för perioden 2026–2030.

Tabell 15. Investeringsbudget i Uppsala kommunkoncern 2026–2030, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028	2029	2030
Uppsalahem	1 139	1 346	1 677	1 979	1 995
Uppsala kommun skolfastigheter AB	1 045	918	1 137	1 003	631
Uppsala vatten och avfall AB	730	810	950	1 075	1 130
Uppsala kommun arenor och fastigheter	730	689	502	233	161
Uppsala parkering och mobilitet AB	11	13	24	48	179
Övriga bolag	8	20	19	12	12
Uppsala kommun - infrastruktur GSN och Fyrspår	456	455	445	515	588
Uppsala kommun - spårväg	581	1 496	2 366	1 827	689
Uppsala kommun - spårväg finansiering*)	-651	-1 069	-1 187	-91	0
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	250	200	150	100	100
Uppsala kommun - exploatering utbyggnad (netto)	268	244	232	267	335
Uppsala kommun - KS fastighet, IT mm	205	120	146	83	71
Uppsala kommun - övrig nämndverksamhet	169	180	135	176	152
Investeringar totalt	4 942	5 423	6 597	7 226	6 043

**) Utifrån preliminärt antagande om matchning mot upparbetad investering.*

Kommunkoncernen ska investera bland annat inom följande områden:

- Uppföra nya hyreslägenheter, renovera och förnya delar av befintligt bostadsbestånd samt bygga och planera för nya vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder
- Bygga och renovera verksamhetslokaler för pedagogisk verksamhet
- Säkerställa stadens vatten- och avloppsförsörjning samt avfallshantering, bland annat genom att starta första etapperna av utvecklingen av Kungsängsverket samt initiala investeringar för att utöka dricksvattenproduktionen vid Gränby vattenverk
- Bygga och utveckla idrotts- och rekreationsanläggningar, såsom en ny simhall i Gränby och utveckling av anläggningar för issport samt säkra uppsalabornas tillgång till parker, träd och naturområden
- Starta inledande arbeten för en mobilitetsanläggning i Boländerna
- Fortsätta arbetet för ett nytt kollektivtrafiksystem i form av spårväg samt infrastrukturinvesteringar kopplade till statens anläggning av fyrspår till Uppsala, bland annat utveckling av området kring Uppsala central

- Vidareutveckla ett hållbart resande såsom fortsatta satsningar på cykelinfrastruktur, framkomlighetsåtgärder, förbindelser i staden och tillgänglighet till och inom nya områden
- Fortsätta utvecklingen av nya bostads- och verksamhetsområden såsom Rosendal och Ulleråker och förvärva mark hänförligt till utbyggnaden av Uppsala

I [bilaga 9](#) framgår investeringsramen för kommande femårsperiod per nämnd och bolag.

Investeringsplanering på lång sikt

Översiktsplanen är grunden för kommunens långsiktiga investeringsplan och sträcker sig fram till år 2050. Översiktsplanen beskriver principer och prioriteringar samt behov och ambitioner för en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger beredskap för en tillväxt till minst 340 000 invånare år 2050. Kommunens befolkningsprognos ligger nu på 308 000 invånare år 2050. Det motsvarar ett behov av cirka 30 000 – 40 000 nya bostäder och uppemot 50 000 nya arbetstillfällen.

I nuvarande sammanvägda planering av projekt för stadsutveckling har anpassningar och prioriteringar gjorts i relation till rådande marknadsförutsättningar. Vidare behöver effekterna av vikande befolkningsprognos beaktas. Samtidigt ska planeringen säkerställa långsiktig beredskap för ett eventuellt ökat behov av bostäder och arbetsplatser.

För en långsiktig planering och säkerställande av stabila finansiella förutsättningar över tid är investeringsbehoven identifierade och nedbrutna på objektsnivå för de kommande tio åren, år för år och för kommunkoncernens olika verksamheter och bolag. Därutöver har en långsiktig ekonomisk scenarioanalys genomförts, för att ge en bild över konsekvenser av ett par olika stadsutvecklingsalternativ över en längre tidshorisont, fram till 2050.

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda invånarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. Kommunens styrning och ledning vilar på en tillitsfull grund för att kommunen ska kunna möta behoven hos de som bor, verkar och vistas i Uppsala på bästa sätt och skapa en bättre arbetsmiljö för kommunens medarbetare med ökad frihet och eget ansvar inom bestämda ramar.

Uppsala kommunkoncern

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Ledamöterna väljs i samband med de allmänna valen vart fjärde år. De representerar folket i kommunen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt för kommunen. Fullmäktige beslutar bland annat om budget, skattesats och avgifter för kommunal service. De beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer. Kommunfullmäktige väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna samt revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Valberedningen

Valberedningen förbereder och lämnar förslag på vilka ledamöter och ersättare som ska väljas till nämnder, styrelser och andra uppdrag inom kommunen. Valberedningen består av en ledamot och en ersättare av respektive parti som finns i kommunfullmäktige.

Kommunrevisionen

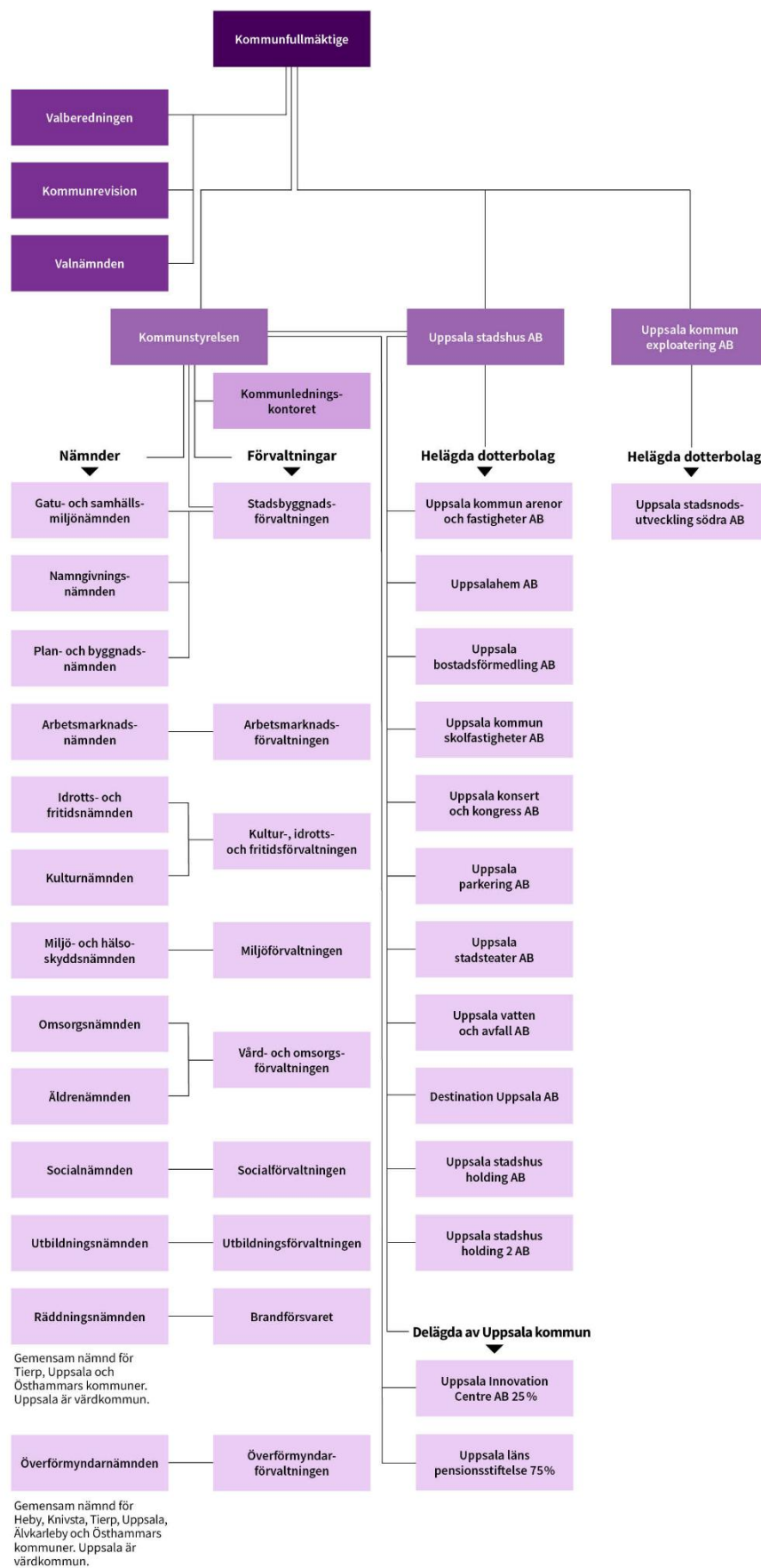
Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommuner och regioner samt att pröva ansvarstagandet. Den kommunala revisionen granskar på fullmäktiges uppdrag och revisorerna biträds av sakkunniga yrkesrevisorer. Tillsammans prövar de om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Revisorerna ska enligt kommunallagen granska och pröva enligt god revisionssed. God revisionssed är de principer och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna där revision utförs. Den dokumenteras och fastställs vart fjärde år av revisionsdelegationen inom SKR. God revisionssed utvecklas successivt.

Kommunrevisionens arbete präglas av integritet och oberoende. Revisorerna avgör självständigt vad som ska granskas och hur granskningen ska genomföras. Samtidigt strävar revisorerna efter största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning samt intern kontroll.

Figur 4. Organisationsschema för Uppsala kommunkoncern.

Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och bolagsstyrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. Alla nämnder ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer, att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt.

För räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten har Uppsala gemensamma nämnder med andra kommuner. Uppsala är värdkommun för de gemensamma nämnderna. Utöver vad som gäller för andra nämnder ska de var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det avtal om gemensam nämnd som ingåtts mellan kommunerna samt de mål och uppdrag som beslutats om vid ägarsamråd. Andra kommungemensamma mål och uppdrag som de ingående kommunerna har ska nämnderna ta hänsyn till där så är möjligt utifrån grunduppdraget.

Bolagsstyrelser

Uppsala kommun har valt att organisera en del av sin verksamhet i bolagsform. Uppsala kommuns bolag ska genom sina verksamheter skapa nytta för kommunens invånare. Bolagen inom stadshuskoncernen tillhandahåller bostäder, skolbyggnader, arenor och idrottshallar, badanläggningar, kultur, parkering samt vatten och avfall. Bolagen inom exploateringskoncernen bidrar till att utveckla kommunens fastighetsäggande. Syftet med att ha två separata moderbolag är att respektive bolagskoncern har olika uppdrag. Uppsala stadshus AB ska äga och förvalta kommunens befintliga bolag och Uppsala kommun exploatering AB ska utveckla stationsområdet i stadsnoden i Bergsbrunna och andra framtida utvecklingsprojekt om de genomförs i bolagsform.

De kommunala bolagsstyrelserna regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv. Alla bolagsstyrelser ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och styrdokument och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt.

Moderbolagen i stadshuskoncernen och exploateringskoncernen leder och samordnar verksamheten i respektive bolagskoncern samt avgör frågor som är gemensamma för koncernerna och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolagen ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt respektive bolagskoncerns utveckling.

Stora ekonomiska värden är samlade i Uppsalas kommunala bolag. Genom en effektiv drift och förvaltning bidrar bolagen till kommunens långsiktiga finansiella mål samtidigt som verksamheterna ska nå uppsatta klimatmål och bidra till att utveckla näringslivet samt skapa trygghet och rekreation för kommunens invånare.

Delägda av Uppsala kommun

Uppsala Innovation Centre (UIC) ägs av Uppsala kommun till 25 procent och är en av Sveriges främsta företagsinkubatorer. UIC stödjer idébärare, entreprenörer, forskare,

innovatörer och företagare i arbetet med att kommersialisera sina idéer och utveckla sitt affärsmannaskap. Övriga delägare är STUNS, SLU och Uppsala universitet.

Uppsala läns pensionsstiftelse är en gemensam pensionsstiftelse vars uteslutande ändamål är att trygga pensionsutfästelser som givits av respektive kommun i Uppsala län som beviljats anslutning till stiftelsen. De kommuner som är anslutna till stiftelsen är för närvarande Uppsala, Tierp och Heby.

Privata utförare

Delar av den verksamhet som kommunen är ansvarig för har genom avtal lämnats över till privata utförare. Kommunen är ansvarig för att följa upp och kontrollera den verksamhet som utförs av privata utförare. De privata utförarna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering.

I Uppsala kommun beslutar kommunfullmäktige om mål för verksamheten i Mål och budget för aktuell period. Genom målen i Mål och budget samt Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare uppfyller Uppsala kommun kommunallagens krav på att fullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare (KL 5 kap. 3 §).

Fristående skolor och förskolor är verksamheter med egna huvudmän och omfattas inte av begreppet privata utförare. Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska vara samma som för den kommunala utbildningsverksamheten.

Principer för styrning

Styrning och ledning i Uppsala kommunkoncern innefattar kultur och arbetssätt med fokus på behoven hos de som lever, verkar, och vistas i Uppsala och verksamhetens uppdrag. Detta beskrivs i fyra principer för styrning:

- **Invånarfokus:** All verksamhet ska bedrivas med fokus på de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånare och andra som har med kommunen att göra. För att främja kvalitet och effektivitet och för att skapa förtroende ska styrningen fokusera på verksamhetens syfte, det vill säga utfall som skapar resultat och värde för de kommunen är till för.
- **Samspel och samverkan:** Kommunens ledning bygger på ett tillitsfullt samspel och samarbete mellan förtroendevalda och tjänstepersoner, mellan chef och medarbetare och mellan kommunkoncernen och de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Genom samverkan och samspel blir kommunens verksamheter bättre på att ta tillvara möjligheter och lösa utmaningar tillsammans.
- **Gemensamma prioriteringar:** Planering och uppföljning av kommunens budget och verksamhet möjliggör för dialog om prioriteringar och tydliga mål för verksamheten på alla nivåer. Förtroende och handlingsutrymme följs av ansvar för att följa de politiska prioriteringarna, för att uppnå mål och för att utveckla verksamheten. Arbetet utgår från kommunallagens krav om god

ekonomisk hushållning och kommunens strävan efter en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

- **Effekter och lärande:** Systematisk uppföljning av resultat och effekter, verksamhetsnära kunskap och analys skapar möjligheter för organisatoriskt lärande. Nytänkande och omprövning, utvecklad kvalitet och god resurshushållning uppnås genom att använda kunskap om vad som fungerar och genom att lära av dem som presterar bättre.

Ett Uppsala – en kommun

Arbetet i kommunkoncernens förvaltningar och bolag utgår från en gemensam värdegrund (*Tillsammans genom nyskapande gör vi skillnad*) och invånarlöftet (*Vi finns för dig*). Uppsala kommun arbetar även efter devisen "Ett Uppsala - en kommun". Det innebär bland annat att nämnder och kommunala bolag arbetar för att gemensamt ta tillvara på kompetens och erfarenheter genom dialog och gemensam beredning och på så sätt erbjuda bästa möjliga service och tjänster utefter de förutsättningar som ges.

Den gemensamma beredningen syftar till att fler perspektiv kan tas i beaktande och kvaliteten i beslutsunderlagen höjs. Genom tvärfunktionella samarbeten kan helt nya lösningar möjliggöras. Uppsala ska arbeta som en kommun och den gemensamma beredningen ska leda till gemensamma lösningar utifrån det bästa för kommunen som helhet. Detta arbetssätt svarar mot kommunallagens krav att ett ärende ska beredas av den nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör.

Process för att planera och följa upp

Uppsala kommunkoncerns process för att planera och följa upp sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Planering

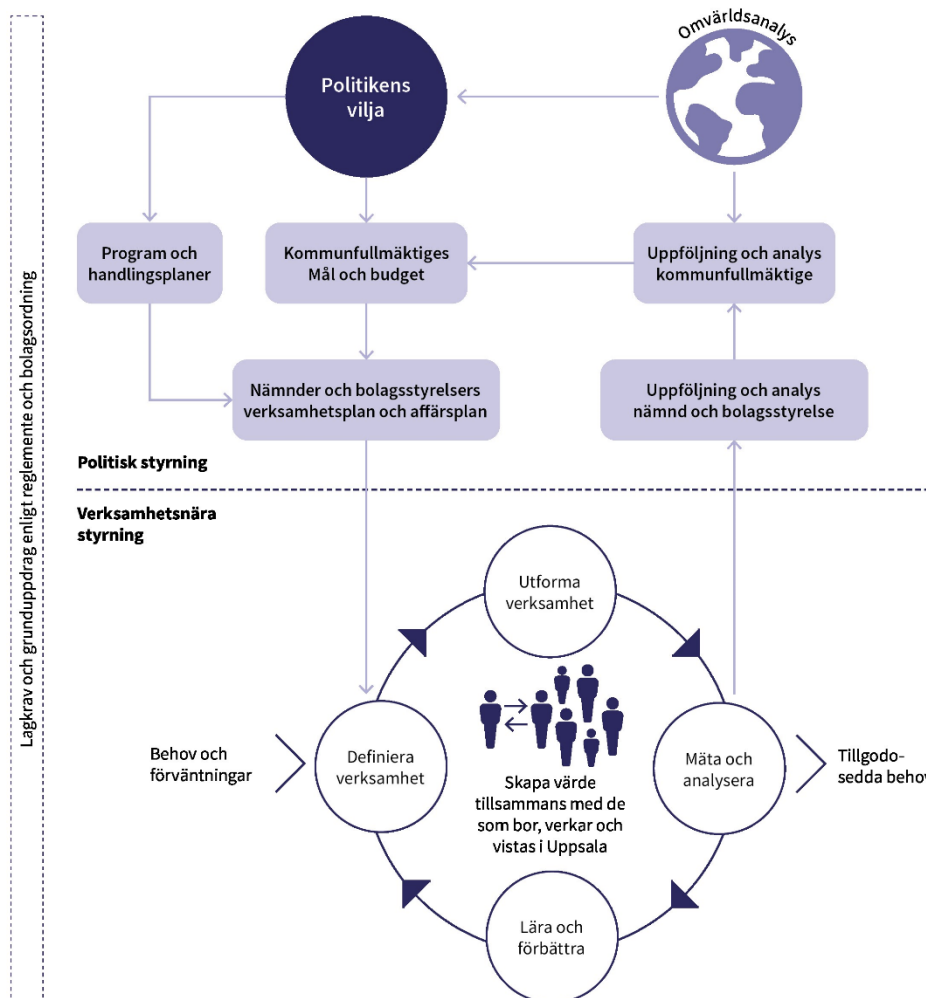
Varje år gör Uppsala kommun en omvärldsanalys för att identifiera händelser och värderingsförändringar som påverkar kommunens verksamhet. Insikterna från analysen ligger till grund för målstyrningen och planeringen av verksamheten.

Kommunallagen anger att kommuner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i november (med undantag för valår då beslut tas i december), som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds Mål och budget både av tjänstepersoner och förtroendevalda. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunkoncernen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande. Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna räddningsnämnd och överförmyndarnämnd.

Kommunfullmäktiges politiska inriktning formuleras i Mål och budgets fokusmål. Fokusmålen kraftsamlar hela kommunkoncernen för att göra de förflyttningar som

pekas ut och säkerställer det politiska genomslaget. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges fokusmål. Fokusmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges fokusmål.

Figur 5. Uppsala kommuns styrmodell.

Budgeten innehåller en fördelning av nämndernas kommunbidrag och bolagens resultatkrav från kommunfullmäktige. Kommunbidraget finansieras med intäkter från kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämnning och kommunal fastighetsavgift. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som nämnderna själva inte kan finansiera med hjälp av sina externa intäkter i form av taxor, avgifter, statsbidrag med mera.

Förutom en ekonomisk budget har Uppsala kommunkoncern en klimatbudget. Klimatbudgeten innehåller åtgärder för att säkerställa att Uppsala minskar klimatutsläppen i tillräcklig takt för att nå målen om klimatneutralt Uppsala år 2030 och klimatpositivt Uppsala senast år 2050.

Program och handlingsplaner tas fram där det behövs specifik styrning inom ett politiskt sakområde.

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges fokusmål och upprätthålla budgetdisciplin. Varje nämnd och

bolagsstyrelse tar sig an fokusmålen och uppdragen utifrån sin egen verksamhets förutsättningar. Senast i december fastställer nämnder och bolagsstyrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur fokusmål och uppdrag ska uppnås, hur nämnden arbetar med att utveckla verksamheten inom sitt grunduppdrag, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Åtgärder från kommungemensamma handlingsplaner ska inarbetas i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner.

Kommunfullmäktige fastställer indikatorer kopplade till fokusmålen för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller bolagsordning. Kommunfullmäktige kan fastställa ett politiskt önskvärt lägesmål för en indikator i Mål och budget vilket då blir en prioritering av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete. Nämnder och bolagsstyrelser ska använda kommunfullmäktiges indikatorer som styrning i framtagande av nämndmål/bolagsmål och åtgärder i verksamhetsplaner och affärsplaner. Indikatorer ska formuleras, väljas och användas på ett sätt så att de ligger till grund för analys och utvärdering av effekter av vidtagna åtgärder.

Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska kompletteras med en riskanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förutom den politiska målstyrningen utgår nämnder och bolagsstyrelser från lagkrav och sina grunduppdrag enligt reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna samt bolagsordning och ägardirektiv för bolagen. Även behov och förväntningar från de som bor, verkar och vistas i Uppsala ligger till grund för verksamheten.

Utifrån styrningen ska förvaltningar och bolag definiera vad som är framgång för verksamheten och utforma de arbetssätt som är bäst för att nå framgång. Verksamheterna behöver också mäta och analysera för att ta reda på om arbetssätten ger förväntad effekt och leder till framgång eller inte. På så sätt kan verksamheten lära och förbättra genom att ompröva vad som är framgång och vad som är ett fungerande arbetssätt. Synpunkter, brukarundersökningar och kvalitetsrapporter används för att systematiskt utveckla och förbättra verksamheterna för att tillgodose behoven hos de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Det systematiska kvalitetsarbetet handlar både om att fortsätta göra det som fungerar och förändra det som kan fungera bättre.

Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Effektivitet handlar om att nå uppsatta mål och samtidigt hushålla väl med kommunkoncernens medel. Effektivitet uppnås genom att verksamheten utförs till en minskad kostnad med oförändrad kvalitet, eller att volymen/kvaliteten ökar till samma kostnad. Målet är att maximera nyttan för de som bor, verkar och vistas i Uppsala.

Uppföljning och analys

Måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges fokusmål mäts genom uppföljning av målen i sin helhet och genomförda uppdrag och åtgärder, ekonomiskt resultat, övriga verksamhetsresultat samt indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling och innovation.

Nämnder och bolagsstyrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till kommunfullmäktiges fokusmål, budget och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen samt kommunövergripande planer och program. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska för egen del omhänderta och komplettera kommunfullmäktiges indikatorer i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Gemensamma nämnder ska följa upp och analysera vad som åstadkommit enligt de mål som överenskommet med alla de ingående kommunerna och övriga mål fastställda av nämnden på hela verksamhetsområdet (alla kommuner) och där så är möjligt och relevant ha en kommunuppdeldad uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer löpande upp nämnders och bolagsstyrelser ekonomiska resultat och utvalda indikatorer. Nämnderna och bolagsstyrelserna rapporterar resultat kopplat till fokusmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer:

- Delårsrapport verksamhet per 30 april för nämnder och bolag samt ekonomi per 31 mars för nämnder och ekonomi per 30 april för bolag
- Delårsbokslut verksamhet och ekonomi per 31 augusti
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt sin uppföljningsplan och internkontrollplan.

Årligen per augusti görs en samlad uppföljning och aktualitetsbedömning av program och kommungemensamma handlingsplaner. Uppföljningsrapporten lämnas till kommunstyrelsen som beslutar om eventuella revideringar. Uppföljningen görs för att:

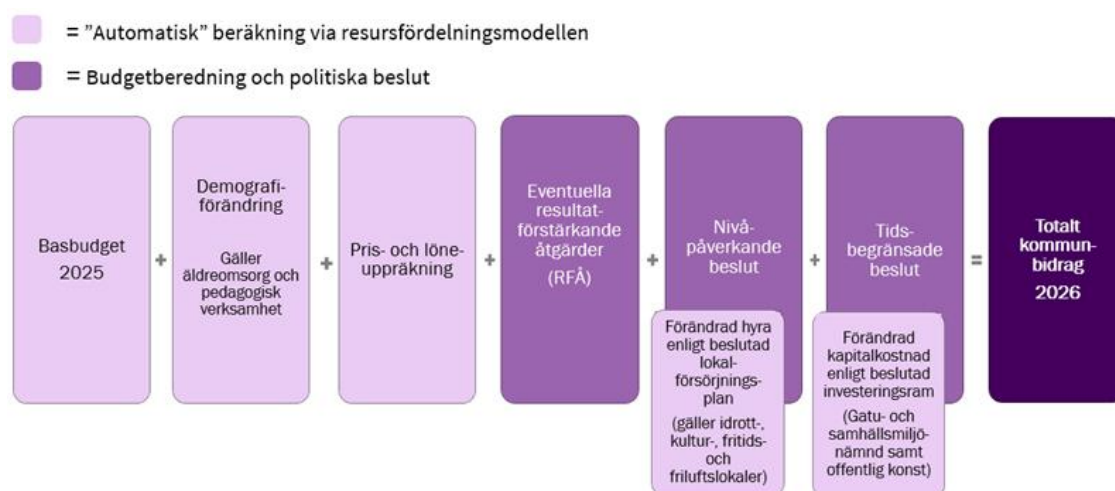
- säkerställa en mer sammanhållen styrning där relationerna mellan styrdokument är tydliga
- skapa minskad styrträngsel med färre målkonflikter
- öka möjligheten till tydliga prioriteringar.

Nämnder

Nämndernas budgetramar

Budgeten innehåller en fördelning av nämndernas budgetramar i form av kommunbidrag från kommunfullmäktige. Budgetramen för de kommungemensamma nämnderna räddningsnämnden och överförmyndarnämnden bereds separat via ägarsamråd. Budgetramen för kommunrevisionen hanteras via beslut av kommunfullmäktiges presidium.

Beräkningen av nämndernas kommunbidrag sker enligt fastställd resursfördelningsmodell. Utgångspunkten för den ekonomiska ramen är nämndens "basbudget" från föregående budgetår 2025 exklusive de tidsbegränsade satsningarna som avsåg år 2025.

Figur 6. Uppsala kommuns resursfördelningsmodell för nämnder.

Basbudgeten för nämnder med pedagogisk verksamhet och äldreomsorg räknas om enligt aktuell demografiförändring för respektive åldersgrupp enligt kommunens befolkningsprognos. Demografiuppräknings uppgår sammanlagt till 1,02 procent av totala basbudgeten år 2026, totalt 155 miljoner kronor fördelat på äldreomsorg 127 miljoner kronor och pedagogisk verksamhet 28 miljoner kronor. Inom den pedagogiska verksamheten råder en minskning av antalet barn/elever inom förskoleverksamhet och grundskola under åren 2026–2028, inom gymnasieskolan råder det fortfarande en ökning av antal elever liksom inom anpassad skola. Inom äldreomsorgen är det en ökning i åldersgrupperna över 80 år under åren 2026–2028.

Övriga verksamheter utöver pedagogisk verksamhet och äldreomsorg kompenseras för eventuella volymförändringar via politiska prioriteringar. Nämnderna tilldelas kommunbidrag för volymförändringar eller politiska satsningar i form av nivåpåverkande eller tidsbegränsade beslut med utgångspunkt i respektive förvaltnings behovsbeskrivning i budgetberedningen.

Samtliga nämnder får en enhetlig pris- och löneuppräknings enligt Uppsalas index för pris- och löneuppräknings (UPL). Index är beräknat för att kompensera nämnderna för kommunens bedömda kostnadsutveckling. Indexet beaktar inflation/prisutveckling utifrån SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, samt beaktar Uppsalas beräknade arbetskraftskostnad baserad på personalomkostnadspålägg (lagstadgade sociala

avgifter och pensionskostnader) samt löneutveckling. Uppsalas index för pris- och löneuppräknings uppgår till 2,5 procent (378 miljoner kronor) år 2026 samt 3,1 procent för 2027 och 2028.

Förvaltningarna beskriver i budgetberedningen möjliga resultatförstärkande åtgärder som bedöms via politiska prioriteringar. Enligt resursfördelningsmodellen är valnämnden, namngivningsnämnden och LSS-verksamheten inom omsorgsnämnden undantagna resultatförstärkande åtgärder.

Sammantaget omfattar resultatförstärkande åtgärder 0,7 procent (123 miljoner kronor) år 2026. År 2027 och 2028 uppgår de resultatförstärkande åtgärderna respektive budgetår till 1,0 procent av kommunbidraget för alla nämnder förutom för undantagna nämnder⁴.

När undantagna nämnder räknats bort varierar de resultatförstärkande åtgärderna år 2026 mellan som lägst 0,2–0,7 procent (utbildningsnämnden, kommunstyrelsen-kommunledningskontoret, kulturnämnden och socialnämnden) till som högst 2,0 procent (kommunstyrelsen-stadsbyggnadsförvaltningen, arbetsmarknadsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden samt äldre- och funktionsnämnden). Kulturnämndens resultatförstärkande åtgärder omfattar enbart kulturverksamheten medan fritidsverksamheten liksom föregående budgetår är undantagen resultatförstärkande åtgärder 2026. Utbildningsnämndens verksamheter inom grundskola och förskola (inklusive öppna förskolan) är undantagen resultatförstärkande åtgärder under hela mandatperioden vilket omfattar även år 2026.

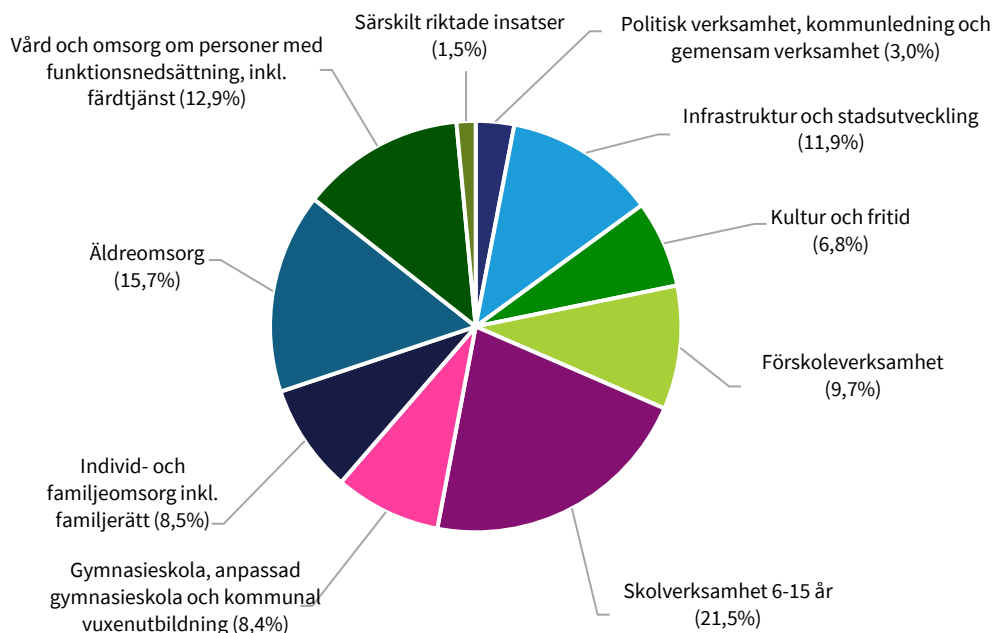
Utöver resultatförstärkande åtgärder finns även ett uppdrag (uppdrag 1 under fokusmål Ekonomi) för att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet i syfte att frigöra resurser till kommunens kärnverksamheter. Det finns även en tillfällig ramjustering år 2026 för de nämnder där det bedömts möjligt att göra en effekthemtagning genom ökad avtalsuppföljning samt förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott.

Den sammantagna effekten för alla nämnder avseende demografiuppräknings, pris- och löneuppräknings tillsammans med resultatförstärkande åtgärder uppgår till 410 miljoner kronor år 2026.

Politiska beslut om satsningar i form av nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut uppgår sammantaget för alla nämnderna år 2026 till totalt 1 672 miljoner kronor.

Respektive nämnds budget med resultatförstärkande åtgärder och satsningar (nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut) åren 2026–2028 framgår i tabellerna under respektive nämndavsnitt.

⁴ Enligt resursfördelningsmodellen är valnämnden, namngivningsnämnden och LSS-verksamheten inom omsorgsnämnden undantagna resultatförstärkande åtgärder. Budgetramen för de kommungemensamma nämnderna räddningsnämnden och överförmyndarnämnden hanteras separat via ägarsamråd. Budgetramen för kommunrevisionen hanteras via beslut av kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktige är undantagen resultatförstärkande åtgärder i budget år 2026–2028.

Figur 7. Fördelning av den ekonomiska ramen (kommunbidrag) per verksamhetsområde 2026, andel av totalen i procent.

Kommunbidraget för infrastruktur och stadsutveckling ökar med 6 procent 2026 jämfört med 2025. Ökningen omfattar bland annat satsningar på platsutveckling av torg såsom Vaksala torg och S:t Eriks torg samt ökat gatuunderhåll, PFAS-kompetenscentrum och trivsel i city i form av sommargator. Sedan tidigare budgetbeslut finns även budgeterade tillfälliga infrastrukturkostnader i form av spårväg/kollektivtrafik samt kapitalkostnader för anläggningar med mera.

Kultur- och fritidsverksamhetens kommunbidrag ökar (efter att tekniska justeringar mellan verksamhetsområden exkluderats) med 11 procent. Ökningen omfattar bland annat ökat driftbidrag till Uppsala stadsteater AB och Uppsala konsert och kongress AB, utveckling av fritidsbanken, etablering av en klimathubb samt bidrag till det fria kulturlivet och avgiftsfri simskola för barn på sommarlovet mellan åk 2–3. Sedan tidigare budgetbeslut finns även budgeterade medel för exempelvis drift av nya lokaler, kulturlyft och tillfälligt omställningsstöd till studieförbunden.

Kommunbidraget för vård- och omsorgsverksamheten ökar med 5 procent. Inom vård- och omsorgsverksamheten tillförs kommunbidrag för volymökningar inom äldreomsorgen, LSS-verksamheten, barn- och ungdomsvården samt inom vuxen missbruksvård och övrig vård för vuxna. Samtidigt sker ramanpassningar som följd av förväntade volymminskningar inom ekonomiskt bistånd efter satsningar på ökade arbetsmarknadsanställningar. Satsningar sker bland annat på permanentande av kraftsamlingen mot kriminalitet, utökat anhörigstöd, trygghetsskapande teknik, insatser mot välfärdsbrott samt omställningsarbete inom socialtjänsten och för barn och unga i samhällsvård. Sedan tidigare budgetbeslut finns även budgeterade medel för exempelvis kvalitetshöjande uppräknings ersättning till utförare inom särskilt boende, åtgärder för ökad trygghet och säkerhet samt insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef.

För pedagogisk verksamhet ökar kommunbidraget (efter att tekniska justeringar mellan verksamhetsområden exkluderats) med 4 procent. Ökningen omfattar bland annat satsningar på resursenheter i grundskolan, skolsäkerhet och permanentande av team för samhällsplacerade elever. Sedan tidigare budgetbeslut finns även medel för

satsningar på exempelvis nya lokaler, skolbibliotek och behovsanpassat gymnasieutbud för fler elever i yrkesutbildning.

Kommunbidraget inom verksamhetsområdet särskilt riktade insatser omfattar framförallt arbetsmarknadsåtgärder. Kommunbidraget ökar med 8 procent (efter att tekniska justeringar mellan verksamhetsområden exkluderats) vilket omfattar främst satsning på ökat antal arbetsmarknadsanställningarna, kraftsamling för fler utrikesfödda mammor i arbete, samt särskild satsning på att fler personer med funktionsnedsättning får arbete.

För den kommungemensamma verksamheten ökar kommunbidraget med 5 procent (efter att tekniska justeringar mellan verksamhetsområden exkluderats) vilket framförallt är förenat med upphandling av nya systemstöd och IT plattformar.

Kommunbidraget för politisk verksamhet ökar med 16 procent vilket framförallt beror på tillkommande kostnader för genomförande av allmänna val 2026, därutöver tillförs medel för att permanenta en robust valorganisation.

Tabell 16. Kommunbidrag per nämnd 2026–2028, belopp i miljoner kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunfullmäktige	16	16	17	17
Valnämnden	3	15	5	5
Kommunrevision	8	8	8	8
Kommunstyrelsen	1 311	1 599	1 469	1 190
<i>varav KS-Kommunledningskontoret</i>	580	806	832	843
<i>varav KS-Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	731	793	637	347
Arbetsmarknadsnämnden	865	882	901	917
Gatu- och samhällsmiljönämnd	830	875	907	945
Idrotts- och fritidsnämnden	477	482	552	582
Kulturnämnden	534	557	590	611
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	30	35	36	36
Namngivningsnämnden	2	2	2	2
Omsorgsnämnden	2 135	2 220	2 325	2 406
Plan- och byggnadsnämnden	81	84	83	88
Räddningsnämnden	215	228	240	248
Socialnämnden	994	1 047	1 070	1 092
Utbildningsnämnden	6 382	6 617	6 769	6 918
Äldrenämnden	2 447	2 612	2 762	2 914
Överförmyndarnämnden	24	25	26	27
Summa nämnder	16 354	17 304	17 761	18 006
<i>Procentuell förändring</i>		5,8%	2,6%	1,4%

Kommunfullmäktige

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Budget

Tabell 17. Resultaträkning kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-13 825	-15 807	-16 202	-16 705	-17 223
Summa kostnader	-13 825	-15 807	-16 202	-16 705	-17 223
Finansiella kostnader	-0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-13 825	-15 807	-16 202	-16 705	-17 223
Politisk verksamhet (1)	12 773	12 602	12 917	13 318	13 731
Kommungemensam verksamhet (8)	3 167	3 205	3 285	3 387	3 492
Summa kommunbidrag	15 940	15 807	16 202	16 705	17 223
Resultat	2 115	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 18. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	15 807	16 202	16 705
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	395	502	518
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	16 203	16 704	17 223
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	16 203	16 704	17 223
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	16 202	16 705	17 223

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Valnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Budget

Tabell 19. Resultaträkning valnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Statsbidrag	7 011	0	7 193	0	0
Övriga intäkter, externt	5	0	0	0	0
Summa intäkter	7 016	0	7 193	0	0
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-18 490	-2 717	-22 078	-5 039	-5 197
Avskrivningar	-58	-65	-56	-56	-56
Summa kostnader	-18 548	-2 782	-22 134	-5 095	-5 253
Finansiella kostnader	-11	-12	-10	-10	-10
Summa nettokostnader¹	-11 543	-2 794	-14 951	-5 105	-5 263
Politisk verksamhet (1)	12 369	2 794	14 951	5 105	5 263
Summa kommunbidrag	12 369	2 794	14 951	5 105	5 263
Resultat	826	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 20. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut valnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	2 294	4 951	5 105
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	57	153	158
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	2 351	5 104	5 263
Nivåpåverkande beslut	2 600	0	0
Robust valorganisation skapas genom en permanent bemanning av ett valkansli <i>Politisk verksamhet</i>	2 000	0	0
Teknisk justering: Omfördelning resurser från KS-KLK till valnämnden enligt KS beslut om en robust valorganisation <i>Politisk verksamhet</i>	600	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	4 951	5 104	5 263
Tidsbegränsade beslut	10 000	0	0
Allmänna val 2026 <i>Politisk verksamhet</i>	9 200	0	0
Digitalisering av röstningsprocessen <i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
Tillgänglighet på landsbygden för röstning <i>Politisk verksamhet</i>	500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	14 951	5 105	5 263

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunrevisionen

Ansvar- och verksamhetsområde

De förtroendevalda revisorerna (i bolagen benämnda lekmannarevisorerna) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigebereidningar och bolag. Kommunrevisionens övergripande uppgift är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten. Revisionen lämnar förslag till fullmäktige i frågan om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder.

Budget

Tabell 21. Resultaträkning kommunrevisionen, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-6 014	-7 555	-7 744	-7 984	-8 231
Summa kostnader	-6 014	-7 555	-7 744	-7 984	-8 231
Summa nettokostnader¹	-6 014	-7 555	-7 744	-7 984	-8 231
Politisk verksamhet (1)	7 618	7 555	7 744	7 984	8 231
Summa kommunbidrag	7 618	7 555	7 744	7 984	8 231
Resultat	1 604	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 22. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunrevisionen, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	7 555	7 744	7 984
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	189	240	248
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	7 744	7 984	8 232
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	7 744	7 984	8 232
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	7 744	7 984	8 231

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Som kommunens arbetsgivar nämnd ansvarar kommunstyrelsen för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken som utgår från likabehandling, rättssäkerhet, demokrati och medskapande. Kommunstyrelsen är också arkivmyndighet med ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens trygghets, säkerhets och brottsförebyggandearbete, IT, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning och fastighetsförvaltning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor samt kris och beredskap. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Budget

Tabell 23. Resultaträkning kommunstyrelsen, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	10 821	8 825	13 725	13 725	13 725
Statsbidrag	65 339	13 619	12 000	12 000	12 000
Övriga intäkter, externt	571 174	689 669	674 200	679 300	694 700
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	2 232 947	2 334 874	2 328 900	2 389 500	2 451 600
Summa intäkter	2 880 280	3 046 987	3 028 825	3 094 525	3 172 025
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-3 750 170	-4 217 454	-4 486 082	-4 416 566	-4 211 453
Avskrivningar	-120 432	-78 626	-88 200	-90 800	-93 000
Summa kostnader	-3 870 602	-4 296 080	-4 574 282	-4 507 366	-4 304 453
Finansiella intäkter	26 548	17 399	18 000	18 000	18 000
Finansiella kostnader	-64 577	-79 747	-71 800	-74 400	-75 100
Summa nettokostnader¹	-1 028 351	-1 311 442	-1 599 257	-1 469 241	-1 189 528
Politisk verksamhet (1)	56 504	57 182	63 812	59 212	60 437
Infrastruktur, skydd m.m (2)	600 479	916 512	965 043	812 994	521 562
Kulturverksamhet (31)	302	306	140 013	145 210	150 715
Fritidsverksamhet (32)	2 264	2 291	60 444	57 612	58 804
Kommungemensam verksamhet (8)	256 995	335 151	369 945	394 213	398 010
Summa kommunbidrag	916 544	1 311 442	1 599 257	1 469 241	1 189 528
Resultat	-111 807	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 24. Investeringar kommunstyrelsen, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen investeringar (netto)	542 235	596 500	721 600	1 102 000	1 892 400
varav kommunledningskontoret	99 427	137 200	205 300	120 200	146 200
varav stadsbyggnadsförvaltningen	442 808	459 300	516 300	981 800	1 746 200
varav markförvärv	226 000	350 000	250 000	200 000	150 000
varav fyrspår	-	5 000	62 900	104 300	180 300
varav spårväg (brutto)	4 000	177 000	580 500	1 496 000	2 365 700
varav extern finansiering spårväg	-54 000	-324 100	-650 600	-1 068 600	-1 187 300
varav exploateringsprojekt (brutto)	269 000	397 600	371 900	351 900	322 000
varav extern finansiering exploatering	-49 000	-150 200	-104 100	-107 600	-90 300

Tabell 25. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunstyrelsen - kommunledningskontoret, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		547 560	770 560	796 323
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		13 689	23 887	24 686
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.5%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-2 900	-7 944	-8 210
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-7 944	-8 210
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-2 900	0	0
Utträde ur avtal med Energikontoret	Infrastruktur, skydd m.m	-900	0	0
Ökad extern finansiering	Infrastruktur, skydd m.m	-2 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		558 349	786 503	812 799
Nivåpåverkande beslut		212 211	9 820	8 700
Möta de nya lagkraven kring CSRD	Infrastruktur, skydd m.m	700	0	0
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	Kommungemensam verksamhet	0	6 200	6 200
STUNS innovationsstödssystem	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 320	0
Teknisk justering: Driftsbidrag till Uppsala stadsteater AB och Uppsala konsert och kongress AB	Kulturverksamhet	120 000	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tidigare tomställda lokaler som återtas i bruk av utbildningsnämnden överförs från fastighetsavdelningen till utbildningsnämnden	Kommungemensam verksamhet	-1 212	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom utbildningsnämnden övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Kommungemensam verksamhet	15 647	0	0
Teknisk justering: I enlighet med KS beslut om "arena management" överförs kostnaden för Studenternas från idrotts- och fritidsnämnden till KS.	Fritidsverksamhet	54 096	0	0
Teknisk justering: Omfördelning resurser från KS-KLK till valnämnden enligt KS beslut om en robust valorganisation	Politisk verksamhet	-600	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Brukarombud" flyttas från omsorgsnämnden till KS	Kommungemensam verksamhet	940	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Teknisk justering: Tjänsten "Äldreombudsman" flyttas från äldre nämnden till KS	Kommungemensam verksamhet	940	0	0
Välfärdsbrott	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Ökade hyror kopplat till utökat beredskapslager och kriskök	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Ökat driftbidrag UKK (index och hållbarhetsutvecklande programverksamhet)	Kulturverksamhet	1 400	2 300	2 500
Ökat driftbidrag UKK (utomhusverksamhet)	Kulturverksamhet	4 300	0	0
Ökat driftsbidrag till stadsteatern	Kulturverksamhet	14 000	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		770 560	796 323	821 499
Tidsbegränsade beslut		35 550	36 040	21 050
Dataanalysplattform	Kommungemensam verksamhet	2 500	1 000	1 000
Färdigställande Studenternas (UKAF)	Fritidsverksamhet	4 000	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur, skydd m.m	4 050	4 050	4 050
Kommunstyrelsens politiska verksamhet, inklusive partistöd	Politisk verksamhet	900	0	0
Medaljmiddag och förtjänsttecken	Politisk verksamhet	2 000	0	0
Plattform uppsala.se	Kommungemensam verksamhet	4 500	6 000	0
Politiska sekreterare – valåret 2026	Politisk verksamhet	2 900	0	0
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Kommungemensam verksamhet	-750	0	0
Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	800	0
Samordning klimatbudget 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	750	750	0
Satsning på friidrottsevenemang	Infrastruktur, skydd m.m	500	140	0
Trygghet fritidsgårdar 2025-2026 (kan fördelas)	Infrastruktur, skydd m.m	600	0	0
Upphandling av systemstöd	Kommungemensam verksamhet	10 000	20 000	16 000
Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	800	0
Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	2 000	2 500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		806 110	832 363	842 549

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 26. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunstyrelsen - stadsbyggnadsförvaltningen, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		74 582	78 847	82 178
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		1 865	2 444	2 548
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-1 500	-813	-847
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-813	-847
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 500	0	0
Effektivisering av skogsförvaltning samt av fastighetsförvaltning i Ulleråker	Infrastruktur, skydd m.m	-800	0	0
Samnyttjande av personella resurser	Infrastruktur, skydd m.m	-700	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		74 947	80 478	83 878
Nivåpåverkande beslut		3 900	1 700	500
Klimatbudgetåtgärd (4.01): Ta fram en inriktning för kommunens arbete med livsmedelsförsörjning och jordbruksmark	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Medborgarbudget	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 200	0
Platsutveckling S:t Eriks torg	Infrastruktur, skydd m.m	2 000	0	0
Teknisk justering: Hospitalsträdgården är färdigställd och övergår från projektdrift (KS-SBF) till förvaltning (GSN)	Infrastruktur, skydd m.m	-2 100	0	0
Utökad skogsförvaltning samt förstärkningsåtgärder för cinnoberbaggen	Infrastruktur, skydd m.m	1 600	500	500
Vattenvårdsarbete fosfor (inklusive våtmarker)	Infrastruktur, skydd m.m	1 600	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		78 847	82 178	84 378
Tidsbegränsade beslut		714 300	554 700	262 600
Fyrspår exklusive spårväg	Infrastruktur, skydd m.m	28 500	59 300	47 200
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - kreditivränta (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	500	16 300	59 000
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - utrangeringar (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	16 600	28 800	1 100
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - förarbeten inklusive ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	540 200	365 300	85 100
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - samtliga projekt förutom förarbeten och ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	101 100	57 800	53 600
Kompletterande analyser av trafiknätet för att säkerställa en robust och hållbar översiktsplan	Infrastruktur, skydd m.m	1 800	1 000	0
Odlingslotter - utöka ytor för kollektiv odling	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 000	500
Ulleråker drift (förvaltning)	Infrastruktur, skydd m.m	25 600	25 200	16 100
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		793 147	636 878	346 979

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. Ansvaret som socialnämnd omfattar ansvar för ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända och övriga etableringsinsatser. Nämnden ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län.

Budget

Tabell 27. Resultaträkning arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	288	300	300	300	300
Statsbidrag	216 798	248 029	220 000	175 000	160 000
Övriga intäkter, externt	57 971	46 713	50 000	50 000	50 000
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	8 895	5 769	5 000	5 000	5 000
Summa intäkter	283 953	300 811	275 300	230 300	215 300
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-1 093 200	-1 164 037	-1 155 211	-1 128 903	-1 129 835
Avskrivningar	-1 970	-1 741	-2 000	-2 000	-2 000
Summa kostnader	-1 095 170	-1 165 778	-1 157 211	-1 130 903	-1 131 835
Finansiella intäkter	6	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-81	-67	-80	-75	-75
Summa nettokostnader¹	-811 291	-865 033	-881 991	-900 678	-916 610
Politisk verksamhet (1)	1 955	1 979	2 028	2 070	2 113
Infrastruktur, skydd m.m (2)	7 618	8 709	8 927	9 112	9 300
Kulturverksamhet (31)	2 159	2 185	2 240	2 286	2 333
Grundläggande vuxenutbildning (441)	32 391	32 780	33 599	34 294	35 004
Gymnasial vuxenutbildning mm (442, 450, 470)	79 553	69 508	68 745	70 168	71 619
Svenska för invandrare (460)	79 425	80 878	74 900	76 450	78 031
Ekonomiskt bistånd (574)	446 206	436 512	436 800	446 476	455 713
Arbetsmarknad (62)	230 220	232 483	254 752	259 822	262 497
Summa kommunbidrag	879 527	865 033	881 991	900 678	916 610
Resultat	68 236	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 28. Investeringar arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	1 415	3 000	5 000	3 000	3 000

Tabell 29. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		859 333	872 916	890 978
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		21 483	27 060	27 620
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-18 000	-9 000	-9 186
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-9 000	-9 186
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-18 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Gymnasial vuxenutbildning mm	-1 500	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Ekonomiskt bistånd	-1 500	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Arbetsmarknad	-2 000	0	0
Effektivare lokalplanering	Ekonomiskt bistånd	-4 000	0	0
Samlad Sfi i egen regi och högre schablonersättning	Svenska för invandrare	-8 000	0	0
Ökad kontroll och uppföljning av avtal/inköp	Gymnasial vuxenutbildning mm	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		862 817	890 977	909 412
Nivåpåverkande beslut		10 100	0	0
Höjd pensionsålder 66 år fr 2023 och 67 år fr 2026	Ekonomiskt bistånd	5 500	0	0
Ramanpassning ekonomiskt bistånd utifrån utvecklingen av försörjningsstöd (fler i arbete)	Ekonomiskt bistånd	-10 000	0	0
Teknisk justering: IPS arbetscoacher har flyttats från omsorgsnämnden till arbetsmarknadsnämnden	Arbetsmarknad	4 600	0	0
Öka arbetsmarknadsanställningarna	Arbetsmarknad	10 000	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		872 917	890 977	909 412
Tidsbegränsade beslut		9 075	9 700	7 200
Kraftsamling arbetsmarknadsanställningar, fler i arbete	Arbetsmarknad	2 500	2 500	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Arbetsmarknad	5 700	5 700	5 700
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Ekonomiskt bistånd	-625	0	0
Satsning 2026–2028 alla i arbete	Arbetsmarknad	1 500	1 500	1 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		881 991	900 678	916 610

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksferietjänst och trafikfrågor.

Budget

Tabell 30. Resultaträkning gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	18 535	18 270	20 300	20 900	20 900
Statsbidrag	43 642	1 141	44 500	45 000	45 500
Övriga intäkter, externt	112 039	94 681	102 144	104 186	104 186
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	26 166	15 667	26 300	26 400	26 500
Summa intäkter	200 382	129 758	193 244	196 486	197 086
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-602 247	-600 934	-701 929	-708 274	-715 897
Avskrivningar	-253 729	-275 794	-275 290	-298 968	-319 888
Summa kostnader	-855 975	-876 728	-977 219	-1 007 242	-1 035 785
Finansiella intäkter	7	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-68 032	-83 241	-91 320	-96 059	-106 537
Summa nettokostnader¹	-723 618	-830 211	-875 295	-906 815	-945 236
Politisk verksamhet (1)	1 817	1 839	1 885	1 924	1 964
Infrastruktur, skydd m.m (2)	641 534	736 816	779 565	809 104	845 503
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	77 235	89 162	91 391	93 282	95 212
Affärsverksamhet (7)	2 366	2 394	2 454	2 505	2 557
Summa kommunbidrag	722 952	830 211	875 295	906 815	945 236
Resultat	-666	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 31. Investeringar gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	355 397	314 500	393 100	350 300	265 100
varav park/barn/natur/biologisk mångfald	46 163	29 300	71 800	39 800	32 500
varav stadsutveckling stråk/förbindelser	191 391	105 300	123 600	127 400	98 600
varav stadsutveckling allmän plats	12 814	32 900	62 300	44 900	30 500
varav gång och cykelfrämjande	27 913	54 500	39 100	74 200	32 000
varav hållbart resande/mobilitet	12 557	23 600	27 400	10 700	12 400
varav teknik och miljöutveckling	64 559	68 900	68 900	53 300	59 100

Tabell 32. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		437 075	467 308	490 884
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		10 927	14 487	15 217
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-9 000	-4 818	-5 061
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-4 818	-5 061
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-9 000	0	0
<i>Digitalisering och IT effektiviseringar</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-1 600	0	0
<i>Effektivare organisation och arbetssätt</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-4 400	0	0
<i>Samordningsvinster vid verksamhetsövergång färdtjänst</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-3 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		439 002	476 977	501 040
Nivåpåverkande beslut		28 306	13 907	7 040
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	3 206	807	140
<i>Källsortering offentlig plats</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 000	0	0
<i>Löpande skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	400	0	0
<i>Mål 30% krontäckning 2034: Utökad kostnad för skötsel/drift</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	200	200	0
<i>Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 600	0	0
<i>Sommargator: Ökad satsning på renhållning, blommor och helhetsupplevelsen</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 000	0	0
<i>Teknisk justering: Hospitalsträdgården är färdigställd och övergår från projektdrift (KS-SBF) till förvaltning (GSN)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 100	0	0
<i>Utökad sopsaltning</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	700	1 300	0
<i>Åtgärder för grönstruktur och trivsel i city</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 000	0	0
<i>Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt (GSN) och exploateringsprojekt (KS)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	13 400	11 600	6 900
<i>Ökat gatuunderhåll: Förebyggande beläggningsarbeten, kantskärning, dikning och linjemålning</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 700	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		467 308	490 884	508 080
Tidsbegränsade beslut		407 987	415 931	437 155
<i>Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller 2025-2026</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	4 000	0	0
<i>Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	29 400	13 400	3 300
<i>Kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	263 236	274 928	288 969
<i>Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploateringsprojekt</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	99 351	116 303	133 886
<i>Klimatbudgetåtgärd (3.01): Utveckla arbetet med masshantering i syfte att minska negativ miljöpåverkan</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	500	0	0
<i>Klimatbudgetåtgärd (3.09): Inför livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 000	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Mål 30% krontäckning 2034: Förstudier trädplantering 2026-2027	Infrastruktur, skydd m.m	300	300	0
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Infrastruktur, skydd m.m	-800	0	0
Vaksala torg med flera torg 2026-2030: Gröna, trivsamma och levande torg	Infrastruktur, skydd m.m	10 000	11 000	11 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		875 295	906 815	945 236

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Idrotts- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för att främja folkhälsa genom att göra det möjligt att idrotta och ha en aktiv fritid i livets alla skeden. Nämnden ger föreningslivet möjlighet att bedriva idrotts- och fritidsverksamhet för barn, ungdomar och äldre genom föreningsbidrag. Nämnden ansvarar även för att tillgodose behovet av lokaler och anläggningar för barn- och ungdomsidrott liksom bredd-, elit- och paraidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden hanterar upplåtelse av inhyrda och egenägda lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Budget

Tabell 33. Resultaträkning idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Statsbidrag	25	0	0	0	0
Övriga intäkter, externt	36 388	35 395	32 195	33 139	34 108
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	36 860	35 478	36 401	37 347	38 318
Summa intäkter	73 273	70 873	68 596	70 486	72 426
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-496 488	-538 905	-542 363	-613 351	-645 388
Avskrivningar	-6 722	-8 327	-7 900	-7 900	-7 900
Summa kostnader	-503 210	-547 232	-550 263	-621 251	-653 288
Finansiella intäkter	15	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-921	-833	-785	-808	-808
Summa nettokostnader¹	-430 843	-477 192	-482 452	-551 573	-581 670
Politisk verksamhet (1)	1 705	1 725	1 751	1 788	1 824
Fritidsverksamhet (32)	434 616	475 467	480 701	549 785	579 846
Summa kommunbidrag	436 321	477 192	482 452	551 573	581 670
Resultat	5 478	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 34. Investeringar idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	18 753	6 600	12 500	7 700	6 400

Tabell 35. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	474 192	479 952	548 573
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	11 855	14 879	17 006
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -1.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-4 860	-4 948	-5 656
Resultatförstärkande åtgärder generella	-4 860	-4 948	-5 656
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	481 187	489 882	559 923
Nivåpåverkande beslut	-1 234	58 690	20 748
Driftkostnader Gränby simhall Fritidsverksamhet	1 200	1 200	0
Driftkostnader, förlängd livslängd Fyrishovs bad till 2045 Fritidsverksamhet	0	9 400	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan Fritidsverksamhet	43 162	46 790	19 448
Klimatbudgetåtgärd (5.06): Utveckla och utöka stödet till Fritidsbanken Fritidsverksamhet	2 500	0	0
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB Fritidsverksamhet	6 000	0	0
Teknisk justering: I enlighet med KS beslut om "arena management" överförs kostnaden för Studenternas från idrotts- och fritidsnämnden till KS. Fritidsverksamhet	-54 096	0	0
Volymökning - fem nya föreningar med anläggning årligen från 2027 Fritidsverksamhet	0	1 300	1 300
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	479 953	548 572	580 671
Tidsbegränsade beslut	2 500	3 000	1 000
Anpassning nyttjandegrad idrottshallar (dagtid) Fritidsverksamhet	500	0	0
Pilot 2026-2027: Avgiftsfri simskola sommarlovet mellan åk 2-3 Fritidsverksamhet	2 000	2 000	0
Pilot 2027-2028 stöd till föreningar som möjliggör för äldre barn "nybörjare" att börja med en idrott Fritidsverksamhet	0	1 000	1 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	482 452	551 573	581 670

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kommunens kultur- och konstverksamhet, kulturarvsfrågor, kultur-, natur- och fritidsverksamhet för barn och unga, samt genomförande av kommunens officiella nationaldagsfirande och medborgarskapsceremoni.

Nämnden är huvudman för kommunens folkbiblioteksverksamhet, kulturhus, museer, kulturscener, kulturskola, allaktivitetshus, fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet och naturskola.

Nämnden fördelar bidrag till det professionella fria kulturlivet, lokal kultur och amatörkultur, studieförbundsverksamhet, nationella minoriteters föreningar, viss verksamhet inom det finska förvaltningsområdet, lokalhållande organisationer, utveckling av allmänna samlingslokaler, samt kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga.

Nämnden fördelar stipendier inom kultur- och konstområdet, samt beslutar om kommunens fristadsstipendiat. Nämnden ansvarar också för kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar.

Budget

Tabell 36. Resultaträkning kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	14 362	15 158	16 006	16 422	16 849
Statsbidrag	16 601	12 043	12 000	12 000	12 000
Övriga intäkter, externt	11 336	9 370	11 207	11 319	11 432
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	11 083	7 705	8 214	8 255	8 296
Summa intäkter	53 382	44 276	47 426	47 996	48 577
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-524 933	-559 454	-585 276	-617 108	-637 224
Avskrivningar	-9 752	-12 084	-11 789	-12 313	-13 428
Summa kostnader	-534 685	-571 538	-597 066	-629 422	-650 653
Finansiella intäkter	1	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-4 892	-6 361	-7 432	-8 176	-8 879
Summa nettokostnader¹	-486 193	-533 623	-557 071	-589 602	-610 954
Politisk verksamhet (1)	1 966	1 989	2 019	2 060	2 103
Kulturverksamhet (31)	323 740	340 202	356 618	374 604	387 376
Fritidsverksamhet (32)	123 754	137 543	143 156	155 332	159 561
Öppen fritidsverksamhet (424)	40 645	53 888	55 278	57 606	61 914
Summa kommunbidrag	490 105	533 623	557 071	589 602	610 954
Resultat	3 912	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 37. Investeringar kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	27 905	26 500	31 200	34 000	26 700
varav offentlig konst enligt riktlinje 1%	10 770	14 500	15 000	15 000	15 000

Tabell 38. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		510 606	538 436	572 331
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		12 765	16 691	17 742
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.6%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-3 385	-5 551	-5 901
Resultatförstärkande åtgärder generella		-3 385	-5 551	-5 901
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		519 985	549 576	584 173
Nivåpåverkande beslut		18 450	22 755	16 314
4H-gård Malma gård	Fritidsverksamhet	0	2 500	0
Ambulerande konsthall	Kulturverksamhet	0	0	1 400
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Kulturverksamhet	250	1 750	0
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Fritidsverksamhet	250	1 750	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Kulturverksamhet	2 505	1 841	1 389
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Fritidsverksamhet	547	534	2 342
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Öppen fritidsverksamhet	-702	80	883
Klimatbudgetåtgärd (6.04): Etablering och utveckling av Klimathubben	Kulturverksamhet	400	2 000	0
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	Fritidsverksamhet	650	0	0
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	Öppen fritidsverksamhet	1 100	0	0
Lönesatsning Uppsala kulturskola (ramökning 2027–2028)	Kulturverksamhet	0	3 000	3 000
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Kulturverksamhet	300	3 000	3 000
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Fritidsverksamhet	700	0	0
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Öppen fritidsverksamhet	750	0	0
Möta nya lagkrav för trygghet och säkerhet under Kulturnatten	Kulturverksamhet	600	0	0
Ny fritidsklubb i Gamla Uppsala, drift exklusive lokalhyra 2028–2029	Öppen fritidsverksamhet	0	0	2 300

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Permanentning av kraftsamling mot nyrekrytering till kriminalitet	Fritidsverksamhet	2 100	0	0
Reparationer, underhåll och förvaltning av konstsamlingar	Kulturverksamhet	500	0	0
Stärkt bemanning allaktivitetshus (för att uppnå utökade öppettider även i Gränby)	Fritidsverksamhet	2 000	1 500	0
Utökad budget för bidrag till det fria kulturlivet	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Utökat verksamhetsbidrag för befintliga 4H-gårdar (Gränby, Årsta, Linnés Sävja)	Fritidsverksamhet	0	1 000	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsgård i ny lokal	Fritidsverksamhet	0	630	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsklubb i ny lokal	Öppen fritidsverksamhet	0	1 170	0
Utökning och stärkt bemanning för ökad trygghet på Uppsala Summer Zone	Fritidsverksamhet	700	0	0
Volymökning kulturskola egenregi	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Återöppning av Brantingsbiblioteket	Kulturverksamhet	0	2 000	2 000
Återöppning av utvecklat Stenhagen kulturhus	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Ändamålsenlig organisation Fritid Uppsala	Fritidsverksamhet	2 300	0	0
Ökat antal scenkonstföreläsningar för förskola	Kulturverksamhet	500	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		538 435	572 331	600 487
Tidsbegränsade beslut		18 635	17 271	10 468
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Öppen fritidsverksamhet	3 200	3 200	3 200
Kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget konst	Kulturverksamhet	6 435	6 871	7 268
Klimatbudgetåtgärd (6.04): Etablering och utveckling av Klimathubben 2026–2027	Kulturverksamhet	700	900	0
Kulturlyft	Kulturverksamhet	8 000	5 000	0
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Kulturverksamhet	-100	0	0
Tillfälligt omställningsstöd till studieförbunden 2024–2026	Kulturverksamhet	1 500	0	0
Uppstartsbidrag 4H Malma gård	Fritidsverksamhet	0	1 300	0
Översyn av Stenhagens kulturhus	Kulturverksamhet	-1 100	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		557 071	589 602	610 954

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för provning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, spellagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprövning, kontroll och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar.

Budget

Tabell 39. Resultaträkning miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	53 673	67 251	69 500	70 890	72 300
Statsbidrag	254	100	0	0	0
Övriga intäkter, externt	47	260	300	300	300
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	7 879	1 950	6 000	6 000	6 000
Summa intäkter	61 852	69 561	75 800	77 190	78 600
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-93 050	-99 481	-110 811	-112 903	-115 073
Summa kostnader	-93 050	-99 481	-110 811	-112 903	-115 073
Finansiella intäkter	18	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-31 179	-29 920	-35 011	-35 713	-36 473
Politisk verksamhet (1)	1 613	1 683	1 725	1 761	1 797
Infrastruktur, skydd m.m (2)	29 155	28 237	33 286	33 952	34 676
Summa kommunbidrag	30 768	29 920	35 011	35 713	36 473
Resultat	-411	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 40. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		29 820	31 266	31 913
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		746	969	989
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -1.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-300	-322	-329
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-322	-329
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-300	0	0
Förbättrad kostnadstäckning av tillsyn	Infrastruktur, skydd m.m	-300	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		30 266	31 913	32 573
Nivåpåverkande beslut		1 000	0	0
Effektiv och rättssäker nämndprocess	Infrastruktur, skydd m.m	400	0	0
Insatser för åtgärd av förorenade områden	Infrastruktur, skydd m.m	600	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		31 266	31 913	32 573
Tidsbegränsade beslut		3 745	3 800	3 900
Effektivare ärendehandläggning	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	0	0
Förstärkt skydd av hälsa och miljö med information, rådgivning och tillsyn 2026–2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	1 200
Inventering och riskklassning av PFAS-förorenade områden 2025–2026	Infrastruktur, skydd m.m	100	0	0
Klimatbudgetåtgärd (2.15): Utredda och utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde 2027–2029	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 400	1 500
PFAS-kompetenscentrum 2026–2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	1 200
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Infrastruktur, skydd m.m	-255	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		35 011	35 713	36 473

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Namngivningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Budget

Tabell 41. Resultaträkning namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-1 969	-2 065	-2 116	-2 182	-2 250
Summa kostnader	-1 969	-2 065	-2 116	-2 182	-2 250
Summa nettokostnader¹	-1 969	-2 065	-2 116	-2 182	-2 250
Politisk verksamhet (1)	494	500	512	528	545
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1 546	1 565	1 604	1 654	1 705
Summa kommunbidrag	2 040	2 065	2 116	2 182	2 250
Resultat	71	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 42. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	2 065	2 116	2 182
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	52	66	68
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	2 116	2 182	2 250
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	2 116	2 182	2 250
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	2 116	2 182	2 250

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Omsorgsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsansvar avser personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar och om personen utifrån sina förutsättningar har svårigheter att ta sig till en mottagning. För insats av arbetsterapeut har nämnden ansvar från första dagen.

Budget

Tabell 43. Resultaträkning omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	20 292	20 636	22 400	23 968	25 646
Statsbidrag	24 511	14 538	23 700	13 300	7 300
Övriga intäkter, externt	162 299	152 695	147 176	151 591	156 139
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	82 500	85 000	87 394	90 016	92 717
Summa intäkter	289 602	272 869	280 671	278 876	281 802
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-2 360 857	-2 407 039	-2 499 374	-2 602 629	-2 686 565
Avskrivningar	-828	-826	-867	-910	-956
Summa kostnader	-2 361 685	-2 407 864	-2 500 241	-2 603 539	-2 687 521
Finansiella intäkter	15	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-97	-94	-99	-104	-109
Summa nettokostnader¹	-2 072 165	-2 135 089	-2 219 669	-2 324 767	-2 405 828
Politisk verksamhet (1)	2 615	2 646	2 712	2 769	2 826
Ordinärt boende, äldre (521)	14 436	12 779	13 209	13 596	14 018
Särskilt boende, äldre (522)	79 793	76 401	78 644	80 679	82 927
Öppen verksamhet, funktionsnedsättning (53)	36 564	48 003	47 603	50 088	51 124
Ordinärt boende, funktionsnedsättning (541)	185 546	186 708	184 050	187 858	191 745
Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning (542)	172 368	167 871	165 803	169 234	172 735
Insatser enligt LSS (55)	1 585 054	1 596 117	1 681 970	1 773 920	1 842 865
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	0	44 564	45 678	46 623	47 588
Summa kommunbidrag	2 076 376	2 135 089	2 219 669	2 324 767	2 405 828
Resultat	4 211	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 44. Investeringar omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	1 648	8 000	12 000	9 000	8 400

Tabell 45. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 135 089	2 219 969	2 323 267
Demografiuppräknig		432	512	705
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		53 388	68 835	72 043
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.5%) (2027; -0.2%) (2028; -0.2%)		-10 000	-5 549	-5 687
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-5 549	-5 687
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-10 000	0	0
Bemanningsoptimering avseende boendestöd i egen regi	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-1 000	0	0
Effektivare administration	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 000	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reducerad sjuklönekostnad	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reducerad sjuklönekostnad	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Samordnade insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 178 909	2 283 767	2 390 329
Nivåpåverkande beslut		41 060	39 500	14 000
Anhörigstöd, utökat uppdrag	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	0	1 500	0
Teknisk justering avseende kommungemensamma kostnader till omsorgsnämnden från äldreomsorgen	Insatser enligt LSS	7 600	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	3 000	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-3 000	0	0
Teknisk justering: IPS arbetscoacher har flyttats från omsorgsnämnden till arbetsmarknadsnämnden	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	-4 600	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Brukarombud" flyttas från omsorgsnämnden till KS	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-940	0	0
Volymutveckling LSS-insatser	Insatser enligt LSS	37 600	38 000	14 000
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	175	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	175	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Insatser enligt LSS	1 050	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 219 969	2 323 267	2 404 329

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tidsbegränsade beslut		-300	1 500	1 500
<i>Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar</i>				
	<i>Insatser enligt LSS</i>	-1 800	0	0
<i>Satsning 2026–2028 alla i arbete</i>				
	<i>Insatser enligt LSS</i>	1 500	1 500	1 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 219 669	2 324 767	2 405 828
<i>*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter</i>				

Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för beslut och rådgivning enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis plan- och byggförordningen och Boverkets byggregler. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Budget

Tabell 46. Resultaträkning plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	55 089	63 344	62 000	62 200	62 400
Statsbidrag	4 348	3 501	3 000	3 000	3 000
Övriga intäkter, externt	4 503	2 000	0	0	0
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	20 170	16 000	17 000	17 200	17 400
Summa intäkter	84 111	84 845	82 000	82 400	82 800
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-169 496	-166 059	-165 945	-165 761	-170 488
Avskrivningar	-16	-60	-50	-50	-50
Summa kostnader	-169 513	-166 119	-165 995	-165 811	-170 538
Finansiella intäkter	7	0	20	20	20
Finansiella kostnader	-0	0	-5	-5	-5
Summa nettokostnader¹	-85 395	-81 274	-83 980	-83 396	-87 723
Politisk verksamhet (1)	2 229	2 256	2 312	2 360	2 409
Infrastruktur, skydd m.m (2)	52 792	46 160	47 988	46 659	50 225
Ordinärt boende, äldre (521)	20 051	20 291	20 799	21 229	21 669
Ordinärt boende, funktionsnedsättning (541)	12 418	12 567	12 881	13 148	13 420
Summa kommunbidrag	87 490	81 274	83 980	83 396	87 723
Resultat	2 095	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 47. Investeringar plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	169	400	400	400	400

Tabell 48. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		81 274	81 705	83 396
Prisuppräkning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		2 032	2 533	2 585
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -1.9%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-1 600	-842	-860
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-842	-860
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 600	0	0
Effektivare arbetssätt	Infrastruktur, skydd m.m	-1 100	0	0
Minskat behov konsulter	Infrastruktur, skydd m.m	-500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		81 706	83 395	85 121
Nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		81 706	83 395	85 121
Tidsbegränsade beslut		2 275	0	2 600
Energi- och klimatrådgivning	Infrastruktur, skydd m.m	275	0	0
Flygfotografering (vartannat år)	Infrastruktur, skydd m.m	2 000	0	2 000
Laserscanning (vart fjärde år)	Infrastruktur, skydd m.m	0	0	600
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		83 980	83 396	87 723

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet. Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Nämnden har fem inriktningsmål som finns i handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor:

- Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd
- Riskgrupper har ett bra brandskydd
- Samhället byggs hållbart avseende brandskydd och riskhänsyn
- Räddningstjänsten har stark förebyggande och operativ förmåga med kompetens och teknik som är anpassad utifrån riskbilden
- Räddningstjänsten har en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig

Nämnden ska också i möjligaste mån inom sitt ansvarsområde medverka till de kommunövergripande målen från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Nämndens budget utgår från en årlig uppräknings av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Efter uppräknings kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens budget. För räddningsnämndens totala budget samt uppdelat per kommun se [bilaga 4](#).

Tabell 49. Resultaträkning räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	9 552	9 965	9 500	9 700	9 700
Statsbidrag	1 904	1 700	1 500	1 500	1 500
Övriga intäkter, externt	70 526	69 752	74 500	76 700	78 200
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	1 658	670	1 000	1 000	1 000
Summa intäkter	83 640	82 087	86 500	88 900	90 400
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-275 217	-279 766	-296 551	-308 898	-318 602
Avskrivningar	-15 412	-15 362	-15 900	-18 000	-18 200
Summa kostnader	-290 629	-295 128	-312 451	-326 898	-336 802
Finansiella intäkter	3	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 531	-1 593	-1 700	-1 900	-1 950
Summa nettokostnader¹	-208 517	-214 634	-227 651	-239 898	-248 352
Politisk verksamhet (1)	1 320	1 347	1 373	1 400	1 428
Infrastruktur, skydd m.m (2)	208 939	213 287	226 278	238 498	246 924
Summa kommunbidrag	210 259	214 634	227 651	239 898	248 352
Resultat	1 742	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 50. Investeringar räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	16 955	17 000	20 000	43 000	15 000

Tabell 51. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande beslut räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		214 634	227 651	239 898
Nivåpåverkande beslut		13 017	12 247	8 454
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	26	27	28
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	12 991	12 220	8 426
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		227 651	239 898	248 352

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Socialnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor samt insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Budget

Tabell 52. Resultaträkning socialnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	3 210	3 606	3 600	3 700	3 700
Statsbidrag	42 793	51 791	72 000	72 000	72 000
Övriga intäkter, externt	36 491	33 050	35 000	35 000	35 000
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	25 765	14 008	10 000	10 000	10 000
Summa intäkter	108 259	102 456	120 600	120 700	120 700
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-1 081 657	-1 096 743	-1 167 210	-1 190 261	-1 212 318
Avskrivningar	-188	-188	-250	-250	-250
Summa kostnader	-1 081 845	-1 096 931	-1 167 460	-1 190 511	-1 212 568
Finansiella intäkter	1	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-14	-7	-50	-50	-50
Summa nettokostnader¹	-973 599	-994 482	-1 046 910	-1 069 861	-1 091 918
Politisk verksamhet (1)	5 094	5 155	5 284	5 393	5 505
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571)	233 684	234 838	246 609	251 712	256 919
Barn- och ungdomsvård (573)	684 794	727 688	767 546	784 717	800 875
Familjerätt och familjerådgivning (58)	24 147	24 437	25 048	25 566	26 095
Flyktingmottagande (61)	2 336	2 364	2 423	2 473	2 524
Summa kommunbidrag	950 055	994 482	1 046 910	1 069 861	1 091 918
Resultat	-23 544	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 53. Investeringar socialnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	180	1 000	1 000	1 000	1 000

Tabell 54. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut socialnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		990 732	1 044 500	1 066 111
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		24 768	32 379	33 049
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.7%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-7 100	-10 769	-10 992
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-10 769	-10 992
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-7 100	0	0
Effektiviserad administration med hjälp av digitalisering och artificiell intelligens (AI)	Barn- och ungdomsvård	-500	0	0
Minska behovet av vård utanför eget hem inom barn- och ungdomsvården	Barn- och ungdomsvård	-6 600	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		1 008 400	1 066 111	1 088 169
Nivåpåverkande beslut		36 100	0	0
Barn och unga i samhällsvård	Barn- och ungdomsvård	8 100	0	0
Förändrad volym inom barn- och ungdomsvård	Barn- och ungdomsvård	8 000	0	0
Förändrad volym inom vuxen missbruksvård och övrig vård för vuxna	Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	5 900	0	0
Insatser mot välfärdsbrott	Barn- och ungdomsvård	3 500	0	0
Omställningsarbete socialtjänsten	Barn- och ungdomsvård	4 400	0	0
Permanentande av kraftsamlingen mot kriminalitet	Barn- och ungdomsvård	6 200	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		1 044 500	1 066 111	1 088 169
Tidsbegränsade beslut		2 410	3 750	3 750
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Barn- och ungdomsvård	3 750	3 750	3 750
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Barn- och ungdomsvård	-1 340	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		1 046 910	1 069 861	1 091 918

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola och skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Budget

Tabell 55. Resultaträkning utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	257 483	259 032	257 985	266 756	272 091
Statsbidrag	420 780	380 520	409 098	408 598	415 398
Övriga intäkter, externt	368 328	345 852	334 298	333 588	331 727
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	14 149	15 558	11 450	11 450	11 450
Summa intäkter	1 060 739	1 000 962	1 012 831	1 020 393	1 030 667
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-7 322 420	-7 345 735	-7 583 736	-7 737 738	-7 892 087
Avskrivningar	-31 340	-32 974	-41 964	-48 637	-54 012
Summa kostnader	-7 353 760	-7 378 709	-7 625 700	-7 786 375	-7 946 099
Finansiella intäkter	16	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-3 159	-3 806	-3 899	-3 203	-2 474
Summa nettokostnader¹	-6 296 164	-6 381 554	-6 616 768	-6 769 185	-6 917 906
Politisk verksamhet (1)	3 675	3 719	3 774	3 852	3 932
Förskola och pedagogisk omsorg (411, 413)	1 660 839	1 624 351	1 663 216	1 676 256	1 696 021
Öppen förskola (412)	18 353	18 910	19 783	20 192	20 610
Fritidshem (421)	289 158	286 537	287 998	292 453	296 759
Förskoleklass (431)	199 040	197 868	196 201	204 878	206 859
Grundskola (432)	2 824 423	2 837 355	2 949 659	3 006 702	3 078 153
Anpassad Grundskola (433)	197 672	212 366	226 913	238 437	248 598
Gymnasieskola (434)	1 115 025	1 124 701	1 180 099	1 224 456	1 256 674
Anpassad gymnasieskola (435)	66 190	75 746	89 125	101 959	110 300
Summa kommunbidrag	6 374 375	6 381 554	6 616 768	6 769 185	6 917 906
Resultat	78 211	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 56. Investeringar utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	49 625	66 000	59 400	50 900	56 100

Tabell 57. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		6 375 154	6 613 768	6 769 185
Demografiuppräknings		28 170	-12 530	-8 801
Prisuppräknings * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		160 083	204 638	209 572
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.2%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-12 796	-68 059	-69 700
Resultatförstärkande åtgärder generella		-12 796	-68 059	-69 700
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		6 550 611	6 737 817	6 900 256
Nivåpåverkande beslut		63 158	31 367	17 649
För ökad lokalhyra per elev/förskola som överstiger utöver ordinarie uppräknings av ram	Förskola och pedagogisk omsorg	23 626	4 296	1 578
För ökad lokalhyra per elev/grundskola som överstiger utöver ordinarie uppräknings av ram	Grundskola	22 303	14 892	16 071
För ökad lokalhyra per elev/gymnasieskola som överstiger utöver ordinarie uppräknings av ram	Gymnasieskola	1 564	12 179	0
För ökad lokalhyra öppen förskola i Västra Stenhagen	Öppen förskola	400	0	0
Högskolebehörighet i gymnasieskola	Gymnasieskola	1 600	0	0
Resursenheter/resursskola i grundskola	Grundskola	15 000	0	0
Skolbibliotek	Grundskola	5 000	0	0
Skolsäkerhet, samordning och utbildning	Grundskola	1 600	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom förskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Förskola och pedagogisk omsorg	-8 444	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom grundskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Grundskola	-7 203	0	0
Teknisk justering: Förändrad fördelning av hyreskostnader mellan grundskola och anpassad grundskola	Grundskola	3 800	0	0
Teknisk justering: Förändrad fördelning av hyreskostnader mellan grundskola och anpassad grundskola	Anpassad Grundskola	-3 800	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för grundskola övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Grundskola	1 212	0	0
UppSam grundskola, team för samhällsplacerade elever, kraftsamling mot kriminalitet	Grundskola	6 500	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		6 613 769	6 769 184	6 917 905
Tidsbegränsade beslut		3 000	0	0
Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning (2024–2026)	Gymnasieskola	3 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		6 616 768	6 769 185	6 917 906

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Äldrenämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Budget

Tabell 58. Resultaträkning äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	209 182	214 114	229 127	245 166	262 328
Statsbidrag	164 706	106 798	116 000	85 000	69 000
Övriga intäkter, externt	114 509	112 182	119 366	125 334	131 601
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	226 726	239 741	251 495	264 070	277 273
Summa intäkter	715 123	672 835	715 988	719 570	740 202
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-3 004 717	-3 112 020	-3 318 160	-3 469 401	-3 639 528
Avskrivningar	-6 755	-7 061	-9 129	-11 129	-13 129
Summa kostnader	-3 011 472	-3 119 080	-3 327 289	-3 480 530	-3 652 657
Finansiella intäkter	8	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-626	-618	-1 095	-1 335	-1 575
Summa nettokostnader¹	-2 296 967	-2 446 864	-2 612 396	-2 762 295	-2 914 030
Politisk verksamhet (1)	2 104	2 129	2 182	2 227	2 273
Öppna insatser, äldre (51)	60 235	71 458	79 232	80 871	82 544
Ordinärt boende, äldre (521)	901 861	935 869	999 606	1 056 657	1 114 892
Särskilt boende, äldre (522)	1 409 451	1 437 408	1 531 376	1 622 540	1 714 321
Summa kommunbidrag	2 373 651	2 446 864	2 612 396	2 762 295	2 914 030
Resultat	76 684	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 59. Investeringar äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar	20 716	20 000	22 000	25 400	12 300

Tabell 60. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 440 364	2 610 746	2 762 295
Demografiuppräknig		126 646	90 659	92 665
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		64 175	83 744	88 504
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-52 000	-27 851	-29 435
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-27 851	-29 435
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-52 000	0	0
Kostnadsreduceringar via införande av läkemedelsautomater	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-2 000	0	0
Minska kostnader för inhyrd legitimerad personal	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-10 000	0	0
Minskade kostnader för tomplatser inom särskilt boende egen regi inklusive anpassad bemanning hemtjänst	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-8 400	0	0
Minskade kostnader för tomplatser inom särskilt boende egen regi inklusive anpassad bemanning hemtjänst	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-21 600	0	0
Minskade lokalkostnader på ett boende	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-4 000	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reduktion av sjuklönekostnader	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-1 800	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reduktion av sjuklönekostnader	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-4 200	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 579 186	2 757 297	2 914 030
Nivåpåverkande beslut		31 560	5 000	0
Anhörigstöd, utökat uppdrag	Öppna insatser, äldre	1 500	0	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	13 600	2 400	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Särskilt boende, äldre 80–89 år	3 400	600	0
Kvalitetshöjande uppräknig av ersättning till utförare inom särskilt boende	Särskilt boende, äldre 90–w år	4 000	0	0
Kvalitetshöjande uppräknig av ersättning till utförare inom särskilt boende	Särskilt boende, äldre 80–89 år	7 200	0	0
Kvalitetshöjande uppräknig av ersättning till utförare inom särskilt boende	Särskilt boende, äldre 65–79 år	4 800	0	0
Teknisk justering avseende kommungemensamma kostnader från äldrenämnden till omsorgsnämnden	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-7 600	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Öppna insatser, äldre	5 000	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-5 000	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Äldreombudsman" flyttas från äldrenämnden till KS	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-940	0	0
Trygghetsskapande teknik	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	3 000	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Unga i vården	Särskilt boende, äldre 80–89 år	1 000	2 000	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	320	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Ordinärt boende, äldre 90-w år	160	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Ordinärt boende, äldre 65–79 år	160	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Särskilt boende, äldre 90-w år	320	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Särskilt boende, äldre 80–89 år	480	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Särskilt boende, äldre 65–79 år	160	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 610 746	2 762 297	2 914 030
Tidsbegränsade beslut		1 650	0	0
Projekt om intensiv hemrehabilitering 2025–2026	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	3 000	0	0
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-1 350	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 612 396	2 762 295	2 914 030

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Överförmyndarnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun.

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För överförmyndarnämndens totala budget samt uppdelat per kommun se [bilaga 5](#).

Tabell 61. Resultaträkning överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	4	5	2	2	2
Statsbidrag	179	204	200	200	200
Övriga intäkter, externt	15 295	15 610	15 805	16 406	16 761
Summa intäkter	15 477	15 819	16 007	16 608	16 963
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-38 809	-39 929	-40 827	-42 670	-43 590
Summa kostnader	-38 809	-39 929	-40 827	-42 670	-43 590
Finansiella intäkter	1	0	2	2	2
Summa nettokostnader¹	-23 331	-24 110	-24 818	-26 060	-26 625
Politisk verksamhet (1)	21 021	21 698	22 336	23 454	23 963
Flyktingmottagande (61)	2 337	2 412	2 482	2 606	2 662
Summa kommunbidrag	23 358	24 110	24 818	26 060	26 625
Resultat	27	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 62. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande beslut överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		24 110	24 818	26 060
Nivåpåverkande beslut		708	1 242	565
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	638	1 118	509
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	70	124	56
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		24 818	26 060	26 625

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Helägda bolag

De helägda bolagen är inordnade i två olika aktiebolagsrättsliga koncerner. Moderbolaget i stadshuskoncernen är Uppsala stadshus AB. Uppsala kommun exploatering AB är moderbolag i exploateringskoncernen.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för Uppsala kommun och i avsnittet ”Så här styrs Uppsala kommun” i Mål och budget.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiv samt övriga styrdokument som beslutats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

Ägardirektiven antas på bolagsstämman. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiven. Ägardirektiven är ägarens idé med bolaget och tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling. Långsiktiga ägardirektiv möjliggör en tillitsbaserad styrning och är en grund för kvalitativa samtal, uppföljning och ägardialog i form av hur bolaget lever idén.

Kommunstyrelsens roll som företrädare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande följa upp bolagens verksamheter och verksamhetsformer, strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av dess styrelse och ledning.

Den formella styrningen genom bolagsordningen och ägardirektiven är inte tillräckliga för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom dialog mellan bolagens styrelser och kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och styrelsen för Uppsala stadshus AB respektive Uppsala kommun exploatering AB genomför dialoger med bolagsstyrelser runt frågor som är väsentliga.

Samtliga helägda dotterbolag i stadshuskoncernen omfattas av en kapitaltäckningsgaranti vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid ska uppgå till minst bolagets aktiekapital.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsbokslutet och årsredovisningen. Vid utdelning ska särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 10 kap 4 § kommunallagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Bolagens ekonomiska resultat

Bolagens finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram och ett resultatkrav före finansiella poster.

I resultatkravet har stadshuskoncernens bolag planerat för och beaktat resultatförstärkande åtgärder för att så långt som möjligt balansera effekterna av räntekostnader.

Under 2024 bildades en exploateringskoncern i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Under 2026–2028 budgeteras inte för någon betydande ekonomisk aktivitet i dessa bolag.

Tabellerna nedan visar bolagens budgeterade resultat före finansiella poster samt stadshuskoncernens respektive exploateringskoncernens totala budgeterade resultat efter finansiella poster. Under respektive bolagsavsnitt framgår resultatkrav, totalt ekonomiskt resultat och investeringsnivå per bolag.

Tabell 63. Resultat stadshuskoncernen, belopp i miljoner kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Uppsala stadshus AB	0	0	0
Uppsala stadshus holding AB	0	0	0
Uppsala stadshus holding 2 AB	0	0	0
Destination Uppsala AB	0	0	0
Uppsalahem	420	420	420
Uppsala bostadsförmedling AB	1	1	1
Uppsala kommun arenor och fastigheter	94	116	134
Uppsala kommun skolfastigheter AB	260	243	220
Uppsala konsert och kongress AB	-12	-13	-13
Uppsala parkering och mobilitet AB	49	60	62
Uppsala stadsteater AB	1	1	1
Uppsala vatten och avfall AB	8	8	8
Koncernelimineringar	-13	-13	-13
Resultat före finansiella poster	808	823	819
<i>Resultat i procent av nettoomsättning</i>	19%	19%	18%
Finansnetto	-576	-683	-778
Resultat efter finansiella poster	232	140	42

*Resultat avser den konkurrensutsatta verksamheten i Uppsala vatten och avfall AB. Bolagets resultatkrav är efter avdrag för avfallsskatt (se bolagsavsnitt).

Tabell 64. Resultat exploateringskoncernen, belopp i miljoner kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Uppsala kommun exploatering AB	-0,2	-0,2	-0,2
Uppsala kommun stadsutveckling södra AB	-0,2	-0,2	-0,2
Koncernelimineringar	-	-	-
Resultat före finansiella poster	-0,4	-0,4	-0,4
<i>Resultat i procent av nettoomsättning</i>	-	-	-
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	-0,4	-0,4	-0,4

Gemensamma ägardirektiv för Uppsala kommuns helägda bolag

De helägda bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges styrdokument, bolagsordning och ägardirektiv.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag i Mål och budget, program och handlingsplaner samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv. Bolagen ska även säkerställa att de lever upp till krav i policyer och riktlinjer.

Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagens beslut som är av ägarkaraktär.

Bolagen ska se till både bolagskoncernernas och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för ett effektivt resursutnyttjande för att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnytta. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen och söka lösningar utifrån ett helhetsperspektiv.

Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige.

Bolagen ska hos sitt moderbolag söka igångsättningstillstånd för investeringar med en projektkalkyl över 50 miljoner kronor. De projekt som beviljats igångsättningstillstånd ska löpande återrapportera till respektive moderbolag avseende tid, innehåll och ekonomi. Vid förändrade förutsättningar kan moderbolaget dra tillbaka ett beviljat igångsättningstillstånd.

Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av moderbolaget.

Utveckling av mark i de kommunala bolagen samt köp eller försäljning av fast egendom till aktör utanför kommunkoncernen ska ske i samråd med kommunstyrelsens mark- och exploateringsverksamhet samt godkännas av moderbolaget.

Bildande och avveckling av bolag samt köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant ska godkännas av moderbolaget.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för respektive bolagskoncern. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med moderbolaget.

Dotterbolagen ska anmäla följande till moderbolaget:

1. affärsplaner med strategiska mål för budgetår och efterföljande planår,
2. budget och prognos för verksamheten, inklusive pågående och planerade investeringar,
3. ställande av säkerheter,
4. befarade tvister eller rättsprocesser som kan vara av större vikt för bolaget eller kommunkoncernen,
5. månadsbokslut, delårsbokslut och årsbokslut samt bolagsstyrningsrapport.

Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för verkställande direktören i stadshuskoncernens dotterbolag ska ske i enlighet med riktlinjen för rekrytering av verkställande direktörer i Uppsala stadshus dotterbolag.

Uppsala stadshus AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att utöva en aktiv ägarstyrning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven. Moderbolaget svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott samt att lämna och erhålla utdelning. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings- eller utvecklingsgrupper inom till exempel ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och hållbarhetsfrågor samt underlätta och driva projektnriktat arbete
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.
- Löpande bevaka och följa upp investeringar, förvärv och avyttringar.

Moderbolaget ska hantera ansökningar om och uppföljning av igångsättningstillstånd för investeringar med en projektkalkyl över 50 miljoner kronor. Moderbolaget har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Destination Uppsala AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva varumärkesprofilering av Uppsala kommun, för marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatturism.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att vara ett strategiskt verktyg för tillväxt och främja besöksnäringen inom Uppsala kommun.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet, föreningslivet och andra externa aktörer.

Bolaget ska värva och utveckla evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet ska ske i nära samarbete med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet, universiteten och andra offentliga myndigheter i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen så väl nationellt som internationellt.

Bolaget ska uppmuntra arrangörer och besökare att resa hållbart till möten och evenemang i Uppsala.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleda evenemang för besöksnäringen på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Bolaget ska i samverkan med nämnder och bolag bidra i planering av en flerfunktionell användning av lokaler, anläggningar och mark för att skapa förutsättningar för fler och större möten och evenemang som bidrar till stärkt besöksnäring och tillväxt i Uppsalas näringsliv.

Bolaget ska, vid om- eller nybyggnation av mötes-, sport-, evenemangs- och rekreationsanläggningar, bidra med sakkunskap så att behoven hos dem som besöker eller arrangerar evenemang i Uppsala tillmötesgår och beaktas.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 65. Finansiella ägardirektiv för Destination Uppsala AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	0	0	0
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	N/A	N/A	N/A
Resultat efter finansnetto	1	1	1

Uppsalahem AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflyttande och inflyttande i bolaget.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att med hög kompetens långsiktigt förvalta och utveckla bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala stad och landsbygd för olika faser i livet, samt specialbostäder.

Bolaget ska vara ett av kommunens verktyg för att förverkliga sin bostadspolitik.

Bolaget har att vårda sina tillgångar på ett långsiktigt hållbart sätt varvid bolagets resultat som huvudregel återinvesteras. För att möjliggöra fortsatta investeringar och en rimlig belåningsgrad får bolaget jobba med väl avvägda transaktioner av byggrätter och/eller mindre bestånd av bostäder och lokaler.

Bolaget ska skapa förutsättningar för att kommunen i olika konjunkturlägen ska kunna genomföra sin bostadspolitik. Bolaget ska långsiktigt växa i takt med Uppsala. Sammantaget över tid ska antalet hyresrätter för bolaget öka.

Bolaget är en av flera aktörer i utvecklingen av nya bostadsområden i kommunen och skapar samhällsnytta för hela kommunen genom att ta en ledande roll i förvaltning och byggande av bostäder i Uppsala kommun.

Bolaget ska vara ett utvecklingsinriktat bolag där innovativa idéer och boendekoncept kan prövas. Bolaget ska särskilt fokusera på hållbart byggande och hållbara renoveringar.

Bolaget ska årligen erbjuda en andel av nyuthyrningen till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bostadslagen.

Bolaget ska vara en resurs för hela Uppsala kommun i strategiska frågor om samhällsutveckling, boende, bostadsbyggande och levande stadsmiljöer. Bolaget ska i samverkan med andra bolag och aktörer, inom och utanför kommunkoncernen, utveckla kommunkoncernens kompetens i boendefrågor och verka för minskad boendesegregation.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska bolaget särskilt fokusera på att stärka sociala värden. Bolaget ska ha en stark närvaro och vara en drivande kraft för samverkan samt

fungera som ett nav i kommunens arbete med platssamverkan i syfte att skapa trygga, säkra och levande områden.

Bolaget ska i kommunkoncernen vara ett föredöme i frågor om att skapa sammanhållning och gemensam riktning i hela kommunen och bidra till att kommunens alla verksamheter i styrelser, nämnder, bolag och förvaltningar tillsammans bildar en helhet.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 66. Finansiella ägardirektiv för Uppsalahem AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	1 139	1 346	1 677
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	420	420	420
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	21%	21%	20%
Resultat efter finansnetto	206	153	108

* Resultatet i Uppsalahem AB delas inte ut till ägaren utan medlen stannar kvar i bolaget i syfte att fortsätta stärka fastigheternas värde. Den utdelning som sker är på ägarens tillskjutna kapital, i linje med Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Utdelningen 2025 uppgick till 5,3 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,09 procent av Uppsalahem AB:s egna kapital.

Resultatkravet inkluderar det fastighetsunderhåll som förväntas kostnadsföras i enlighet med gällande redovisningsregelverk. Utgifter för underhåll av bolagets fastigheter redovisas även som en tillgång och skrivs av enligt plan.

Uppsala bostadsförmedling AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom Uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens självkostnadsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja bostadsförsörjningen.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bolaget ska marknadsföra och bidra med kunskap om bostadsmarknaden.

Bolaget ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden samt omflyttning utifrån livssituation.

Bolaget ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt avgift för förmedling.

Bolaget ska genom utveckling och innovation erbjuda en tillgänglig och digital förmedlingstjänst samt eftersträva samarbete med andra kommunala bostadsförmedlingar.

Bolaget ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 67. Finansiella ägardirektiv för Uppsala bostadsförmedling AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	2	2	2
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	1	1	1
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	1%	1%	1%
Resultat efter finansnetto	1	1	1

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förvärva, förvalta och sälja fastigheter och anläggningar för uthyrning till i huvudsak Uppsala kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet är även att bedriva verksamhet vid de anläggningar som bolaget äger eller som hyrs in av Uppsala kommun samt därmed förenliga verksamheter.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer för en ändamålsenlig lokalförsörjning till främjande av kommunens arbete med folkhälsa, rekreation och idrottsverksamhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att på affärsmässig grund och med kunden i fokus långsiktigt förvalta och utveckla arenor och fastigheter i Uppsala stad och landsbygd. Bolaget ska vårda och underhålla sina arenor och fastigheter så att värde och attraktivitet bibehålls eller ökar över tid.

Bolaget ska vara en sammanhållen, proaktiv och professionell part i kontakter med Uppsalas föreningsliv såväl bredd som spets och elit, näringsliv och besöksnäring i alla frågor som handlar om nyttjande av arenor och fastigheter.

Bolaget ska genom sin verksamhet främja livfulla mötesplatser i den växande kommunen och därmed bidra till att stärka Uppsala som evenemangsplats och en attraktiv kommun att besöka, leva och verka i. Bolaget ska i sina roller och uppdrag medverka i arbetet för en ökad jämlik folkhälsa och främja Uppsalabornas simkunnighet.

Bolaget är kommunens verktyg för att koordinera och projektera om- och nybyggnation av arenor och fastigheter och förverkliga detta genom eget eller andras byggande och ägande samt vara ett utvecklings- och innovationsinriktat bolag med fokus på långsiktighet och hållbarhet.

Bolaget ska i kommunkoncernen vara ett föredöme i frågor om att skapa sammanhållning och gemensam riktning i hela kommunen och bidra till att kommunens alla verksamheter i styrelser, nämnder, bolag och förvaltningar tillsammans bildar en helhet.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 68. Finansiella ägardirektiv för Uppsala kommun arenor och fastigheter AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	730	689	502
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	94	116	134
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	14%	15%	17%
Resultat efter finansnetto	-23	-19	-10

* Resultatkravet inkluderar det fastighetsunderhåll som förväntas kostnadsföras i enlighet med gällande redovisningsregelverk. Utgifter för underhåll av bolagets fastigheter redovisas även som en tillgång och skrivs av enligt plan.

Uppsala kommun skolfastigheter AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet och därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens pedagogiska lokaler och lägga grunden för barns och ungas skolgång och fritid.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska långsiktigt förvalta och utveckla lokaler och bostäder av god kvalitet samt med konkurrenskraftiga hyror. Dels i form av pedagogiska lokaler som främjar likvärdig skola, dels i form av fastigheter i första hand avsedda för specialbostäder som främjar jämlika livsvillkor.

Bolaget ska vårda och underhålla sina fastigheter så att värde och attraktivitet bibehålls eller ökar över tid.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma inne- och utemiljöer.

Bolaget ska tillsammans med berörda aktörer i kommunkoncernen arbeta fram samverkansmodeller för samnyttjade, effektiva och långsiktigt hållbara lokal- och bostadslösningar.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 69. Finansiella ägardirektiv för Uppsala kommun skolfastigheter AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	1 045	918	1 137
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	260	243	220
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	24%	22%	20%
Resultat efter finansnetto	48	-5	-68

* Resultatkravet inkluderar det fastighetsunderhåll som förväntas kostnadsföras i enlighet med gällande redovisningsregelverk. Utgifter för underhåll av bolagets fastigheter redovisas även som en tillgång och skrivs av enligt plan.

Uppsala konsert och kongress AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun bedriva verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja kommunens besöksnäring och kulturliv.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska genom sin verksamhet vara en livfull mötesplats som genomsyras av en unik mix av musik, såväl dag som natt, och som med sin kvalitet med både bredd och spets attraherar och inspirerar till möten mellan människor i olika åldrar och med olika livsstilar – lokalt, nationellt och internationellt.

Bolaget ska genom sin event-, kongress- och konferensverksamhet bidra till utvecklingen av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka, leva och verka i.

Bolaget ska samspela med omgivningen och medverka till en levande stadskärna som vidgas mot östra Uppsala utifrån sin geografiska plats.

Bolaget ska samverka med näringslivet och aktörer som stärker de olika verksamheterna inom musikens respektive event-, kongress- och konferensverksamhetens områden.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 70. Finansiella ägardirektiv för Uppsala konsert och kongress AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	5	5	5
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	-12	-13	-13
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Resultat efter finansnetto	-13	-14	-14

Uppsala parkering och mobilitet AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun förvärva, uppföra och förvalta parkeringsanläggningar för bilar samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja kommunens arbete med mobilitet och trafik.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden säkerställa att ytor för parkerings- och mobilitetsslösningar kommer till stånd som syftar till ett hållbart resande och bidrar till god framkomlighet på det allmänna gatunätet.

Bolaget ska, i linje med planen för innerstaden, arbeta för att tillgodose behovet av parkeringslösningar för motorfordon och cyklar i centrala Uppsala genom fler mobilitetsanläggningar och/eller kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten och erbjuda tillgängliga och digitala betalsystem samt införa parkeringsledningssystem för att upplysa om tillgängliga parkeringsmöjligheter i olika delar av city.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering och delningstjänster för bilar och cyklar.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att mobilitetsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna mobilitetsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög belägningsgrad i garagen och främja omställningen till hållbara färdmedel och mobilitetstjänster.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Bolaget ska genom sin närvaro i den fysiska miljön bidra till att skapa hållbara och trygga områden.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 71. Finansiella ägardirektiv för Uppsala parkering och mobilitet AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	11	13	24
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	49	60	62
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	29%	33%	33%
Resultat efter finansnetto	43	53	54

Uppsala stadshus holding AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förvärva, förvalta och bedriva handel med fast egendom samt äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens fastighetsägande.

Uppsala stadshus holding 2 AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förvärva, förvalta och bedriva handel med fast egendom samt äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens fastighetsägande.

Uppsala stadsteater AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja kommunens kulturliv.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska erbjuda en mångfald av produktioner och program som speglar och attraherar Uppsalas invånare och besökare.

Bolaget ska bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Bolaget ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 72. Finansiella ägardirektiv för Uppsala stadsteater AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	2	13	12
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	1	1	1
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	7%	6%	5%
Resultat efter finansnetto	0	0	0

Uppsala vatten och avfall AB

Bolagets föremål och verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att för Uppsala kommun ordna och driva den allmänna vatten- och avfallsanläggningen, insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall och producera drivmedel och andra energibärare samt därtill hörande verksamheter.

Bolagets syfte är att enligt affärsmässiga principer med iakttagande av bestämmelserna i miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster samt – i förekommande fall den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen – vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom det av Uppsala kommun fastställda verksamhetsområdet och fullgöra det ansvar för avfallshantering som åvilar Uppsala kommun enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Bolagets syfte är även att enligt affärsmässiga principer med, i förekommande fall iakttagande av den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen, genom sin verksamhet inom Uppsala kommun främja omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för kommunalt avfall.

Bolaget ska ta ut avgifter enligt de taxor kommunfullmäktige beslutat.

För att verka för ett effektivt resursutnyttjande och ekonomisk nytta ska bolaget identifiera möjliga intäkter för produkter och tjänster som bolaget kan tillhandahålla.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvaret ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning, cirkulärt näringsutnyttjande och minskad relativ vattenförbrukning och implementera det i utbyggnaden av ny vatten- och avloppsinfrastruktur.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar inom hela kommunen för drivmedel och andra energibärare som bidrar till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle. Bolaget verkar för etablering av ytterligare tankställen för drivmedel och andra energibärare som bidrar till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 73. Finansiella ägardirektiv för Uppsala vatten och avfall AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	730	810	950
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	10	10	12
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	5%	5%	6%
Resultat efter finansnetto	7	7	7

* Resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheten i Uppsala vatten och avfall AB, exklusive avfallsskatt.

Uppsala kommun exploatering AB

Bolagets föremål och verksamhet

Bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolagets syfte är att bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att utöva en aktiv ägarstyrning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven. Moderbolaget i exploateringskoncernen ska säkerställa att dotterbolagen, ska förvärva, utveckla och avyttra fastigheter i bolagsform i syfte att främja Uppsala kommuns stadsutveckling på kort och lång sikt.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen.

Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektiv styrning.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.
- Löpande bevaka och följa upp investeringar, förvärv och avyttringar.

Moderbolaget ska hantera ansökningar om och uppföljning av igångsättningstillstånd för investeringar med en projektkalkyl över 50 miljoner kronor. Moderbolaget har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Finansiella ägardirektiv

Moderbolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 74. Finansiella ägardirektiv för Uppsala kommun exploatering AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	-0,2	-0,2	-0,2
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Resultat efter finansnetto	-0,2	-0,2	-0,2

Uppsala stadsnodsutveckling södra AB

Bolagets föremål och verksamhet

Bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens fastighetsäggande.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att på affärsmässig grund i partnerskap utveckla fastigheter vid det nya stationsläget i södra Uppsala.

Bolaget ska verka i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 22 maj 2023 § 88 gällande bildande av exploaterings- och utvecklingsbolag för utveckling av det nya stationsläget i den nya stadsnoden i södra Uppsala (KSN-2021-01271).

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 75. Finansiella ägardirektiv för Uppsala stadsnodsutveckling södra AB, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	-0,2	-0,2	-0,2
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Resultat efter finansnetto	-0,2	-0,2	-0,2

Kontroll och uppföljning av privata utförare och ersättningsmodeller

Uppsala kommun är ansvarig för verksamhet som genom avtal överlämnas till privata utförare och bestämmer verksamhetens mål, inriktning och omfattning samt sätter upp krav för dess kvalitet. Kommunen ansvarar även för att kontrollera och följa upp verksamhet som överlämnats till privata utförare. *Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare* tydliggör vilka krav som ställs på privata utförare av den kommunalt finansierade verksamheten i Uppsala kommun.

Enligt riktlinjen ska nämnderna årligen beskriva sina mål för den kommunalt finansierade verksamheten och tydliggöra relationen och fördelningen mellan verksamhet som bedrivs i egen regi och av privata utförare inom respektive nämnds ansvarsområde. Avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten ska framgå, exempelvis planer på större upphandlingar och förändringar inom utbud eller inriktning på insatser. Nämnderna ska även beskriva sina ersättningsmodeller.

I samband med verksamhetsplaneringen ska nämnderna planera och beskriva vad uppföljningen ska omfatta samt hur kontroll och insyn ska genomföras under året.

Kapitlet uppdateras efter nämndernas inkomna yttranden per 1 oktober.

Bilagor

Bilaga 1 Resultaträkning budget 2026 samt plan för 2027–2028

Tabell 76. Resultaträkning budget 2026 samt plan för 2027–2028, belopp i miljoner kronor.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	3 150	2 974	3 222	3 178	3 202
Verksamhetens kostnader	-18 723	-19 015	-20 166	-20 608	-20 866
Avskrivningar	-447	-455	-453	-491	-523
Verksamhetens nettokostnad	-16 020	-16 497	-17 397	-17 921	-18 187
Skatteintäkter	13 740	14 540	15 111	15 898	16 702
Generella statsbidrag och utjämning	2 344	2 087	2 169	2 183	2 142
Verksamhetens resultat	65	130	-118	160	657
Finansiella intäkter	711	686	733	876	1 027
Finansiella kostnader	-581	-679	-589	-732	-884
Resultat efter finansiella poster	194	137	26	304	800
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0	0
Årets resultat	194	137	26	304	800
<i>Resultat som andel av skatt, generella statsbidrag och utjämning</i>	1,2%	0,8%	0,2%	1,7%	4,2%
<i>Befolkning per 31/12</i>	248 016	250 063	252 411	254 436	256 469
Årets resultat exkl. kostnader spårväg/kollektivtrafik			684	772	999
<i>Resultat som andel av skatt, generella statsbidrag och utjämning exkl. spårväg/kollektivtrafik</i>			4,0%	4,3%	5,3%

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2026 samt plan för 2027–2028

Tabell 77. Finansförvaltningens budget 2026 samt plan för 2027–2028, belopp i miljoner kronor.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Riktade statsbidrag	9	0	0	0	0
Internt debiterade PO-pålägg	2 660	2 651	2 688	2 787	2 884
Sociala avgifter exkl särskild löneskatt	-1 945	-2 026	-2 109	-2 177	-2 239
Förmånsbestämda pensioner, inkl särskild löneskatt	-409	-78	-22	-25	-31
Avgiftsbestämda pensioner, inkl särskild löneskatt	-547	-546	-555	-583	-613
Övriga pensionskostnader	-4	-2	-2	-2	-2
Summa PO-påslag, sociala avgifter och pensioner exkl ansvarsförbindelse	-235	0	0	0	0
Pensionsutbetalning ansvarsförbindelsen	-272	-268	-241	-260	-257
Löneskatt på pensionsuppräknings	-37	-17	-8	-11	-16
Summa PO-påslag, sociala avgifter och pensioner	-544	-285	-249	-271	-273
Övriga intäkter	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-10	-10	-11	-14	-14
Verksamhetens nettokostnader	-554	-295	-261	-285	-288
Skatteintäkter	13 740	14 540	15 111	15 898	16 702
Generella statsbidrag och utjämning	1 846	1 654	1 724	1 738	1 697
Kommunal fastighetsavgift	417	433	445	445	445
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	16 003	16 627	17 280	18 081	18 844
Kommunbidrag till nämnder	-15 610	-16 354	-17 304	-17 761	-18 006
Reserverat utrymme för behovsutveckling	0	0	0	-36	-72
Verksamhetens resultat	-161	-22	-285	-1	479
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	140	152	167	161	178
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen	539	619	687	833	978
Räntekostnad inlåning	-420	-485	-553	-683	-815
Uppräkning pensionsavsättning	-154	-70	-34	-47	-67
Aktieägartillskott USAB	0	-120	0	0	0
Utdelning från dotterbolag	0	25	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	145	43	46	43	50
Övriga finansiella kostnader	-3	-4	-3	-2	-3
Finansnetto	247	159	311	305	321
Årets resultat	85	137	26	304	800

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Tabell 78. Kommunbidrag per nämnd, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunfullmäktige	15 807	16 202	16 705	17 223
Valnämnden	2 794	14 951	5 105	5 263
Kommunrevision	7 555	7 744	7 984	8 231
Kommunstyrelsen	1 311 442	1 599 257	1 469 241	1 189 528
<i>varav KS-Kommunledningskontoret</i>	580 460	806 110	832 363	842 549
<i>varav KS-Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	730 982	793 147	636 878	346 979
Arbetsmarknadsnämnden	865 034	881 991	900 678	916 610
Gatu- och samhällsmiljönämnd	830 211	875 295	906 815	945 236
Idrotts- och fritidsnämnden	477 192	482 452	551 573	581 670
Kulturnämnden	533 622	557 071	589 602	610 954
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	29 920	35 011	35 713	36 473
Namngivningsnämnden	2 065	2 116	2 182	2 250
Omsorgsnämnden	2 135 089	2 219 669	2 324 767	2 405 828
Plan- och byggnadsnämnden	81 275	83 980	83 396	87 723
Räddningsnämnden	214 634	227 651	239 898	248 352
Socialnämnden	994 482	1 046 910	1 069 861	1 091 918
Utbildningsnämnden	6 381 553	6 616 768	6 769 185	6 917 906
Äldrenämnden	2 446 864	2 612 396	2 762 295	2 914 030
Överförmyndarnämnden	24 110	24 818	26 060	26 625
Summa nämnder	16 353 649	17 304 282	17 761 060	18 005 820
<i>Procentuell förändring</i>		5,8%	2,6%	1,4%

Tabell 79. Kommunbidrag per verksamhetsområde, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Politisk verksamhet	128 799	149 317	137 205	140 344
Infrastruktur mm	1 951 286	2 062 691	1 951 973	1 709 895
Kultur- och fritidsverksamhet	957 993	1 183 172	1 284 829	1 338 635
Pedagogisk verksamhet	6 614 888	6 845 516	7 003 851	7 160 542
Vård och omsorgsverksamhet	6 122 674	6 428 245	6 718 196	6 984 662
Särskilt riktade insatser	237 259	259 657	264 901	267 683
Affärsverksamhet	2 394	2 454	2 505	2 557
Kommunledning och gemensam verksamhet	338 356	373 230	397 600	401 502
Summa områden	16 353 649	17 304 282	17 761 060	18 005 820
<i>Procentuell förändring</i>		5,8%	2,6%	1,4%

Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2026–2027 samt plan för 2028–2030

Enligt samverkansavtalet ska den gemensamma nämndens budget och inriktning för nästnästkommande år beslutas vid ett ägarsamråd. Budget 2026 för den gemensamma räddningsnämnden beslutades i ägarsamråd den 13 september 2024. Budget 2027 och plan 2028 beslutades i ägarsamråd den 5 september 2025.

Tabell 80. Räddningsnämndens budget 2026–2027 samt plan för 2028–2030, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	275 208	280 934	293 743	308 749	319 629	326 129
Prisuppräknig enligt PKV från SKR 29 april 2025; 3,1% 2026, 3,1% 2027, 3,2% 2028	826	8 709	9 106	9 880	0	0
Kommunbidrag justerat för prisuppräknig	276 034	289 643	302 849	318 629	319 629	326 129
Riktade nivåpåverkande beslut	4 900	4 100	5 900	1 000	6 500	17 200
<i>Stärka det civila försvaret</i>	1 900					
<i>Ny brandstation Knutby</i>		1 500	800			
<i>Ny brandstation Skärplinge</i>	1 500	800				
<i>Ny brandstation Söderfors</i>	1 500	800				
<i>Renovering Björklinge brandstation</i>		1 000				
<i>Ny brandstation i Österbybruk</i>			2 300			
<i>Miljöanpassa övningsfältet</i>			2 800			
<i>Rökskydd, renovering lokaler</i>				1 000		
<i>Tierps brandstation utökad bemanning till 1+4 (heltidspersonal)</i>					6 500	
<i>Östhammar ny brandstation</i>						6 500
<i>Östhammars brandstation utökad bemanning till 1+4 (heltidspersonal)</i>						10 700
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut	280 934	293 743	308 749	319 629	326 129	343 329

Tabell 81. Räddningsnämndens budget fördelad per respektive kommun, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Tierps kommun (11,1 % 2026, 11,0 % from 2027)	32 588	32 605	33 962	35 159	35 874	37 766
Uppsala kommun (77,5 % 2026, 77,7 % from 2027)	214 634	227 651	239 898	248 352	253 402	266 767
Östhammars kommun (11,4 % 2026, 11,3 % from 2027)	33 712	33 487	34 889	36 118	36 853	38 796
Totalt samtliga kommuner	280 934	293 743	308 749	319 629	326 129	343 329

Tabell 82. Kommunbidrag för Uppsala kommun fördelat per verksamhet, belopp i tusental kronor.

Uppsala kommun per verksamhet	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Infrastruktur	213 287	226 278	238 497	246 923	251 945	265 280
Politisk verksamhet	1 346	1 373	1 401	1 429	1 457	1 487
Totalt Uppsala kommun	214 634	227 651	239 898	248 352	253 402	266 767

Tabell 83. Räddningsnämndens investeringsbudget Uppsala kommun, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Investeringsbudget	17 000	20 000	43 000	15 000	15 000	15 000

Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2026 samt plan 2027–2028

Enligt samverkansavtalet ska den gemensamma nämndens inriktning och budget för nästkommande år beslutas vid ett ägarsamråd. Budget 2026 med plan för 2027–2028 för den gemensamma överförmyndarnämnden beslutades i ägarsamråd den 2 juni 2025.

Tabell 84. Överförmyndarnämndens budget 2025 samt plan 2026–2027, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	38 273	38 620	40 719	42 861
Prisuppräknig enligt PKV från SKR 29 april 2025; 3,1% 2026, 3,1% 2027, 3,2% 2028	115	1 197	1 262	1 372
Resultatförstärkande åtgärder; 2,0% 2025, 1,0% 2026, 1 % 2027, 1% 2028	-768	-398	-420	-442
Kommunbidrag justerat för prisuppräknig och resultatförstärkande åtgärder	37 620	39 419	41 561	43 791
Nivåpåverkande beslut	1 000	1 300	1 300	0
<i>IT-kostnader</i>	1 000	0	0	0
<i>Höjda arvoden gode män (2% 2026, ytterligare 2% 2027)</i>	0	1 300	1 300	0
Tidsbegränsade beslut	1 100	100	0	0
<i>Införande nytt IT-system och digitalisering</i>	1 000	0	0	0
<i>Rekrytering av gode män</i>	100	100	0	0
Kommunbidrag totalt, inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	39 720	40 819	42 861	43 791

Tabell 85. Överförmyndarnämndens budget fördelad per respektive kommun, belopp i tusental kronor.

	Andel	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Enköping	11,9%	4 727	4 857	5 101	5 211
Heby	5,0%	1 986	2 041	2 143	2 190
Håbo	5,6%	2 264	2 286	2 400	2 452
Knivsta	3,7%	1 430	1 510	1 586	1 620
Tierp	5,2%	2 065	2 123	2 229	2 277
Uppsala	60,8%	24 110	24 818	26 060	26 625
Älvkarleby	2,4%	953	980	1 029	1 051
Östhammar	5,4%	2 185	2 204	2 315	2 365
Totalt samtliga kommuner	100%	39 720	40 819	42 861	43 791

Tabell 86. Kommunbidrag för Uppsala kommun fördelat per verksamhet, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Flyktmottagande	2 412	2 483	2 607	2 663
Politisk verksamhet	21 698	22 335	23 453	23 961
Totalt Uppsala kommun	24 110	24 818	26 060	26 625

Bilaga 6 Kommunbidrag, pedagogisk verksamhet

Tabell 87. Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet. belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förskola/barnomsorg	1 643 262	1 682 999	1 696 448	1 716 631
Fritidshem	286 537	287 998	292 453	296 759
Öppen fritidsverksamhet	53 888	55 278	57 606	61 914
Förskoleklass	197 868	196 201	204 878	206 859
Grundskola	2 837 355	2 949 659	3 006 702	3 078 153
Anpassad grundskola	212 366	226 913	238 437	248 598
Gymnasieskola	1 124 701	1 180 099	1 224 456	1 256 674
Anpassad gymnasieskola	75 746	89 125	101 959	110 300
Kommunal vuxenutbildning	183 165	177 244	180 912	184 654
Summa pedagogisk verksamhet	6 614 888	6 845 516	7 003 851	7 160 542
Procentuell förändring föregående år	0,2%	3,5%	2,3%	2,2%
Befolkning per 31/12	250 063	252 411	254 436	256 469
Nettokostnad per barn/elev				
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (kr)	26 453	27 121	27 527	27 920
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 372	11 280	11 109	11 002
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	144	149	153	156
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl anpassad grundskola	27 209	27 054	26 945	26 853
Nettokostnad per elev (tkr)	124	129	132	136
Antal elever anpassad grundskola 6-15 år	384	407	419	428
Nettokostnad per elev (tkr)	553	558	569	581
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	8 521	8 686	9 050	9 228
Nettokostnad per elev (tkr)	132	136	135	136
Antal elever i anpassad gymnasieskola	129	149	167	177
Nettokostnad per elev (tkr)	589	598	611	623
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev				
Förskola/barnomsorg 1-5 år	1,6%	3,3%	2,3%	2,2%
Grundskola 6-15 år	1,5%	4,0%	2,5%	2,7%
Anpassad grundskola 6-15 år	7,2%	0,8%	2,1%	2,1%
Gymnasieskola 16-18 år	-1,1%	2,9%	-0,4%	0,6%
Anpassad Gymnasieskola	0,2%	1,5%	2,1%	2,1%
Årlig procentuell demografi- och volymförändring per verksamhet (budget)				
Årlig procentuell demografiuppräknings förskola och ped. omsorg	-3,7%	-0,8%	-1,5%	-1,0%
Årlig procentuell demografiuppräknings förskoleklass	-1,8%	-3,3%	2,3%	-1,1%
Årlig procentuell demografiuppräknings grundskola	-0,7%	-0,2%	-0,6%	-0,2%
Årlig procentuell volymuppräknings anpassad grundskola	0,3%	6,0%	2,9%	2,1%
Årlig procentuell demografiuppräknings gymnasieskola	2,5%	3,0%	0,9%	0,6%
Årlig procentuell volymuppräknings anpassad gymnasieskola	14,2%	16,0%	12,1%	6,0%

* Budget servicegrad 2024 (90%), 2025 (90%), 2026 (90%), 2027 (90%)

Bilaga 7 Kommunbidrag, vård- och omsorgsverksamhet

Tabell 88. Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet, belopp i tusental kronor.

	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Äldreomsorg	2 554 207	2 722 866	2 875 572	3 030 371
varav förebyggande insatser	71 458	79 232	80 871	82 544
varav insatser enligt SoL och HSL	2 482 749	2 643 634	2 794 701	2 947 827
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	2 011 265	2 092 307	2 194 248	2 271 889
varav förebyggande insatser	48 003	47 603	50 088	51 124
varav insatser enligt SoL och HSL	367 146	362 734	370 240	377 900
varav insatser enligt LSS och SFB	1 596 117	1 681 970	1 773 920	1 842 865
Färdtjänst	133 726	137 069	139 905	142 800
Individ- och familjeomsorg	1 399 038	1 450 955	1 482 905	1 513 507
varav missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	234 838	246 609	251 712	256 919
varav barn- och ungdomsvård	727 688	767 546	784 717	800 875
varav ekonomiskt bistånd	436 512	436 800	446 476	455 713
Familjerätt	24 437	25 048	25 566	26 095
Summa vård- och omsorgsverksamhet	6 122 673	6 428 245	6 718 196	6 984 662
Procentuell förändring föregående år	3,0%	5,0%	4,5%	4,0%
Befolkning per 31/12	250 063	252 411	254 436	256 469
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (kr)	24 485	25 467	26 404	27 234
Årlig procentuell demografiuppräknig (budget)				
Ordinärt och särskilt boende, äldre 65–79 år	-0,1%	-0,5%	-0,3%	0,0%
Ordinärt och särskilt boende, äldre 80–89 år	9,2%	7,3%	5,9%	5,3%
Ordinärt och särskilt boende, äldre 90-w år	-1,4%	6,6%	2,9%	3,1%
Nettokostnad per invånare (kronor)				
Äldreomsorg	10 214	10 787	11 302	11 816
varav förebyggande insatser	286	314	318	322
varav insatser enligt SoL och HSL	9 928	10 474	10 984	11 494
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	8 043	8 289	8 624	8 858
varav förebyggande insatser	192	189	197	199
varav insatser enligt SoL och HSL	1 468	1 437	1 455	1 473
varav insatser enligt LSS och SFB	6 383	6 664	6 972	7 186
Färdtjänst	535	543	550	557
Individ- och familjeomsorg	5 595	5 748	5 828	5 901
varav missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	939	977	989	1 002
varav barn- och ungdomsvård	2 910	3 041	3 084	3 123
varav ekonomiskt bistånd	1 746	1 731	1 755	1 777
Familjerätt	98	99	100	102

Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 per nämnd

Kommunfullmäktige

Tabell 89. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	15 807	16 202	16 705
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	395	502	518
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	16 203	16 704	17 223
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	16 203	16 704	17 223
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	16 202	16 705	17 223

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 90. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommungemensam verksamhet	3 285	3 387	3 492
Politisk verksamhet	12 917	13 318	13 731
Kommunbidrag totalt per verksamhet	16 202	16 705	17 223

Valnämnden

Tabell 91. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för valnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	2 294	4 951	5 105
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	57	153	158
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	2 351	5 104	5 263
Nivåpåverkande beslut	2 600	0	0
Robust valorganisation skapas genom en permanent bemanning av ett valkansli Politisk verksamhet	2 000	0	0
Teknisk justering: Omfördelning resurser från KS-KLK till valnämnden enligt KS beslut om en robust valorganisation Politisk verksamhet	600	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	4 951	5 104	5 263
Tidsbegränsade beslut	10 000	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Allmänna val 2026	Politisk verksamhet	9 200	0	0
Digitalisering av röstringsprocessen	Politisk verksamhet	300	0	0
Tillgänglighet på landsbygden för röstning	Politisk verksamhet	500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		14 951	5 105	5 263

**Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter*

Tabell 92. Kommunbidrag totalt per verksamhet för valnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Politisk verksamhet	14 951	5 105	5 263
Kommunbidrag totalt per verksamhet	14 951	5 105	5 263

Kommunrevisionen

Tabell 93. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för kommunrevisionen, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	7 555	7 744	7 984
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	189	240	248
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	7 744	7 984	8 232
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	7 744	7 984	8 232
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	7 744	7 984	8 231

**Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter*

Tabell 94. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunrevision, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Politisk verksamhet	7 744	7 984	8 231
Kommunbidrag totalt per verksamhet	7 744	7 984	8 231

Kommunstyrelsen – kommunledningskontoret

Tabell 95. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för kommunstyrelsen – kommunledningskontoret, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		547 560	770 560	796 323
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		13 689	23 887	24 686
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.5%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-2 900	-7 944	-8 210
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-7 944	-8 210
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-2 900	0	0
Utråde ur avtal med Energikontoret	Infrastruktur, skydd m.m	-900	0	0
Ökad extern finansiering	Infrastruktur, skydd m.m	-2 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		558 349	786 503	812 799
Nivåpåverkande beslut		212 211	9 820	8 700
Möta de nya lagkraven kring CSRD	Infrastruktur, skydd m.m	700	0	0
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	Kommungemensam verksamhet	0	6 200	6 200
STUNS innovationsstödssystem	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 320	0
Teknisk justering: Driftsbidrag till Uppsala stadsteater AB och Uppsala konsert och kongress AB	Kulturverksamhet	120 000	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tidigare tomställda lokaler som återtas i bruk av utbildningsnämnden överförs från fastighetsavdelningen till utbildningsnämnden	Kommungemensam verksamhet	-1 212	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom utbildningsnämnden övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Kommungemensam verksamhet	15 647	0	0
Teknisk justering: I enlighet med KS beslut om "arena management" överförs kostnaden för Studenternas från idrotts- och fritidsnämnden till KS.	Fritidsverksamhet	54 096	0	0
Teknisk justering: Omfördelning resurser från KS-KLK till valnämnden enligt KS beslut om en robust valorganisation	Politisk verksamhet	-600	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Brukarombud" flyttas från omsorgsnämnden till KS	Kommungemensam verksamhet	940	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Äldreombudsman" flyttas från äldreomsorgen till KS	Kommungemensam verksamhet	940	0	0
Välfärdsbrott	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Ökade hyror kopplat till utökat beredskapslager och kriskök	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Ökat driftbidrag UKK (index och hållbarhetsutvecklande programverksamhet)	Kulturverksamhet	1 400	2 300	2 500
Ökat driftbidrag UKK (utomhusverksamhet)	Kulturverksamhet	4 300	0	0
Ökat driftsbidrag till stadsteatern	Kulturverksamhet	14 000	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		770 560	796 323	821 499

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tidsbegränsade beslut		35 550	36 040	21 050
	<i>Kommungemensam verksamhet</i>			
<i>Dataanalysplattform</i>		2 500	1 000	1 000
<i>Färdigställande Studenternas (UKAF)</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	4 000	0	0
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	4 050	4 050	4 050
<i>Kommunstyrelsens politiska verksamhet, inklusive partistöd</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	900	0	0
<i>Medaljmiddag och förtjänsttecken</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	2 000	0	0
<i>Plattform uppsala.se</i>	<i>Kommungemensam verksamhet</i>	4 500	6 000	0
<i>Politiska sekreterare – valåret 2026</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	2 900	0	0
<i>Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar</i>	<i>Kommungemensam verksamhet</i>	-750	0	0
<i>Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	800	800	0
<i>Samordning klimatbudget 2025-2027</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	750	750	0
<i>Satsning på friidrottsevenemang</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	500	140	0
<i>Trygghet fritidsgårdar 2025-2026 (kan fördelas)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	600	0	0
<i>Upphandling av systemstöd</i>	<i>Kommungemensam verksamhet</i>	10 000	20 000	16 000
<i>Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025-2027</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	800	800	0
<i>Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 000	2 500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		806 110	832 363	842 549

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 96. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunstyrelsen – kommunledningskontoret, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fritidsverksamhet	60 444	57 612	58 804
Infrastruktur, skydd m.m	171 896	176 116	174 583
Kommungemensam verksamhet	369 945	394 213	398 010
Kulturverksamhet	140 013	145 210	150 715
Politisk verksamhet	63 812	59 212	60 437
Kommunbidrag totalt per verksamhet	806 110	832 363	842 549

Kommunstyrelsen – stadsbyggnadsförvaltningen

Tabell 97. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026-2028 för kommunstyrelsen – stadsbyggnadsförvaltningen, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	74 582	78 847	82 178
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	1 865	2 444	2 548
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-1 500	-813	-847

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-813	-847
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 500	0	0
Effektivisering av skogsförvaltning samt av fastighetsförvaltning i Ulleråker	Infrastruktur, skydd m.m	-800	0	0
Samnyttjande av personella resurser	Infrastruktur, skydd m.m	-700	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		74 947	80 478	83 878
Nivåpåverkande beslut		3 900	1 700	500
Klimatbudgetåtgärd (4.01): Ta fram en inriktning för kommunens arbete med livsmedelsförsörjning och jordbruksmark	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Medborgarbudget	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 200	0
Platsutveckling S:t Eriks torg	Infrastruktur, skydd m.m	2 000	0	0
Teknisk justering: Hospitalsträdgården är färdigställd och övergår från projektdrift (KS-SBF) till förvaltning (GSN)	Infrastruktur, skydd m.m	-2 100	0	0
Utökad skogsförvaltning samt förstärkningsåtgärder för cinnoberbaggen	Infrastruktur, skydd m.m	1 600	500	500
Vattenvårdsarbete fosfor (inklusive våtmarker)	Infrastruktur, skydd m.m	1 600	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		78 847	82 178	84 378
Tidsbegränsade beslut		714 300	554 700	262 600
Fyrspår exklusive spårväg	Infrastruktur, skydd m.m	28 500	59 300	47 200
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - kreditivränta (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	500	16 300	59 000
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - utrangeringar (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	16 600	28 800	1 100
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - förarbeten inklusive ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	540 200	365 300	85 100
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - samtliga projekt förutom förarbeten och ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	101 100	57 800	53 600
Kompletterande analyser av trafiknätet för att säkerställa en robust och hållbar översiktsplan	Infrastruktur, skydd m.m	1 800	1 000	0
Odlingslotter - utöka ytor för kollektiv odling	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 000	500
Ulleråker drift (förvaltning)	Infrastruktur, skydd m.m	25 600	25 200	16 100
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		793 147	636 878	346 979

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 98. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunstyrelsen – stadsbyggnadsförvaltningen, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Infrastruktur, skydd m.m	793 147	636 878	346 979
Kommunbidrag totalt per verksamhet	793 147	636 878	346 979

Arbetsmarknadsnämnden

Tabell 99. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		859 333	872 916	890 978
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		21 483	27 060	27 620
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-18 000	-9 000	-9 186
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-9 000	-9 186
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-18 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Gymnasial vuxenutbildning mm	-1 500	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Ekonomiskt bistånd	-1 500	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Arbetsmarknad	-2 000	0	0
Effektivare lokalplanering	Ekonomiskt bistånd	-4 000	0	0
Samlad Sfi i egen regi och högre schablonersättning	Svenska för invandrare	-8 000	0	0
Ökad kontroll och uppföljning av avtal/inköp	Gymnasial vuxenutbildning mm	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		862 817	890 977	909 412
Nivåpåverkande beslut		10 100	0	0
Höjd pensionsålder 66 år fr 2023 och 67 år fr 2026	Ekonomiskt bistånd	5 500	0	0
Ramanpassning ekonomiskt bistånd utifrån utvecklingen av försörjningsstöd (fler i arbete)	Ekonomiskt bistånd	-10 000	0	0
Teknisk justering: IPS arbetscoacher har flyttats från omsorgsnämnden till arbetsmarknadsnämnden	Arbetsmarknad	4 600	0	0
Öka arbetsmarknadsanställningarna	Arbetsmarknad	10 000	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		872 917	890 977	909 412
Tidsbegränsade beslut		9 075	9 700	7 200
Kraftsamling arbetsmarknadsanställningar, fler i arbete	Arbetsmarknad	2 500	2 500	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Arbetsmarknad	5 700	5 700	5 700
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Ekonomiskt bistånd	-625	0	0
Satsning 2026–2028 alla i arbete	Arbetsmarknad	1 500	1 500	1 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		881 991	900 678	916 610

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 100. Kommunbidrag totalt per verksamhet för arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Arbetsmarknad	254 752	259 822	262 497
Ekonomiskt bistånd	436 800	446 476	455 713
Grundläggande vuxenutbildning	33 599	34 294	35 004
Gymnasial vuxenutbildning mm	68 745	70 168	71 619
Infrastruktur, skydd m.m	8 927	9 112	9 300
Kulturverksamhet	2 240	2 286	2 333
Politisk verksamhet	2 028	2 070	2 113
Svenska för invandrare	74 900	76 450	78 031
Kommunbidrag totalt per verksamhet	881 991	900 678	916 610

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Tabell 101. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för gatu- och samhällsmiljönämnd, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	437 075	467 308	490 884
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	10 927	14 487	15 217
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-9 000	-4 818	-5 061
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	-4 818	-5 061
Resultatförstärkande åtgärder riktade	-9 000	0	0
<i>Digitalisering och IT effektiviseringar</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-1 600	0	0
<i>Effektivare organisation och arbetssätt</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-4 400	0	0
<i>Samordningsvinster vid verksamhetsövergång färdtjänst</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-3 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	439 002	476 977	501 040
Nivåpåverkande beslut	28 306	13 907	7 040
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	3 206	807	140
<i>Källsortering offentlig plats</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 000	0	0
<i>Löpande skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	400	0	0
<i>Mål 30% krontäckning 2034: Utökad kostnad för skötsel/drift</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	200	200	0
<i>Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 600	0	0
<i>Sommargator: Ökad satsning på renhållning, blommor och helhetsupplevelsen</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 000	0	0
<i>Teknisk justering: Hospitalsträdgården är färdigställd och övergår från projektdrift (KS-SBF) till förvaltning (GSN)</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	2 100	0	0
<i>Utökad sopsaltning</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	700	1 300	0
<i>Åtgärder för grönstruktur och trivsel i city</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	1 000	0	0
<i>Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt (GSN) och exploateringsprojekt (KS)</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	13 400	11 600	6 900

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ökat gatuunderhåll: Förebyggande belägningsarbeten, kantskärning, dikning och linjemålning	Infrastruktur, skydd m.m	2 700	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		467 308	490 884	508 080
Tidsbegränsade beslut		407 987	415 931	437 155
Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller 2025–2026	Infrastruktur, skydd m.m	4 000	0	0
Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt	Infrastruktur, skydd m.m	29 400	13 400	3 300
Kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget	Infrastruktur, skydd m.m	263 236	274 928	288 969
Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploateringsprojekt	Infrastruktur, skydd m.m	99 351	116 303	133 886
Klimatbudgetåtgärd (3.01): Utveckla arbetet med masshantering i syfte att minska negativ miljöpåverkan	Infrastruktur, skydd m.m	500	0	0
Klimatbudgetåtgärd (3.09): Inför livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt	Infrastruktur, skydd m.m	2 000	0	0
Mål 30% krontäckning 2034: Förstudier trädplantering 2026–2027	Infrastruktur, skydd m.m	300	300	0
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Infrastruktur, skydd m.m	-800	0	0
Vaksala torg med flera torg 2026–2030: Gröna, trivsamma och levande torg	Infrastruktur, skydd m.m	10 000	11 000	11 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		875 295	906 815	945 236

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Tabell 102. Kommunbidrag totalt per verksamhet för gatu- och samhällsmiljönämnd, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Affärsverksamhet	2 454	2 505	2 557
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	91 391	93 282	95 212
Infrastruktur, skydd m.m	779 565	809 104	845 503
Politisk verksamhet	1 885	1 924	1 964
Kommunbidrag totalt per verksamhet	875 295	906 815	945 236

Idrotts- och fritidsnämnden

Tabell 103. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	474 192	479 952	548 573
Prisuppräknings * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	11 855	14 879	17 006
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -1.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-4 860	-4 948	-5 656
Resultatförstärkande åtgärder generella	-4 860	-4 948	-5 656
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		481 187	489 882	559 923
Nivåpåverkande beslut		-1 234	58 690	20 748
Driftkostnader Gränby simhall	Fritidsverksamhet	1 200	1 200	0
Driftkostnader, förlängd livslängd Fyrishovs bad till 2045	Fritidsverksamhet	0	9 400	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Fritidsverksamhet	43 162	46 790	19 448
Klimatbudgetåtgärd (5.06): Utveckla och utöka stödet till Fritidsbanken	Fritidsverksamhet	2 500	0	0
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	Fritidsverksamhet	6 000	0	0
Teknisk justering: I enlighet med KS beslut om "arena management" överförs kostnaden för Studenternas från idrotts- och fritidsnämnden till KS.	Fritidsverksamhet	-54 096	0	0
Volymökning - fem nya föreningar med anläggning årligen från 2027	Fritidsverksamhet	0	1 300	1 300
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		479 953	548 572	580 671
Tidsbegränsade beslut		2 500	3 000	1 000
Anpassning nyttjandegrad idrottshallar (dagtid)	Fritidsverksamhet	500	0	0
Pilot 2026–2027: Avgiftsfri simskola sommarlovet mellan åk 2–3	Fritidsverksamhet	2 000	2 000	0
Pilot 2027–2028 stöd till föreningar som möjliggör för äldre barn "nybörjare" att börja med en idrott	Fritidsverksamhet	0	1 000	1 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		482 452	551 573	581 670
<i>*Prisuppräknin sker på samtliga verksamheter</i>				

Tabell 104. Kommunbidrag totalt per verksamhet för idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fritidsverksamhet	480 701	549 785	579 846
Politisk verksamhet	1 751	1 788	1 824
Kommunbidrag totalt per verksamhet	482 452	551 573	581 670

Kulturnämnden

Tabell 105. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	510 606	538 436	572 331
Prisuppräknin * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	12 765	16 691	17 742
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.6%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-3 385	-5 551	-5 901
Resultatförstärkande åtgärder generella	-3 385	-5 551	-5 901
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	519 985	549 576	584 173
Nivåpåverkande beslut	18 450	22 755	16 314

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
4H-gård Malma gård	Fritidsverksamhet	0	2 500	0
Ambulerande konsthall	Kulturverksamhet	0	0	1 400
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Kulturverksamhet	250	1 750	0
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Fritidsverksamhet	250	1 750	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Kulturverksamhet	2 505	1 841	1 389
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Fritidsverksamhet	547	534	2 342
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Öppen fritidsverksamhet	-702	80	883
Klimatbudgetåtgärd (6.04): Etablering och utveckling av Klimathubben	Kulturverksamhet	400	2 000	0
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	Fritidsverksamhet	650	0	0
Lönesatsning inom fritidsverksamheten	Öppen fritidsverksamhet	1 100	0	0
Lönesatsning Uppsala kulturskola (ramökning 2027–2028)	Kulturverksamhet	0	3 000	3 000
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Kulturverksamhet	300	3 000	3 000
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Fritidsverksamhet	700	0	0
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Öppen fritidsverksamhet	750	0	0
Möta nya lagkrav för trygghet och säkerhet under Kulturnatten	Kulturverksamhet	600	0	0
Ny fritidsklubb i Gamla Uppsala, drift exklusive lokalhyra 2028–2029	Öppen fritidsverksamhet	0	0	2 300
Permanentning av kraftsamling mot nyrekrytering till kriminalitet	Fritidsverksamhet	2 100	0	0
Reparationer, underhåll och förvaltning av konstsamlingar	Kulturverksamhet	500	0	0
Stärkt bemanning allaktivitetshus (för att uppnå utökade öppettider även i Gränby)	Fritidsverksamhet	2 000	1 500	0
Utökad budget för bidrag till det fria kulturlivet	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Utökat verksamhetsbidrag för befintliga 4H-gårdar (Gränby, Årsta, Linnés Sävja)	Fritidsverksamhet	0	1 000	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsgård i ny lokal	Fritidsverksamhet	0	630	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsklubb i ny lokal	Öppen fritidsverksamhet	0	1 170	0
Utökning och stärkt bemanning för ökad trygghet på Uppsala Summer Zone	Fritidsverksamhet	700	0	0
Volymökning kulturskola egenregi	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Återöppning av Brantingsbiblioteket	Kulturverksamhet	0	2 000	2 000
Återöppning av utvecklat Stenhagen kulturhus	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Ändamålsenlig organisation Fritid Uppsala	Fritidsverksamhet	2 300	0	0
Ökat antal scenkonstföreställningar för förskola	Kulturverksamhet	500	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		538 435	572 331	600 487

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tidsbegränsade beslut		18 635	17 271	10 468
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Öppen fritidsverksamhet	3 200	3 200	3 200
Kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget konst	Kulturverksamhet	6 435	6 871	7 268
Klimatbudgetåtgärd (6.04): Etablering och utveckling av Klimathubben 2026–2027	Kulturverksamhet	700	900	0
Kulturlyft	Kulturverksamhet	8 000	5 000	0
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Kulturverksamhet	-100	0	0
Tillfälligt omställningsstöd till studieförbunden 2024–2026	Kulturverksamhet	1 500	0	0
Uppstartsbidrag 4H Malma gård	Fritidsverksamhet	0	1 300	0
Översyn av Stenhagens kulturhus	Kulturverksamhet	-1 100	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		557 071	589 602	610 954

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 106. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fritidsverksamhet	143 156	155 332	159 561
Kulturverksamhet	356 618	374 604	387 376
Politisk verksamhet	2 019	2 060	2 103
Öppen fritidsverksamhet	55 278	57 606	61 914
Kommunbidrag totalt per verksamhet	557 071	589 602	610 954

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tabell 107. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		29 820	31 266	31 913
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		746	969	989
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -1.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-300	-322	-329
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-322	-329
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-300	0	0
Förbättrad kostnadstäckning av tillsyn	Infrastruktur, skydd m.m	-300	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		30 266	31 913	32 573
Nivåpåverkande beslut		1 000	0	0
Effektiv och rättssäker nämndprocess	Infrastruktur, skydd m.m	400	0	0
Insatser för åtgärd av förorenade områden	Infrastruktur, skydd m.m	600	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		31 266	31 913	32 573
Tidsbegränsade beslut		3 745	3 800	3 900
Effektivare ärendehandläggning	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förstärkt skydd av hälsa och miljö med information, rådgivning och tillsyn 2026–2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	1 200
Inventering och riskklassning av PFAS-förorenade områden 2025–2026	Infrastruktur, skydd m.m	100	0	0
Klimatbudgetåtgärd (2.15): Utredda och utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde 2027–2029	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 400	1 500
PFAS-kompetenscentrum 2026–2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	1 200
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Infrastruktur, skydd m.m	-255	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		35 011	35 713	36 473

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 108. Kommunbidrag totalt per verksamhet för miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Infrastruktur, skydd m.m	33 286	33 952	34 676
Politisk verksamhet	1 725	1 761	1 797
Kommunbidrag totalt per verksamhet	35 011	35 713	36 473

Namngivningsnämnden

Tabell 109. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	2 065	2 116	2 182
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	52	66	68
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; 0.0%) (2027; 0.0%) (2028; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	2 116	2 182	2 250
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	2 116	2 182	2 250
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	2 116	2 182	2 250

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 110. Kommunbidrag totalt per verksamhet för namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Infrastruktur, skydd m.m	1 604	1 654	1 705
Politisk verksamhet	512	528	545
Kommunbidrag totalt per verksamhet	2 116	2 182	2 250

Omsorgsnämnden

Tabell 111. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 135 089	2 219 969	2 323 267
Demografiuppräknig		432	512	705
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		53 388	68 835	72 043
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.5%) (2027; -0.2%) (2028; -0.2%)		-10 000	-5 549	-5 687
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-5 549	-5 687
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-10 000	0	0
Bemanningsoptimering avseende boendestöd i egen regi	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-1 000	0	0
Effektivare administration	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 000	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reducerad sjuklönekostnad	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reducerad sjuklönekostnad	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Samordnade insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 178 909	2 283 767	2 390 329
Nivåpåverkande beslut		41 060	39 500	14 000
Anhörigstöd, utökat uppdrag	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	0	1 500	0
Teknisk justering avseende kommungemensamma kostnader till omsorgsnämnden från äldreomsorgen	Insatser enligt LSS	7 600	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	3 000	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-3 000	0	0
Teknisk justering: IPS arbetscoacher har flyttats från omsorgsnämnden till arbetsmarknadsnämnden	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	-4 600	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Brukarombud" flyttas från omsorgsnämnden till KS	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-940	0	0
Volymutveckling LSS-insatser	Insatser enligt LSS	37 600	38 000	14 000
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	175	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	175	0	0
Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd	Insatser enligt LSS	1 050	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 219 969	2 323 267	2 404 329

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tidsbegränsade beslut	-300	1 500	1 500
<i>Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar</i> Insatser enligt LSS	-1 800	0	0
<i>Satsning 2026–2028 alla i arbete</i> Insatser enligt LSS	1 500	1 500	1 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	2 219 669	2 324 767	2 405 828
<i>*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter</i>			

Tabell 112. Kommunbidrag totalt per verksamhet för omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	45 678	46 623	47 588
Insatser enligt LSS	1 681 970	1 773 920	1 842 865
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	184 050	187 858	191 745
Ordinärt boende, äldre	13 209	13 596	14 018
Politisk verksamhet	2 712	2 769	2 826
Särskilt boende, äldre	78 644	80 679	82 927
Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	165 803	169 234	172 735
Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	47 603	50 088	51 124
Kommunbidrag totalt per verksamhet	2 219 669	2 324 767	2 405 828

Plan- och byggnadsnämnden

Tabell 113. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	81 274	81 705	83 396
Prisuppräknings * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	2 032	2 533	2 585
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -1.9%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-1 600	-842	-860
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	-842	-860
Resultatförstärkande åtgärder riktade	-1 600	0	0
<i>Effektivare arbetssätt</i> Infrastruktur, skydd m.m	-1 100	0	0
<i>Minskat behov konsulter</i> Infrastruktur, skydd m.m	-500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	81 706	83 395	85 121
Nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	81 706	83 395	85 121
Tidsbegränsade beslut	2 275	0	2 600
<i>Energi- och klimatrådgivning</i> Infrastruktur, skydd m.m	275	0	0
<i>Flygfotografering (vartannat år)</i> Infrastruktur, skydd m.m	2 000	0	2 000
<i>Laserscanning (vart fjärde år)</i> Infrastruktur, skydd m.m	0	0	600
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	83 980	83 396	87 723

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Tabell 114. Kommunbidrag totalt per verksamhet för plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Infrastruktur, skydd m.m	47 988	46 659	50 225
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	12 881	13 148	13 420
Ordinärt boende, äldre	20 799	21 229	21 669
Politisk verksamhet	2 312	2 360	2 409
Kommunbidrag totalt per verksamhet	83 980	83 396	87 723

Räddningsnämnden

Tabell 115. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	214 634	227 651	239 898
Nivåpåverkande beslut	13 017	12 247	8 454
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i> <i>Politisk verksamhet</i>	26	27	28
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	12 991	12 220	8 426
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	227 651	239 898	248 352

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 116. Kommunbidrag totalt per verksamhet för räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Infrastruktur, skydd m.m	226 278	238 498	246 924
Politisk verksamhet	1 373	1 400	1 428
Kommunbidrag totalt per verksamhet	227 651	239 898	248 352

Socialnämnden

Tabell 117. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för socialnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	990 732	1 044 500	1 066 111
Prisuppräknning * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)	24 768	32 379	33 049
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.7%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)	-7 100	-10 769	-10 992
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	-10 769	-10 992
Resultatförstärkande åtgärder riktade	-7 100	0	0
<i>Effektiviserad administration med hjälp av digitalisering och artificiell intelligens (AI)</i> <i>Barn- och ungdomsvård</i>	-500	0	0
<i>Minska behovet av vård utanför eget hem inom barn- och ungdomsvården</i> <i>Barn- och ungdomsvård</i>	-6 600	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	1 008 400	1 066 111	1 088 169
Nivåpåverkande beslut	36 100	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Barn och unga i samhällsvård	Barn- och ungdomsvård	8 100	0	0
Förändrad volym inom barn- och ungdomsvård	Barn- och ungdomsvård	8 000	0	0
Förändrad volym inom vuxen missbruksvård och övrig vård för vuxna	Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	5 900	0	0
Insatser mot välfärdsbrott	Barn- och ungdomsvård	3 500	0	0
Omställningsarbete socialtjänsten	Barn- och ungdomsvård	4 400	0	0
Permanentande av kraftsamlingen mot kriminalitet	Barn- och ungdomsvård	6 200	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		1 044 500	1 066 111	1 088 169
Tidsbegränsade beslut		2 410	3 750	3 750
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Barn- och ungdomsvård	3 750	3 750	3 750
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	Barn- och ungdomsvård	-1 340	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		1 046 910	1 069 861	1 091 918
<i>*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter</i>				

Tabell 118. Kommunbidrag totalt per verksamhet för socialnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Barn- och ungdomsvård	767 546	784 717	800 875
Familjerätt och familjerådgivning	25 048	25 566	26 095
Flyktingmottagande	2 423	2 473	2 524
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	246 609	251 712	256 919
Politisk verksamhet	5 284	5 393	5 505
Kommunbidrag totalt per verksamhet	1 046 910	1 069 861	1 091 918

Utbildningsnämnden

Tabell 119. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		6 375 154	6 613 768	6 769 185
Demografiuppräknig		28 170	-12 530	-8 801
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		160 083	204 638	209 572
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.2%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-12 796	-68 059	-69 700
Resultatförstärkande åtgärder generella		-12 796	-68 059	-69 700
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		6 550 611	6 737 817	6 900 256
Nivåpåverkande beslut		63 158	31 367	17 649
För ökad lokalhyra per elev/förskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Förskola och pedagogisk omsorg	23 626	4 296	1 578

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
För ökad lokalhyra per elev/grundskola som överstiger utöver ordinarie uppräknings av ram	Grundskola	22 303	14 892	16 071
För ökad lokalhyra per elev/gymnasieskola som överstiger utöver ordinarie uppräknings av ram	Gymnasieskola	1 564	12 179	0
För ökad lokalhyra öppen förskola i Västra Stenhagen	Öppen förskola	400	0	0
Högskolebehörighet i gymnasieskola	Gymnasieskola	1 600	0	0
Resursenheter/resursskola i grundskola	Grundskola	15 000	0	0
Skolbibliotek	Grundskola	5 000	0	0
Skolsäkerhet, samordning och utbildning	Grundskola	1 600	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom förskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Förskola och pedagogisk omsorg	-8 444	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom grundskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Grundskola	-7 203	0	0
Teknisk justering: Förändrad fördelning av hyreskostnader mellan grundskola och anpassad grundskola	Grundskola	3 800	0	0
Teknisk justering: Förändrad fördelning av hyreskostnader mellan grundskola och anpassad grundskola	Anpassad Grundskola	-3 800	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för grundskola övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Grundskola	1 212	0	0
UppSam grundskola, team för samhällsplacerade elever, kraftsamling mot kriminalitet	Grundskola	6 500	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		6 613 769	6 769 184	6 917 905
Tidsbegränsade beslut		3 000	0	0
Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning (2024–2026)	Gymnasieskola	3 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		6 616 768	6 769 185	6 917 906

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Tabell 120. Kommunbidrag totalt per verksamhet för utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Anpassad Grundskola	226 913	238 437	248 598
Anpassad gymnasieskola	89 125	101 959	110 300
Fritidshem	287 998	292 453	296 759
Förskola och pedagogisk omsorg	1 663 216	1 676 256	1 696 021
Förskoleklass	196 201	204 878	206 859
Grundskola	2 949 659	3 006 702	3 078 153
Gymnasieskola	1 180 099	1 224 456	1 256 674
Politisk verksamhet	3 774	3 852	3 932
Öppen förskola	19 783	20 192	20 610
Kommunbidrag totalt per verksamhet	6 616 768	6 769 185	6 917 906

Äldrenämnden

Tabell 121. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 440 364	2 610 746	2 762 295
Demografiuppräknig		126 646	90 659	92 665
Prisuppräknig * (2026; 2.5%) (2027; 3.1%) (2028; 3.1%)		64 175	83 744	88 504
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -2.0%) (2027; -1.0%) (2028; -1.0%)		-52 000	-27 851	-29 435
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-27 851	-29 435
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-52 000	0	0
Kostnadsreduceringar via införande av läkemedelsautomater	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-2 000	0	0
Minska kostnader för inhyrd legitimerad personal	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-10 000	0	0
Minskade kostnader för tomplatser inom särskilt boende egen regi inklusive anpassad bemanning hemtjänst	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-8 400	0	0
Minskade kostnader för tomplatser inom särskilt boende egen regi inklusive anpassad bemanning hemtjänst	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-21 600	0	0
Minskade lokalkostnader på ett boende	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-4 000	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reduktion av sjuklönekostnader	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	-1 800	0	0
Projekt Robust bemanning inklusive reduktion av sjuklönekostnader	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-4 200	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 579 186	2 757 297	2 914 030
Nivåpåverkande beslut		31 560	5 000	0
Anhörigstöd, utökat uppdrag	Öppna insatser, äldre	1 500	0	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	13 600	2 400	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Särskilt boende, äldre 80–89 år	3 400	600	0
Kvalitetshöjande uppräknig av ersättning till utförare inom särskilt boende	Särskilt boende, äldre 90–w år	4 000	0	0
Kvalitetshöjande uppräknig av ersättning till utförare inom särskilt boende	Särskilt boende, äldre 80–89 år	7 200	0	0
Kvalitetshöjande uppräknig av ersättning till utförare inom särskilt boende	Särskilt boende, äldre 65–79 år	4 800	0	0
Teknisk justering avseende kommungemensamma kostnader från äldrenämnden till omsorgsnämnden	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-7 600	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Öppna insatser, äldre	5 000	0	0
Teknisk justering: Från särskilt boende till öppen verksamhet utifrån förväntad kostnadsutveckling på grund av ny lagstiftning	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-5 000	0	0
Teknisk justering: Tjänsten "Äldreombudsman" flyttas från äldrenämnden till KS	Särskilt boende, äldre 80–89 år	-940	0	0
Trygghetsskapande teknik	Ordinärt boende, äldre 80–89 år	3 000	0	0

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<i>Unga i vården</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80–89 år</i>	1 000	2 000	0
<i>Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80–89 år</i>	320	0	0
<i>Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 90-w år</i>	160	0	0
<i>Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 65–79 år</i>	160	0	0
<i>Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd</i>	<i>Särskilt boende, äldre 90-w år</i>	320	0	0
<i>Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80–89 år</i>	480	0	0
<i>Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg genom uppbyggnad och etablerande av rekryteringsstöd</i>	<i>Särskilt boende, äldre 65–79 år</i>	160	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 610 746	2 762 297	2 914 030
Tidsbegränsade beslut		1 650	0	0
<i>Projekt om intensiv hemrehabilitering 2025–2026</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80–89 år</i>	3 000	0	0
<i>Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80–89 år</i>	-1 350	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 612 396	2 762 295	2 914 030
<i>*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter</i>				

Tabell 122. Kommunbidrag totalt per verksamhet för äldre nämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ordinärt boende, äldre	999 606	1 056 657	1 114 892
Politisk verksamhet	2 182	2 227	2 273
Särskilt boende, äldre	1 531 376	1 622 540	1 714 321
Öppna insatser, äldre	79 232	80 871	82 544
Kommunbidrag totalt per verksamhet	2 612 396	2 762 295	2 914 030

Överförmyndarnämnden

Tabell 123. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		24 110	24 818	26 060
Nivåpåverkande beslut		708	1 242	565
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	638	1 118	509
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	70	124	56
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		24 818	26 060	26 625

**Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter*

Tabell 124. Kommunbidrag totalt per verksamhet för överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Flyktingmottagande	2 482	2 606	2 662
Politisk verksamhet	22 336	23 454	23 963
Kommunbidrag totalt per verksamhet	24 818	26 060	26 625

Alla nämnder totalt

Tabell 125. Ekonomiskt beräkningsunderlag 2026–2028 för alla nämnder totalt, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	15 222 247	16 093 455	16 715 368
Demografiuppräknning	155 249	78 641	84 569
Prisuppräknning	378 469	493 509	512 553
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2026; -0.7%) (2027; -0.8%) (2028; -0.8%)	-123 442	-146 467	-151 862
Resultatförstärkande åtgärder generella	-21 042	-146 467	-151 862
Resultatförstärkande åtgärder riktade	-102 400	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	15 632 522	16 519 137	17 160 629
Nivåpåverkande beslut	460 936	196 228	93 970
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	15 854 714	16 462 896	16 988 641
Tidsbegränsade beslut	1 210 827	1 045 692	751 223
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	17 304 282	17 761 060	18 005 820

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Bilaga 9 Investeringar 2026–2030

Tabell 126. Investeringsbudget nämnder 2026–2030, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028	2029	2030
Kommunstyrelsen (KS) totalt	1 476	2 278	3 170	2 688	1 576
Varav KS-stadsbyggnadsförvaltning	1 271	2 158	3 024	2 605	1 505
- varav markförvärv	250	200	150	100	100
- varav spårväg	581	1 496	2 366	1 827	689
- varav fyrspår	63	104	180	245	213
- varav exploateringsprojekt	372	352	322	429	499
Varav KS-kommunledningskontoret	205	120	146	83	71
Arbetsmarknadsnämnden	5	3	3	3	3
Gatu- och samhällsmiljönämnden	393	350	265	270	374
Idrotts- och fritidsnämnden	13	8	6	6	8
Kulturnämnden	31	34	27	37	29
- varav offentlig konst	15	15	15	16	16
Omsorgsnämnden	12	9	8	10	3
Plan- och byggnadsnämnden	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Räddningsnämnden	20	43	15	15	15
Socialnämnden	1	1	1	1	1
Utbildningsnämnden	59	51	56	82	60
Äldrenämnden	22	25	12	18	28
Summa bruttoinvesteringar nämnder	2 033	2 803	3 564	3 130	2 098
Statlig finansiering spårväg (KS)	-651	-1 069	-1 187	-91	0
Extern exploateringsfinansiering (KS)	-104	-108	-90	-163	-164
Summa extern finansiering	-755	-1 176	-1 278	-253	-164
Summa nettoinvesteringar nämnder	1 278	1 627	2 287	2 877	1 934

*Kommunfullmäktige, valnämnden, kommunrevisionen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, namngivningsnämnden, överförmyndarnämnden och finansförvaltningen har ingen investeringsram.

Tabell 127. Specifikation per investeringskategori gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028	2029	2030
Infrastruktur					
- varav park barn natur biologisk mångfald	72	40	33	38	27
- varav stadsutveckling stråk-förbindelser	124	127	99	127	176
- varav stadsutveckling allmän plats	62	45	31	11	53
- varav gång- och cykelfrämjande åtgärder	39	74	32	30	39
- varav hållbart resande - mobilitet	27	11	12	12	23
- varav teknik och miljöutveckling	69	53	59	52	56
Gatu- och samhällsmiljönämnden totalt	393	350	265	270	374

Tabell 128. Investeringsbudget kommunala bolag 2026–2030, belopp i miljoner kronor.

	2026	2027	2028	2029	2030
Uppsalahem	1 139	1 346	1 677	1 979	1 995
Uppsala bostadsförmedling AB	2	2	2	1	1
Uppsala kommun arenor och fastigheter	730	689	502	233	161
Uppsala kommun skolfastigheter AB	1 045	918	1 137	1 003	631
Uppsala konsert och kongress AB	5	5	5	5	5
Uppsala parkering och mobilitet AB	11	13	24	48	179
Uppsala stadsteater AB	2	13	12	6	6
Uppsala vatten och avfall AB	730	810	950	1 075	1 130
Summa	3 664	3 797	4 310	4 349	4 108

* Destination Uppsala AB har ingen investeringsram.

Specifikation kommunala bolag investeringar över 50 miljoner kronor tillkommer till slutversionen.

Bilaga 10 Kassaflöde exploateringsprojekt

Tabellen omfattar exploateringsprojekt som förväntas ha betydande kassaflöden under perioden. Kolumner "Mark" avser markförsäljning respektive anskaffningskostnader. Kolumner "Anläggning" avser utbyggnad respektive finansiering av allmän plats inom exploateringsområdet.

Tillkommer till slutversionen.

Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030

Bilagan innehåller indikatorer kopplade till fokusmålen. Indikatorernas värde har där det är möjligt färgmarkerats för att illustrera hur Uppsalas status ligger till i förhållande till övriga kommuner i Sverige. Kommunerna rangordnas efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får rosa färg och de i mitten får gul färg.

Tabell 129. Färgmarkering för indikatorernas värde.

Grönt	Kommunen är bland de bästa 25 procenten bland kommuner
Gult	Kommunen är bland de mittersta 50 procenten bland kommuner
Rosa	Kommunen är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner

Färgsättningen visar om Uppsala kommun har bra eller dålig position jämfört med andra kommuner. Den talar inte om ifall resultaten är bra eller dåliga. En kommun kan ha dåliga resultat jämfört med andra trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa). Utfallen jämförs där det är möjligt även med ett resultatnätverk, R12. I R12 ingår Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro.

Med källa menas vart statistiken är hämtad och var statistiken beskrivs närmare. När det under källa uppges ett identifikationsnummer är uppgiften hämtad från kommundatabasen Kolada (www.kolada.se) och identifikationsnumret kan användas för att söka efter uppgiften där.

Fokusmål 1. Ekonomin – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Tabell 130. Indikatorer till fokusmål 1. Ekonomin – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Långsiktigt mål för ekonomiskt resultat är 2 procent.	1. Ekonomiskt resultat:						
Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%) ska uppgå till 0,2 procent 2026 och 4,2 procent 2028.	Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	4,8	1,4	1,2			Egen uppföljning
(Målsättning för kommunkoncernens ekonomiska resultat tillkommer till slutversionen.)	Kommunkoncernens ekonomiska resultat som andel av verksamhetens intäkter inklusive skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	3,9	1,9	1,7			Egen uppföljning

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%) ska uppgå till 28 procent 2026 och 27 procent 2028. Det långsiktiga målet är 27 procent.	2. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%)	27	30	29		31	N03034
Uppsalas nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS) ska vara bland de 15 procent av kommunerna med mest fördelaktiga nettokostnadsavvikelse.	3. Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	-4,5	-5,5	-5,5		1,2	N00097
	Förskola inkl. öppen förskola, (%)	-9,5	-10,6	-10,9		0,6	N11024
	Fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	-37	-32,2	-29,1		-1,5	N13020
	Grundskola F-9, (%)	-6,7	-8,8	-6,3		-1,9	N15001
	Gymnasieskola, (%)	5,9	6	6,8		0,1	N17001
	Individ- och familjeomsorg, (%)	3,3	0,3	-1,6		9,4	N30001
	Äldreomsorg, (%)	-0,8	-0,5	-3,6		2,1	N20900
Andelen gymnasieelever med examen inom tre år ska öka till 74 procent 2026 och till 74,2 procent senast 2028.	4. Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	69,7	71,5	73,8		71,5	N17445
	Kvinnor	72,1	73,1	75,8			
	Män	67,5	70,1	72			
Kvalitetsindex för LSS boenden och daglig verksamhet ska höjas till 70 2026 och till 74 senast 2028.	5. Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet (skala 0-100)	67	64	68		59	U28408
Kvalitetsindex för äldreomsorgen ska höjas till 53 2026 och till 70 senast 2028.	6. Kvalitetsindex äldreomsorg (skala 0-100)	32	38	47		53	U20404
Andelen medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande ska öka till 84 procent 2026 och till 86 procent senast 2028.	7. Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)		83			85,1	N00640
	Kvinnor		83,7				
	Män		82,3				
Index för hållbart medarbetarengagemang ska höjas till 81 2026 och till 83 senast 2028.	8. Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0-100)	79	79	80	80	79	U00200
	Kvinnor	79	80	80	81		
	Män	78	78	78	79		

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Sjukfrånvaron totalt bland kommunens anställda ska minska till 6,9 procent 2026 och till 6,7 procent senast 2028.	9. Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	8,3	8,1	7,1		7,1	N00090
	Kvinnor	9,1	8,8	7,8			
	Män	6,5	6,4	5,5			

Fokusmål 2. Jobben – Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa jobb åt alla

Tabell 131. Indikatorer till fokusmål 2. Jobben – Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa jobb åt alla.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen ska förbättras till 77 2026 och till 80 senast 2028.	10. Företagsklimat Insikt – Totalt, Index (skala 0-100) (A2030)	73	75	76		75	U07451
Minst 2 000 nya jobb per år.	11. Nya jobb per år i Uppsala kommun	3312	982	689 (prel.)			SCB
	Kvinnor	1740	682	723			
	Män	1575	295	-35			
Andelen arbetslösa ska minska till 4,8 procent 2026 och till 4,5 procent senast 2028.	12. Arbetslösa i befolkningen, 18-65 år, andel (%)	5	4,8	4,9		6,6	N03920
	Kvinnor	4,7	4,5	4,5			
	Män	5,2	5	4,2			
Unga som varken arbetar eller studerar ska minska till 3,7 procent 2026 och till 3,5 procent senast 2028.	13. Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (A2030)	3,9	3,8			5,3	N02797
	Kvinnor	2,9	2,9				
	Män	5,1	4,8				
Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska uppgå till högst 1,15 procent 2026 och till 1,09 procent senast 2028.	14. Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen (A2030)	1,43	1,24	1,15		1,32	N31816
	Kvinnor	1,49	1,3	1,2			
	Män	1,37	1,17	1,09			
	15. Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)		93			90,5	N00667

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Andelen som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på ska öka till 94 procent 2026 och till 95 procent senast 2028.	Kvinnor		93,3				
	Män		92,7				
Andelen som anser att det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra ska öka till 82 procent 2026 och till 83 procent senast 2028.	16. Medborgarundersökningen – Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)		81,3			77,7	N00593
	Kvinnor		82,6				
	Män		80				

Fokusmål 3. Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen

Tabell 132. Indikatorer till fokusmål 3. Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Utsläppen av växthusgaser kommungeografiskt ska minska med 10-14 procent per år, räknat från år 2020.	17. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, kiloton	807	819				Egen uppföljning
Utsläppen av växthusgaser från kommunkoncernen ska minska med 10-14 procent per år, räknat från år 2020.	18. Utsläpp av växthusgaser, kommunkoncernen, CO2ekvivalenter, kiloton	34,6	32 (prel.)				Egen uppföljning
Andel resor med gång, cykel eller kollektivtrafik ska öka till 76 procent 2026 och till 77 procent senast 2028.	19. Andel (%) resor med gång, cykel och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun	55	56	59			Kollektivtrafikbarometern
Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall ska uppgå till 56 procent 2026 och 58 procent senast 2028.	20. Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall, andel (%)			34			Egen uppföljning
Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare ska öka genomsnittligen med 100 hektar per år.	21. Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare, hektar/år	355	0	0			Egen uppföljning

Fokusmål 4. Tryggheten – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Tabell 133. Indikatorer till fokusmål 4. Tryggheten – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Andel av befolkningen som avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott ska minska till 10 procent 2026 och till 9 procent senast 2028.	22. Andel (%) av befolkningen (16-84 år) som ganska/mycket ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott. (Uppgiften gäller beteende för de två föregående kalenderåren)	11	10	11		13	BRÅ
Andel som känner sig trygg utomhus i området där de bor ska öka till 84 procent 2026 och till 84,5 procent senast 2028.	23. Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor, andel (%) (medelvärde för frågorna som gäller när det är mörkt ute samt ljust ute)		83,8			83,5	N00610/N00611
Den genomsnittliga andelen (%) av befolkningen (16–84 år) som självrapporterat utsatthet för misshandel, rån, sexualbrott, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri eller cykelstöld ska minska till 5,5 procent år 2026 och till 5,0 procent senast år 2028.	24. Genomsnittlig andel (%) av befolkningen (16-84 år) som självrapporterad utsatthet för misshandel, rån, sexualbrott, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri eller cykelstöld.	5,5	5,3	5,8		5,3	BRÅ
Andel barn och unga med psykisk ohälsa ska minska till 9,1 procent 2026 och till 8,6 procent senast 2028.	25. Psykisk ohälsa bland barn och unga, andel (%)	9,2	9,6			8,8	N33820
	Kvinnor	9,4	9,8				
	Män	9	9,4				
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7-20 år ska öka till 33 procent 2026 och till 35 procent senast 2028.	26. Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (A2030)	29,6	31,2			33,1	U09800
	Kvinnor	25,3	26,2				
	Män	33,7	36				
Andel barn inskrivna i förskola ska öka till 84,4 procent 2026 och till 84,6 procent senast 2028.	27. Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) (A2030)	82,7	84,2	80,1		87,3	N11800
Antal barn och unga per 1000 invånare som varit placerade på HVB eller familjehem ska minska till 10,8 2026 och till 10,6 senast 2028.	28. Barn och unga 0–20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare	8,8	10,9			11,6	N33818
	Kvinnor	8,6	10				
	Män	9	11,7				

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Andel trångbodda hushåll med barn ska minska till 24 procent 2026 och till 22,5 procent senast 2028.	29. Andel (%) trångbodda hushåll med barn av totalt antal hushåll med barn	24,8	24,6			22,5	Boverket
Andelen av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) ska minska till 16 procent 2026 och till 15 procent senast 2028.	30. Andel (%) av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2)	13	16,1			18,4	Boverket

Nationella nyckeltal för Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som innehåller de 17 Globala målen för hållbar utveckling. Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har i samverkan med kommuner tagit fram ett urval av nyckeltal som stöd för kommuners genomförande av Agenda 2030. En interaktiv presentation av nyckeltalen går att hitta i kommundatabasen Kolada (www.kolada.se). Här följer en sammanfattning av statusen för dessa nyckeltal för Uppsala kommun, så långt nyckeltalen har uppdaterats i augusti 2025. Där det finns möjlighet att särredovisa kvinnor och män görs en sådan särredovisning. För en närmare beskrivning av nyckeltalet hänvisas till www.kolada.se.

Nyckeltalens värden har färgmarkerats för att illustrera hur Uppsalas status ligger till i förhållande till övriga kommuner i Sverige. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de högsta resultaten får grön färg, de med lägst får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det med grå färg.

Tabell 134. Färgmarkering för nyckeltalens värde.

Grönt	Kommunen är bland de bästa 25 procenten bland kommuner
Gult	Kommunen är bland de mittersta 50 procenten bland kommuner
Rosa	Kommunen är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner
Grått	Det finns ingen data för kommunen

Färgsättningen visar om Uppsala kommun har bra eller dålig position jämfört med andra kommuner. Den talar inte om ifall resultaten är bra eller dåliga. En kommun kan ha dåliga resultat jämfört med andra trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa).

Tabell 135. Övergripande indikator vid uppföljning av de nationella nyckeltalen för Agenda 2030.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Uppsala kommun ska vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer av nyckeltalen som Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) föreslår som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030.	Andel (%) av nyckeltal till Agenda 2030 där kommunen når sin målsättning			78			Kolada – Jämföraren Agenda 2030 (Nyckeltalen som Rådet för Kommunal Analys (RKA) föreslår som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030.)

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bland annat även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Tabell 136. Nyckeltal mål 1 Ingen fattigdom.

	2021	2022	2023	2024	2025
Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	17	16	16		
Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	16	16	16		
Invånare, 65+ år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	14	12	10		
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	7,6	5,4	9,4	6,5	
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Totalt	1,68	1,43	1,24	1,15	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Kvinnor	1,71	1,49	1,3	1,2	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Män	1,65	1,37	1,17	1,09	

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk. Det saknas för kommunen relevanta nyckeltal under målet.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Tabell 137. Nyckeltal mål 3 Hälsa och välbefinnande.

	2021	2022	2023	2024	2025
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Totalt	76	75,1		74,3	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Kvinnor	76	73,5		72,1	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Män	77	76,7		76,7	
Medellivslängd kvinnor, år	85,3	85,5	85,7	85,8	
Medellivslängd män, år	82,1	82,2	82,5	82,6	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Totalt	86	81,4		83,6	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Kvinnor	86	80,6		83,3	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Män	85	82,3		83,8	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%) Totalt	73	70,9		75,8	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%) Kvinnor	73	70,3		73,9	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%) Män	72	71,7		77,7	
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Totalt			52,7	52,7	57,2
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Kvinnor			49,0	49,0	51
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Män			58,0	58,0	64
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Totalt	27,2	29,6	31,2		

	2021	2022	2023	2024	2025
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Kvinnor	23,7	25,3	26,2		
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Män	30,5	33,7	36		
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Totalt	7,8	8,4	8,8	9,2	
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Kvinnor	10	10,8	11,2	11,9	
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Män	5,6	6	6,4	6,4	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv. Totalt	2786	2873	2784		
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv. Kvinnor	3265	3270	3075		
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv. Män	2214	2400	2437		

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Tabell 138. Nyckeltal mål 4 God utbildning för alla.

	2021	2022	2023	2024	2025
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	82	82,7	84,2	80,1	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Totalt		77	76	77	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Kvinnor		82	81	82	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Män		73	71	73	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Totalt	88,5	86,8	87,4	86,6	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Kvinnor	88,8	86,3	86,3	87,5	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Män	88,2	87,4	88,4	85,6	

	2021	2022	2023	2024	2025
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Totalt			82,2	82,2	85,1
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Kvinnor			78,0	78,0	81,0
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Män			88,0	88,0	91,0
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%), Totalt	74,0	75,8	74,8	74,4	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%), Kvinnor	77,3	79,9	77,1	76,2	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%), Män	70,8	72,3	72,7	72,7	
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-19 år	14,4	12,4	9,6	10	
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Totalt	58,6	59,4	59,9	60,6	
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Kvinnor	63,9	64,9	65,6	66,3	
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Män	53,3	54,0	54,3	54,9	

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Tabell 139. Nyckeltal mål 5 Jämställdhet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%), Totalt	70	72	74	73	
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%), Kvinnor	66	68	70	70	
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%), Män	79	81	81	81	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	31,7	32,4	33,3	32	
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	40,6	39,7	38,8	38	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) Totalt	83	82,8	83,2		

	2021	2022	2023	2024	2025
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)	76	77,5	78,7		

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Tabell 140. Nyckeltal mål 6 Rent vatten och sanitet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	22,7	22,7			
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	8,8	8,8			
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	86,8	86,8			

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Tabell 141. Nyckeltal mål 7 Hållbar energi för alla.

	2021	2022	2023	2024	2025
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	25	43	46		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.	19	17	18		

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Tabell 142. Nyckeltal mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

	2021	2022	2023	2024	2025
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%) Totalt	76,5	77,2	77,3		
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%) Kvinnor	75,7	76,4	76,2		
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%) Män	77,3	78,1	78,3		
Invánare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Totalt	4,2	3,9	3,8		
Invánare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Kvinnor	3,1	2,9	2,9		
Invánare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Män	5,3	5,1	4,8		
Långtidsarbetslösa i befolkningen 25–65 år, andel (%) Totalt	4,1	3,5	3,2	3,1	
Långtidsarbetslösa i befolkningen 25–65 år, andel (%) Kvinnor	3,8	3,5	3,2	3,1	
Långtidsarbetslösa i befolkningen 25–65 år, andel (%) Män	4,4	3,5	3,2	3,2	
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta Totalt	5	6	6		
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta Kvinnor	5	5	5		
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta Män	6	7	7		

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Tabell 143. Nyckeltal mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

	2021	2022	2023	2024	2025
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	94	96,1	97,5	98,9	
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, gammal definition	73	75	75	76	
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Totalt	89,4	89,4	89,3		
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Kvinnor	89,9	90	89,9		

	2021	2022	2023	2024	2025
Befolkning i kollektivtrafikhärlä, andel (%) Män	88,9	88,9	88,7		

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Tabell 144. Nyckeltal mål 10 Minskad ojämlikhet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) Totalt	63,5	68	69,9		
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) Kvinnor	58,1	62,4	64,9		
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) Män	67,9	72,7	74,1		
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Totalt	78	78	75	78	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Kvinnor	77	78	74	80	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Män	80	80	77	76	
Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)	51,4	37,2	37,2	37,2	37,2

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Tabell 145. Nyckeltal mål 11 Hållbara städer och samhällen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	94,7	97,7	97,5		
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	1,9	2,0	2,1	2,1	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Totalt	31	26		32	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Kvinnor	46	40		48	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Män	17	12		15	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Totalt	14,4	14,2	13,9	13,8	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Kvinnor	13,6	13,5	13,2	13,2	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Män	15,2	14,9	14,5	14,6	

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Tabell 146. Nyckeltal mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

	2021	2022	2023	2024	2025
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	373	354	328		
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	43	44	44		
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	54	54	34		
Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande		46		41	

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Tabell 147. Nyckeltal mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	16,7	19,7	22,6	24,8	
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	87,8	89,1	90	91,4	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	483,4	485,5	491,7		

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 14 saknas för Uppsala.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Tabell 148. Nyckeltal mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

	2021	2022	2023	2024	2025
Skyddad natur totalt, andel (%)	3,8	3,9	4	4	
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	3,3	3,6	3,6		
Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)	21,9	21,6	19,3	17	
Betesmark, andel (%)	2,25	2,19	2,14	2.14	

	2021	2022	2023	2024	2025
Slätteräng, andel (%)	0,04	0,04	0,04	0,03	

Mål 16 Fred och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Tabell 149. Nyckeltal mål 16 Fred och inkluderande samhällen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Totalt	86	82	82	82	82
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Kvinnor	88	84	84	84	84
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Män	85	80	80	80	80
Anmällda våldsbrott, antal/100 000 inv. Totalt	864	798	772	875	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Totalt	27	25,2		26,8	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Kvinnor	25	23,9		26,6	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Män	28	26,5		27	

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 17 saknas för Uppsala.

Ej relevanta nyckeltal

Det finns 20 nyckeltal som inte bedöms ingå i kommunens målsättning att vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer. Detta eftersom de inte bedöms vara relevanta för kommunen att jämföra sig med andra kommuner då det exempelvis saknas data för Uppsala, de inte längre uppdateras, de inte går att rangordna kommunerna (ett lågt resultat behöver inte vara positivt men inte heller ett högt resultat) eller där kommunen har väldigt liten rådighet då ansvaret ligger främst på regionen eller staten. Dessa nyckeltal är:

Tabell 150. Agenda 2030 nyckeltal som inte är relevanta för kommunen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Invånare med övervikt eller fetma, andel (%) Totalt*	45,4	44,7		44,1	
BMI lägre än 22 i särskilt boende, andel (%)	43,2	44			
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%) Totalt	56,0	59,3		61,5	
Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv. Totalt	195,8	211,3	232,8	232,3	
Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%) Totalt	65,6	60,6	67	62,6	
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/ 100 000 inv	131,3	134,2	132,1	173,4	
Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%)	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)	86,7				
Nettoproduktion av el inom det geografiska området, MWh/inv					
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	71,4	71,6	74,3		
	4 528	4 151	4 320		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh	950	940	878		
Bruttoregionalprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare	563,1	651,8			
Elbilsladdpunkter, totalt antal		474	561		
Utrikes födda bland förtroendevalda kommunpolitiker, andel (%) Totalt	14,8	16,6	16,6	16,6	16,6
Befolkningsförändring i antal invånare under senaste femårsperioden, andel (%) Totalt	10,7	10,1	9,0	7,5	
Demografisk försörjningskvot Totalt	0,65	0,65	0,64	0,64	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg	1 468 874	1 392 715	1 333 388		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg	128 718	121 686	118 111		
Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/inv.*	2,57	2,28	2,25		

	2021	2022	2023	2024	2025
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv	610 416	551 824	550 818		

Bilaga 12 Uppföljningsplan 2026

Tabell 151. Uppföljningsplan 2026.

Uppföljning	Underlag	Kommunledningskontoret skickar ut information	Underlag lämnas in till kommunledningskontoret	Beslutsinstans
Verksamhetsplaner, affärsplaner, internkontrollplaner och budget				
Kommunstyrelsen och nämnder	Verksamhetsplaner inklusive budget samt internkontrollplan.	Oktober 2025	Februari 2026	Kommunstyrelsen vid avvikelse.
Helägda bolag	Bolagens affärsplaner samt internkontrollplan och moderbolagets verksamhetsplan.	Oktober 2025	November 2025	USAB:s styrelse.
Månadsuppföljning				
Kommunstyrelsen och nämnder	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget och utveckling av antal medarbetare och sjukfrånvaro.	Löpande	Månadsvis enligt tidplan	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget.	Löpande	Månadsvis enligt tidplan	Anmäls i USAB:s styrelse
Delårsuppföljning mars/april				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut och helårsprognos per mars, uppdrag enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från KF och KS per april.	Februari 2026	April 2026	Kommunstyrelsen i maj/juni, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda bolag	Helårsprognos dotterbolag och moderbolag samt uppdrag enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från KF och KS per april.	Mars 2026	Maj 2026	USAB:s styrelse.
Delårsbokslut augusti				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt fokusmål och uppdrag enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från KF och KS samt genomförande av program och planer.	Juni 2026	September 2026	Kommunstyrelsen i oktober, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda och delägda bolag	Delårsbokslut, helårsprognos, prognos över uppfyllelse av finansiella ägardirektiv, samt fokusmål och uppdrag enligt Mål och budget, tillkommande KF-uppdrag samt genomförande av program och planer.	Juni 2026	September 2026	USAB:s styrelse, anmäls i kommunfullmäktige.

Uppföljning	Underlag	Kommunledningskontoret skickar ut information	Underlag lämnas in till kommunledningskontoret	Beslutsinstans
Helårsbokslut				
Kommunstyrelsen och nämnder	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av fokusmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från KF och KS. Uppföljning av internkontrollplan.	November 2025	Januari/februari 2026	Kommunstyrelsen i april 2026 och efterföljande kommunfullmäktige.
Hel- och delägda bolag	Uppföljning av verksamhet och förvaltningsberättelse, ägardirektiv, finansiella ägardirektiv samt fokusmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från KF och KS. Uppföljning av internkontrollplan.	November 2025	Januari/februari 2026	USAB:s styrelse, kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2026.

Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012)

Arbetsgivarstadga (KF 2014)

Arbetsordning för Uppsala kommunfullmäktige (KF 2024)

Arkitekturpolicy (KF 2016)

Attestreglemente (KF 2016)

Avfallsplan – program och handlingsplan för ett cirkulärt Uppsala utan avfall (KF 2022 och KS 2022)

Bolagsordningar (KF 2023)

Bostad för alla - program och handlingsplan för bostadsförsörjningen (KF 2025)

Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2025–2027/2034 (2024)

Cykelpolicy och riktlinjer för arbete med cykeltrafik i Uppsala kommun (KF 2013)

Delegationsordning (respektive nämnd)

Energiprogram 2050 (KF 2018)

Finansiella riktlinjer för Uppsala kommunkoncern (KS 2025)

Finanspolicy (KF 2025)

Fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna (KF 2021)

Föreskrifter Arbetsmarknadsrådet (KS 2021)

Föreskrifter för arvodesberedningen (KS 2022)

Föreskrifter för avfallshantering (KF 2025)

Föreskrifter för Brottsförebyggande rådet (KS 2023)

Föreskrifter för Cykelrådet (KS 2021)

Föreskrifter för jämställdhetsrådet (KS 2021)

Föreskrifter för kommunala pensionärsrådet (KS 2022)

Föreskrifter för landsbygdsberedning (KS 2023)

Föreskrifter för LSS-rådet (KS 2021)

Föreskrifter för Näringslivsrådet (KS 2023)

Föreskrifter för Uppsala kommuns funktionsrättsråd (KS 2021)

Föreskrifter för Uppsala kommuns miljö- och klimatberedning (KS 2023)

Föreskrifter Upphandlingsrådet (KS 2021)

Försäkringspolicy med tillhörande riktlinjer (KF 2015)

Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (KF 2024)

Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)

Handlingsplan för trafikbuller 2024–2028 (KS 2024)

Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024–2030 (KS 2024)

Handlingsplan mot välfärdsbrott (KS 2023)

Idrottspolitiskt program och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Kriterier för stadsdels- och bygderåd (KS 2024)

Kulturpolitiskt program och handlingsplan (KF 2020 och KS 2025)

Kvalitetspolicy (KF 2018)

Landsbygdsprogram och handlingsplan (KF 2025 och KS 2025)

Ledningsplan inför och vid allvarig störning (KF 2024)

Lokala föreskrifter för planeringsforum (KS 2024)

Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Uppsala kommun (KF 2025)

Lokala ordningsföreskrifter för Uppsala kommun (KF 2025)

Miljö- och klimatprogram och handlingsplan (KF 2025 och KS 2025)

Näringslivsprogram och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Policy för digital transformation (KF 2020)

Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

Policy för kommunikation (KF 2024)

Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KF 2023)

Program för mobilitet och trafik och handlingsplan (KF 2022 och KS 2022)

Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet (KF 2021)

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)

Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (KF 2022)

Program och handlingsplan för elitidrott (KF 2020 och KS 2021)

Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun (KF 2020 och KS 2020)

Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016 och KS 2024)

Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)

Policy och riktlinjer för representation och gåvor (KF 2019)

Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KF 2025)

Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)

Reglemente för gemensam överförmyndarnämnd (KF 2017)

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2022)

Reglemente för kommunstyrelsen och nämnder (KF 2023)

Regler för ekonomiska ersättningar för förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2023–2026 (KF 2022)

Revisionsreglemente för Uppsala kommun (KF 2019)

Riktlinjer för arbetet med cykeltrafik i Uppsala kommun (KS 2013)

Riktlinje för arkitektur och gestaltungsfrågor i Uppsala kommun (KS 2016)

Riktlinje för arkiv i Uppsala kommun (KF 2017)

Riktlinje för beräkning av 1 procent till offentlig konst (KS 2023)

Riktlinje för beredande och rådgivande organ (KS 2021)

Riktlinje för betesmark (KS 2020)

Riktlinje för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun Försäkring AB (KS 2024)

Riktlinje för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (KF 2022)

Riktlinje för borgensåtagande (KF 2025)

Riktlinje för dialog med de som bor och verkar i Uppsala kommun (KS 2024)

Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)

Riktlinje för elhandel i Uppsala kommun (KS 2019)

Riktlinje för exploateringsavtal (KF 2018)

Riktlinje för flaggning i Uppsala kommun (KS 2023)

Riktlinje för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)

Riktlinje för föreningsstöd och bidrag till fria kulturlivet (KS 2023)

Riktlinje för gatukostnad (KF 2021)

Riktlinjer god ekonomisk hushållning, resultatreserv, resultatutjämningsreserv (KS 2024)

Riktlinje för hantering av förorenade områden i Uppsala kommun (KS 2017)

Riktlinje för hållbar användning av lokaler och anläggningar (KS 2022)

Riktlinje för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)

Riktlinje för informationssäkerhet, dataskydd och cybersäkerhet (KS 2024)

Riktlinje för idéburet partnerskap (KS 2016)

Riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser (KS 2025)

Riktlinje för koncerngemensam beredning och prioritering av investeringar (KS 2023)

Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare (KF 2023)

Riktlinje för kriskommunikation (2019)

Riktlinje för lönebildning (KS 2015)

Riktlinje för markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)

Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillränningsområde ur grundvattensynpunkt (KS 2018)

Riktlinje för naturhänsyn och ekologisk kompensation vid förändrad markanvändning (KS 2024)

Riktlinje för nämndernas och bolagens planering, uppföljning och internkontroll (KS 2023)

Riktlinje för nödvattenförsörjning (KS 2020)

Riktlinje för pendelparkeringar (KS 2019)

Riktlinje för personalparkering för kommunkoncernens medarbetare (KS 2023)

Riktlinje för persontransporter i tjänst (KF 2018)

Riktlinje för planering för höjd beredskap (KS 2024)

Riktlinje för premiering och utdelning av priser i Uppsala kommun (KS 2016)

Riktlinje för pris till årets landsbygdsaktör (KS 2019)

Riktlinje för publicering av öppna data (2022)

Riktlinje för rekrytering av verkställande direktörer i Uppsala Stadshus dotterbolag (USAB 2019)

Riktlinje för representation och representationsbidrag från Kommunfullmäktiges presidium (KF 2009)

Riktlinje för riskhantering (KS 2021)

Riktlinje för samhällskommunikation (KS 2017)

Riktlinje för sponsring (KS 2012)

Riktlinje för styrdokument (KS 2025)

Riktlinje för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KS 2024)

Riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning (KS 2017)

Riktlinje för tjänstledighet från heltidsarbete (KS 2022)

Riktlinje för Uppsala kommuns arkitekturpris (KS 2025)

Riktlinje för Uppsala kommuns donationsstiftelser (KS 2024)

Riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris (KS 2020)

Riktlinje för Uppsala kommuns kvalitetspriser (KS 2024)

Riktlinje för Uppsala kommuns omsorgspris (KS 2018)

Riktlinje för Uppsalas parker (KS 2013)

Riktlinje för Uppsalas stadsmiljö (KS 2013)

Riktlinje för Uppsalas träd (KS 2024)

Riktlinje för uppvaktning för utförd elitidrottsprestation (KS 2024)

Riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola (KS 2020)

Riktlinje för VA-planering (KS 2021)

Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet 2024–2027 (KS 2023)

Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)

Uppsalas innerstadsstrategi (KF 2016)

Vattenprogram och handlingsplan (KF 2021 och KS 2024)

Vattentjänstplan och handlingsplan 2024 (KF 2024)

Åtgärdsprogram för kvävedioxid, Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet (KF 2022)

Ågarpolicy för Uppsala kommun (KF 2022)

Översiktsplan (KF 2016)

Bilaga 14 Förkortningar för nämnder och bolagsstyrelser

Nämnder

AMN	Arbetsmarknadsnämnden
GSN	Gatu- och samhällsmiljönämnd
IFN	Idrotts- och fritidsnämnden
KS	Kommunstyrelsen
KTN	Kulturnämnden
MHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
NGN	Namngivningsnämnden
OSN	Omsorgsnämnden
PBN	Plan- och byggnadsnämnden
RÄN	Räddningsnämnden
SCN	Socialnämnden
UBN	Utbildningsnämnden
VLN	Valnämnden
ÄLN	Äldrenämnden
ÖFN	Överförmyndarnämnden

Bolagsstyrelser

DUAB	Destination Uppsala AB
UHEM	Uppsalahem AB
UBAB	Uppsala bostadsförmedling AB
UKAF	Uppsala kommun arenor och fastigheter AB
SFAB	Uppsala kommun skolfastigheter AB
UKK	Uppsala konsert och kongress AB
UPAB	Uppsala parkering och mobilitet AB
UST	Uppsala stadsteater AB
UVA	Uppsala vatten och avfall AB